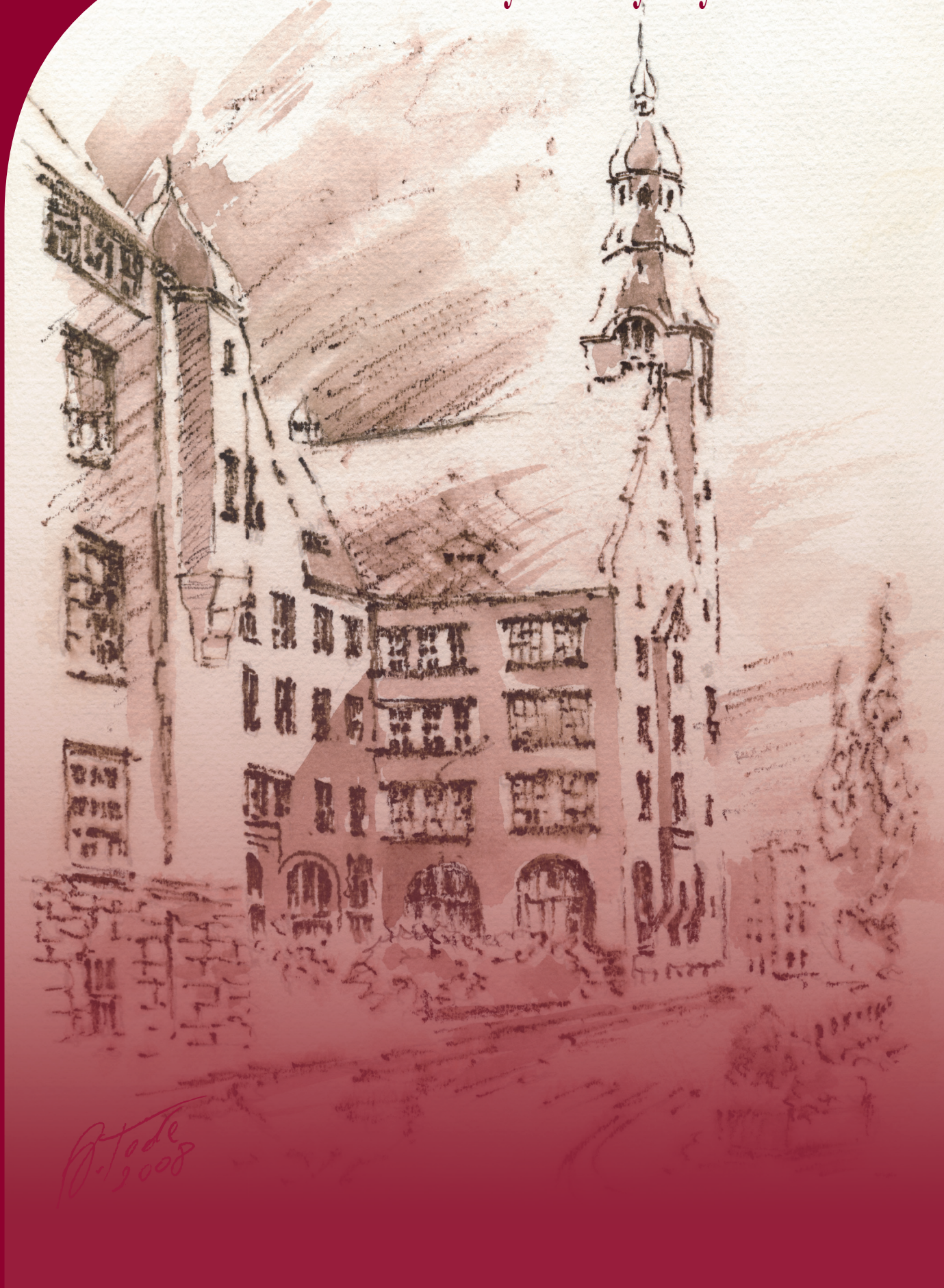
Biuletyn Informacyjny

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

ISSN 2082-2650

Nr 3-4 (109-110) 2020

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO

2020/2021

Zdjęcia Foto Everest Igor Skawiński

Biuletyn Informacyjny

W NUMERZE

2 **Z obrad Senatu PUM**

4 **Władze Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie na kadencję 2020-2024**

11 **Inauguracja roku akademickiego 2020/2021**
- Przemówienie rektora Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego podczas inauguracji roku akademickiego 2020/2021

17 **Nominacje profesorskie**
- Prof. dr hab. n. med. i n. zdr. Danuta Izabela Kosik-Bogacka
- Prof. dr hab. n. med. i n. zdr. Monika Rać
- Prof. dr hab. n. med. i n. zdr. Artur Mierzecki
- Prof. dr hab. n. med. i n. zdr. Violetta Sulżyc-Bielicka
- Prof. dr hab. n. med. i n. zdr. Jerzy Sieńko
- Prof. dr hab. n. med. i n. zdr. Leszek Sagan

25 **Zachodniopomorski Nobel dla Wojciecha Marciniaka**

27 **Prof. Mieczysław Walczak laureatem Kryształowej Gwiazdy**

30 **Ranking publikacyjny za rok 2019**

36 **Dydaktyka na PUM w roku akademickim 2020/2021 w dobie pandemii COVID-19**

37 **Szpital na Pomorzanach na podium rankingu „Bezpieczny szpital 2020"**

38 **Oddział Transplantacji Szpiku przekroczył setkę i przyspiesza!**

39 **Polska Platforma Medyczna zaprasza**

41 **Konferencje, zjazdy, szkolenia**
- IX Edycja Szczecińskich Warsztatów Okulistycznych
- IX Ogólnopolska Konferencja Sekcji Wad Zastawkowych Serca PTK
- XXII Bałtyckie Dni Kardiologii
- Dzień Mózgu inaczej w 2021 r.

47 **Rekrutacja na PUM na rok akademicki 2020/2021**

48 **Międzywydziałowe Centrum Dydaktyki nr 3**

50 **PUM na ścieżce do uzyskania statusu uczelni dostępnej**

51 **Oferta Wydawnictwa PUM**

53 **Aplikacja edukacyjna dla studentów**

54 **Granty Agencji Badań Medycznych na kolejne projekty PUM**

55 **Zdobywamy granty na badania w Narodowym Centrum Nauki**

57 **ERASMUS+ – droga ku lepszej przyszłości**

59 **Serwis informacyjny Biblioteki PUM**

60 **Bliźnięta nierozdzielone z Wyspy Wielkanocnej**

62 **Opowieści lekarskie - The end**

64 **Wspomnienia**
- Prof. dr hab. n. med. Zdzisława Kornacewicz-Jach
- Prof. dr hab. n. med. Cezary Fryze

66 **Z życia studentów**
- Złoto dla wioślarek PUM
- Zdrowie pod kontrolą
- Medycy dla Afryki
- Nakręć się na pomaganie
- Brak poszanowania praw człowieka – Piszmy listy!
- Movember – akcja "z jajem" dla zdrowia mężczyzn!
- Akcje Parlamentu Studentów w 2020 r.

Biuletyn Informacyjny – Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie. Wydawany za zgodą Rektora PUM
Redakcja: Dagmara Budek – redaktor naczelny, Kinga Brandys, Bogusława Romaniak, Jacek Rudnicki, Sławomir Szymański
Nakład 450 egz. Adres Redakcji: Biblioteka Główna PUM, al. Powstańców Wlkp. 20, 70-110 Szczecin, tel. 91 441 45 00,
e-mail: biblioteka@pum.edu.pl
Skład: Eliza Świtalska. Druk: printgroup.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania otrzymanych tekstów

Z OBRAD SENATU PUM

Na posiedzeniu Senatu w dniu 30 września 2020 r. podjęto uchwały w sprawach:
- zmian w Statucie Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie;
- zatwierdzenia zarządzeń rektora Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie;
- ustalenia programów studiów na kierunkach prowadzonych na Wydziale Medycyny i Stomatologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie;
- ustalenia programów studiów na kierunkach prowadzonych na Wydziale Nauk o Zdrowiu Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie;
- ustalenia programów studiów na kierunkach prowadzonych na Wydziale Farmacji, Biotechnologii Medycznej i Medycyny Laboratoryjnej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie;
- likwidacji studiów podyplomowych;
- Regulaminu Senackiej Komisji ds. Szpitali Klinicznych;
- powołania Senackiej Komisji ds. Dydaktyki i Spraw Studenckich;
- powołania Senackiej Komisji ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą;
- powołania Senackiej Komisji ds. Rozwoju;
- powołania Senackiej Komisji ds. Szpitali Klinicznych;
- zmiany Uchwały nr 134/2019 w sprawie doskonalenia Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie.

Na posiedzeniu Senatu w dniu 28 października 2020 r. podjęto uchwały w sprawach:
- powołania Senackiej Komisji ds. Zatrudnienia i Awansów;
- ustalenia kryteriów oceny kierowników jednostek naukowo-dydaktycznych;
- Regulaminu studiów podyplomowych Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie;
- zmiany Uchwały nr 116/2014 w sprawie utworzenia komercyjnych studiów podyplomowych;
- zmiany składu Rady Naukowej Dyscypliny Nauki o Zdrowiu;
- wyrażenia zgody na realizację i finansowanie projektu pn. „Innowacyjne zastosowanie komórek macierzystych oraz biokompatybilnych polielektrolitowych nanocząstek uwalniających neurotrofiny w leczeniu adjuwantowym chorób neurodegeneracyjnych";
- wyrażenia zgody na realizację i finansowanie projektu pn. „Poprawa dostępności Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie dla osób niepełnosprawnych";
- zmiany planu finansowo-inwestycyjnego Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 PUM w Szczecinie na 2020 r.

Na posiedzeniu Senatu w dniu 25 listopada 2020 r. podjęto uchwały w sprawach:
- zmian w Statucie Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie;
- określenia kryteriów uprawniających do ubiegania się o stanowisko profesora uczelni, adiunkta i asystenta;
- zmiany Uchwały nr 46/2020 w sprawie warunków pobierania opłat za usługi edukacyjne;
- zmiany w programach studiów w zakresie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w roku akademickim 2020/2021.

Na posiedzeniu Senatu w dniu 16 grudnia 2020 r. podjęto uchwały w sprawach:
- powołania Rady Uczelni;
- zmiany Uchwały nr 55/2020 w sprawie powołania Senackiej Komisji ds. Dydaktyki i Spraw Studenckich;
- stwierdzenia wygaśnięcia Uchwały nr 82/2017 w sprawie zasad ustalania obowiązków nauczycieli akademickich, rodzaju zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiaru zajęć dydaktycznych, zasad obliczania godzin dydaktycznych, powierzenia prowadzenia zajęć dydaktycznych w godzinach nadliczbowych;
- wyrażenia zgody na realizację i finansowanie projektu pn. „Budowa nowej infrastruktury naukowo-badawczej (budynek MCD 3) PUM w Szczecinie";
- wyrażenia zgody na realizację i finansowanie inwestycji pn. „Zakup aparatury naukowo-badawczej dla budynku MCD 3 PUM w Szczecinie";
- wyrażenia zgody na realizację i finansowanie projektu pn. „Opracowanie jednolitego kwestionariusza niezbędnego do stworzenia aplikacji edukacyjnej dla studentów medycyny i farmacji".

**Teksty uchwał dostępne są na stronie WWW uczelni w zakładce „Dokumenty".*

ZMIANY W STRUKTURZE ORGANIZACYJNEJ JEDNOSTEK NAUKOWO-DYDAKTYCZNYCH PUM W SZCZECINIE

Zarządzeniem nr 1/2020 r. Rektora PUM z dnia 2 stycznia 2020 r. na Wydziale Farmacji, Biotechnologii Medycznej i Medycyny Laboratoryjnej utworzono Zakład Chemii Farmaceutycznej, Zakład Farmakognozji i Naturalnych Środków Leczniczych oraz Zakład Technologii Postaci Leku. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2020 r.

Zarządzeniem nr 30/2020 r. Rektora PUM z dnia 6 kwietnia 2020 r. przeniesiono Samodzielną Pracownię Promocji Zdrowia w strukturę Katedry Diagnostyki Laboratoryjnej. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2020 r.

Zarządzeniem nr 39/2020 r. Rektora PUM z dnia 27 kwietnia 2020 r. przekształcono Zakład Pielęgniarstwa w Katedrę i Zakład Pielęgniarstwa. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2020 r.

Zarządzeniem nr 58/2020 r. Rektora PUM z dnia 25 maja 2020 r. przeniesiono Zakład Medycyny Laboratoryjnej Katedry Mikrobiologii, Immunologii i Medycyny Laboratoryjnej z Wydziału Medycyny i Stomatologii na Wydział Farmacji, Biotechnologii Medycznej i Medycyny Laboratoryjnej. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2020 r.

Zarządzeniem nr 71/2020 r. Rektora PUM z dnia 17 czerwca 2020 r. włączono Zakład Pielęgniarstwa Chirurgicznego i Ratunkowego w strukturę Zakładu Pielęgniarstwa Specjalistycznego. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2020 r.

Zarządzeniem nr 72/2020 r. Rektora PUM z dnia 17 czerwca 2020 r. włączono Samodzielną Pracownię Umiejętności Położniczych w strukturę Zakładu Położnictwa i Patologii Ciąży. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2020 r.

Zarządzeniem nr 73/2020 r. Rektora PUM z dnia 17 czerwca 2020 r. włączono Zakład Interwencji Klinicznych i Medycyny Katastrof w strukturę Katedry i Zakładu Pielęgniarstwa. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2020 r.

Zarządzeniem nr 82/2020 r. Rektora PUM z dnia 25 czerwca 2020 r. zlikwidowano Samodzielną Pracownię Edukacji Medycznej. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2020 r.

Zarządzeniem nr 84/2020 r. Rektora PUM z dnia 26 czerwca 2020 r.:

- przeniesiono Samodzielną Pracownię Kształcenia Lekarza Rodzinnego z Wydziału Nauk o Zdrowiu na Wydział Medycyny i Stomatologii;
- Przekształcono Samodzielną Pracownię Kształcenia Lekarza Rodzinnego w Katedrę i Zakład Medycyny Rodzinnej;
- włączono Samodzielną Pracownię Medycyny Rodzinnej do Katedry i Zakładu Medycyny Rodzinnej.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2020 r.

Zarządzeniem nr 100/2020 r. Rektora PUM z dnia 22 lipca 2020 r. zmieniono nazwę Studium Kształcenia Podyplomowego na Centrum Kształcenia Podyplomowego. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2020 r.

Zarządzeniem nr 112/2020 r. Rektora PUM z dnia 26 sierpnia 2020 r. przeniesiono Klinikę Anestezjologii, Intensywnej Terapii i Medycyny Ratunkowej z Wydziału Nauk o Zdrowiu na Wydział Medycyny i Stomatologii. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2020 r.

Zarządzeniem nr 113/2020 r. Rektora PUM z dnia 27 sierpnia 2020 r. przekształcono Samodzielną Pracownię Psychologii Klinicznej Katedry Psychiatrii w Zakład Psychologii Zdrowia. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2020 r.

Zarządzeniem nr 125/2020 r. Rektora PUM z dnia 7 września 2020 r.:

- wyłączono Zakład Dermatologii Estetycznej ze struktury Katedry Chorób Skórnych i Wenerycznych;
- ustanowiono Zakład Dermatologii Estetycznej samodzielną jednostką w strukturze Wydziału Nauk o Zdrowiu;
- przekształcono Zakład Dermatologii Estetycznej w Samodzielną Pracownię Dermatologii Estetycznej;
- - zlikwidowano Katedrę Chorób Skórnych i Wenerycznych;
- przekształcono Klinikę Chorób Skórnych i Wenerycznych w Katedrę i Klinikę Chorób Skórnych i Wenerycznych.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2020 r.

Zarządzeniem nr 131/2020 r. Rektora PUM z dnia 14 września 2020 r.:

- rozwiązano Katedrę w jednostce naukowo-dydaktycznej pn. Katedra i Klinika Chirurgii Dziecięcej, Onkologicznej, Urologii i Chirurgii Ręki;
- w wyniku rozwiązania Katedry działająca dotychczas w jej strukturach Klinika Chirurgii Dziecięcej, Onkologicznej, Urologii i Chirurgii Ręki

funkcjonować będzie jako samodzielna jednostka w ramach Wydziału Medycyny i Stomatologii.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2020 r.

Zarządzeniem nr 136/2020 r. Rektora PUM z dnia 21 września 2020 r. na Wydziale Nauk o Zdrowiu utworzono Oddział Kliniczny Chirurgii Ogólnej. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2020 r.

Zarządzeniem nr 147/2020 r. Rektora PUM z dnia 19 października 2020 r.:

– zmieniono nazwę Kliniki Ortopedii i Traumatologii Dziecięcej na Klinikę Ortopedii Dziecięcej i Onkologii Narządu Ruchu;
– Klinikę Ortopedii Dziecięcej i Onkologii Narządu Ruchu włączono do Katedry Ortopedii.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 30 października 2020 r.

Zarządzeniem nr 161/2020 r. Rektora PUM z dnia 16 listopada 2020 r.:

– na Wydziale Medycyny i Stomatologii utworzono Katedrę Reumatologii i Chorób Wewnętrznych;
– do Katedry Reumatologii i Chorób Wewnętrznych przeniesiono Klinikę Reumatologii, Chorób Wewnętrznych i Geriatrii oraz Klinikę Diabetologii i Chorób Wewnętrznych.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 2020 r.

Zarządzeniem nr 181/2020 r. Rektora PUM z dnia 21 grudnia 2020 r. zmieniono nazwę Samodzielnej Pracowni Opieki Długoterminowej na Samodzielną Pracownię Opieki Długoterminowej i Medycyny Paliatywnej. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

DB

WŁADZE POMORSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO W SZCZECINIE NA KADENCJĘ 2020-2024

REKTOR prof. dr hab. n. med. Bogusław Machaliński

Absolwent Wydziału Lekarskiego Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie z 1990 r. Kierownik Katedry Fizjopatologii i Zakładu Patologii Ogólnej PUM oraz ordynator Oddziału Transplantacji Szpiku Kliniki Hematologii i Transplantologii SPSK-1. Od 2008 r. zatrudniony na stanowisku profesora zwyczajnego. Specjalista w dziedzinie chorób wewnętrznych, w dziedzinie hematologii oraz w dziedzinie transplantologii klinicznej.

Rektor Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie drugiej kadencji, w latach 2005-2012 dziekan Wydziału Lekarskiego PUM.

Dorobek naukowy obejmuje ponad 290 pełnotekstowych publikacji. Opublikował 17 rozdziałów w książkach i podręcznikach w języku polskim i angielskim. Przeprowadził zgłoszenie międzynarodowe jednego wynalazku, dwa kolejne są w trakcie procedowania. Laureat nagrody Zachodniopomorski Nobel 2018 r. w dziedzinie medycyny. Był/jest kierownikiem 15 grantów naukowo-badawczych KBN, MNiSW, NCN, NCBiR, EU i ABM, w tym trzech międzynarodowych (Interreg IIIA, IVA, VA) i dwóch konsorcyjnych (Strategmed, ABM). Promotor 20 rozpraw doktorskich, opiekun Studenckiego Koła Naukowego.

Należy do wielu towarzystw naukowych, Komitetów Polskiej Akademii Nauk, Rady Naukowej Instytutu Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej PAN, jest członkiem prezydium Zespołu Terapii Komórkowej Chorób Układu Nerwowego, a także rad programowych pięciu naukowych czasopism zagranicznych. Członek-założyciel Stem Cell Therapeutic Excellence Center. Był członkiem Komisji Akredytacyjnej Akademickich Uczelni Medycznych, zasiadał w panelach ekspertów Narodowego Centrum Nauki, m.in. jako przewodniczący. W uznaniu działalności naukowo-badawczej uzyskał wiele nagród, m.in. Medal 100-lecia Odzyskania Niepodległości, Złoty Krzyż Zasługi, medal 10-lecia Fundacji Centrum Leczenia Szpiczaka, nagrody prezesa rady ministrów i ministra zdrowia. Za działalność dydaktyczną uhonorowany Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz wieloma nagrodami dydaktycznymi rektora PAM/PUM.

PROREKTOR ds. dydaktyki dr hab. n. med. Aneta Cymbaluk-Płoska

Absolwentka Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, specjalistka w dziedzinie położnictwa i ginekologii oraz w dziedzinie ginekologii onkologicznej. Od 2012 r. zatrudniona na stanowisku adiunkta w Klinice Ginekologii Operacyjnej i Onkologii Ginekologicznej Dorosłych i Dziewcząt PUM. Autorka licznych artykułów w czasopismach naukowych i popularno-naukowych z zakresu ginekologii i onkologii ginekologicznej. Współautorka podręczników dla studentów kierunków medycznych i lekarzy specjalizujących się z zakresu ginekologii onkologicznej.

Członek Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego oraz Polskiego Towarzystwa Ginekologii Onkologicznej. Wielokrotnie nagradzana nagrodami rektora PUM za osiągnięcia dydaktyczne i naukowe.

PROREKTOR ds. nauki prof. dr hab. n. med. Jerzy Samochowiec

Absolwent Pomorskiej Akademii Medycznej z 1991 r., specjalista psychiatra (1997), psychoterapeuta Polskiego Towarzystwa Psychologicznego (2008). Stypendysta Fundacji im. Aleksandra von Humboldta na Wolnym Uniwersytecie w Berlinie. Kierownik Katedry i Kliniki Psychiatrii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Stopień doktora nauk medycznych uzyskał w 1993 r., stopień doktora habilitowanego w 1999 r., a tytuł profesora w 2004 r.

Pełni funkcję prorektora ds. nauki PUM od 2012 r. Opublikował ponad 300 prac oryginalnych i poglądowych, jest laureatem Zachodniopomorskiego Nobla i nagrody Złoty Otis za osiągnięcia w medycynie w 2019 r., współautorem jednego patentu.

Jest promotorem 17 ukończonych prac doktorskich i opiekunem pięciu habilitacji. Członek władz Europejskiego Towarzystwa Psychiatrycznego (EPA, European Psychiatric Association), prezes Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego. Członek Komitetów Redakcyjnych następujących czasopism: „Progress in Neuro-Psychopharmacology and Biological Psychiatry", „Psychiatria Polska", „Alkoholizm i Narkomania". Redaktor naczelny czasopisma „Archives of Psychiatry and Psychotherapy".

PROREKTOR ds. rozwoju prof. dr hab. n. med. Jarosław Peregud-Pogorzelski

Absolwent Wydziału Lekarskiego Pomorskiej Akademii Medycznej z 1985 r. Pracuje w Klinice Pediatrii, Hematologii i Onkologii Dziecięcej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego. Od 2013 r. pełni funkcję kierownika Kliniki Pediatrii i Onkologii Dziecięcej PUM. Specjalista w dziedzinach: pediatrii, onkologii i hematologii dziecięcej, onkologii klinicznej oraz hematologii. W 1992 r. uzyskał stopień doktora nauk medycznych, w 2002 r. doktora habilitowanego, a w 2013 r. tytuł profesora.

Od 2018 r. jest prorektorem ds. rozwoju PUM, pełnił też funkcję pełnomocnika rektora ds. rozwoju uczelni. Jest członkiem Senatu PUM i Senackiej Komisji ds. Rozwoju oraz Senackiej Komisji ds. Szpitali Klinicznych.

Autor lub współautor 120 prac opublikowanych w czasopismach recenzowanych i ponad 180 doniesień prezentowanych na zjazdach krajowych i międzynarodowych.

Jest członkiem dwóch Komisji Polskiej Akademii Nauk, należy do Polskiego Towarzystwa Hematologów i Transfuzjologów oraz Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego. Redaktor Naczelny „Pediatrii po Dyplomie", członek Komitetów Naukowych „Pediatrii Polskiej" „Przeglądu Pediatrycznego" i „Lekarza POZ".

Od 2002 r. pełni funkcję konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie onkologii i hematologii dziecięcej, jest współzałożycielem Stowarzyszenia Rodziców Dzieci Chorych na Białaczkę i Inne Choroby Rozrostowe Krwi w Szczecinie, koła terenowego Polskiego Towarzystwa Chorych na Hemofilię w Szczecinie oraz Zachodniopomorskiego Hospicjum Domowego dla Dzieci i Dorosłych w Szczecinie.

PROREKTOR ds. promocji i współpracy regionalnej prof. dr hab. n. med. Dariusz Chlubek

Absolwent Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie z 1987 r. Stopień doktora nauk medycznych uzyskał w 1992 r. (z wyróżnieniem summa cum laude); stopień doktora habilitowanego w 1997 r., tytuł naukowy profesora w 2002 r. Specjalista w dziedzinie ginekologii i położnictwa. Pracuje w Zakładzie Biochemii, od 2005 r. kierownik Katedry Biochemii i Chemii Medycznej PAM/PUM i Zakładu Biochemii PAM/PUM. Autor i współautor 450 publikacji naukowych, trzech monografii naukowych i skryptu dla studentów, redaktor naukowy tłumaczenia podręcznika akademickiego. Promotor 14 rozpraw doktorskich, opiekun 10 rozpraw habilitacyjnych. Twórca i pierwszy organizator Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Biochemicznej dla studentów kierunków lekarskich SUPERHELISA. Kurator STN PUM (2011-2017).

Redaktor naczelny „Pomeranian Journal of Life Sciences" i edytor regionalny na Europę Wschodnią kwartalnika „Fluoride". Członek Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Biochemicznego (2001-2008); prezydent International Society for Fluoride Research (2012-2014); członek zespołu doradczego MNiSW ds. Wykazów Czasopism Naukowych (2019); przewodniczący Rady Wydawniczej PUM od 2020 r. Uhonorowany medalami „Za zasługi dla PAM" i „Za zasługi dla PUM", a także Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

WYDZIAŁ MEDYCYNY I STOMATOLOGII

DZIEKAN prof. dr hab. n. med. Leszek Domański

Absolwent Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Rostock. Pracuje w Klinice Chorób Wewnętrznych, Nefrologii i Transplantologii PUM. Specjalista w dziedzinach: Tytuł profesora otrzymał w 2011 r. Od 2020 r. konsultant wojewódzki w dziedzinie chorób wewnętrznych.

Zainteresowania badawcze dotyczą poszukiwań nieimmunologicznych i immunologicznych czynników wpływających na nerki u osób z niewydolnością nerek i/lub po przeszczepieniu tego narządu. Dorobek naukowy obejmuje 334 prace. Był dziekanem Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim. W 2013 r. przyczynił się do stworzenia na PUM unikatowego programu nauczania medycyny Asklepios, opartego na współpracy ze szpitalami w Schwedt, Pasewalku i Brandenburgu. Jest członkiem Towarzystwa Internistów Polskich, Polskiego Towarzystwa Nefrologicznego, Polskiego Towarzystwa Transplantacyjnego, Europejskiego Towarzystwa Nefrologicznego i Transplantacyjnego (ERA-EDTA). Wielokrotnie wyróżniany nagrodami rektora i ministra zdrowia. Odznaczony Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz odznaką honorową „Za zasługi dla ochrony zdrowia".

PRODZIEKAN prof. dr hab. n. med. i n. zdr. Violetta Dziedziejko

Pracuje w Zakładzie Biochemii PUM, obecnie na stanowisku profesora. Od 2018 r. jest kierownikiem Samodzielnej Pracowni Biochemii Farmaceutycznej. Odbyła roczny staż naukowy w Institute of Molecular Medicine and Genetics w USA.

Od 2019 r. pełni funkcję prodziekana Wydziału Medycyny i Stomatologii, jest przewodniczącą: Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej WMiS, Wydziałowej Komisji ds. Oceny Nauczycieli Akademickich WMiS, Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia WMiS; jest członkiem: Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, Senackiej Komisji ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą, Komisji Weryfikacyjnej oceniającej wnioski o wszczęcie postępowania doktorskiego. Autorka i współautorka 244 prac. Współwykonawca w 20 projektach naukowych finansowanych ze środków NCN/KBN oraz funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. W badaniach naukowych łączy elementy molekularne, kliniczne oraz metodologiczne. Członek Polskiego Towarzystwa Biochemicznego, Polskiego Towarzystwa Biologii Komórki, Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych. Nagradzana przez rektora PUM i ministra zdrowia. Odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej; wyróżniona w Konkursie „Puma" na najlepszego nauczyciela akademickiego.

PRODZIEKAN dr hab. n. med. Edyta Paczkowska

Absolwentka Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie, specjalistka w dziedzinie chorób wewnętrznych i w dziedzinie hematologii. Od 1996 r. asystent, a od 2004 r. adiunkt Zakładu Patologii Ogólnej PUM. Od 2016 r. pracuje w Klinice Hematologii, a od 2018 r. na Oddziale Transplantacji Szpiku SPSK-1 w Szczecinie. W 2000 r. uzyskała stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie medycyna, w 2017 r. stopień naukowy doktora habilitowanego nauk medycznych. W 2016 r. zdała egzamin specjalizacyjny z hematologii z pierwszą lokatą i została wyróżniona tytułem Specjalisty Roku przez ministra zdrowia.

Realizuje działalność dydaktyczną w zakresu patofizjologii oraz transplantologii klinicznej. Istotnym elementem jej działalności naukowo-klinicznej jest realizacja projektów naukowych finansowanych z funduszy krajowych oraz europejskich, była kierownikiem dwóch z nich. Jest autorką licznych artykułów w wiodących czasopismach naukowych. Od 2016 r. była zaangażowana w powstanie Oddziału Transplantacji Szpiku w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym nr 1 oraz pierwszego ośrodka przeszczepiania komórek krwiotwórczych na Pomorzu Zachodnim. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Hematologów i Transfuzjologów, Stowarzyszenia Polskiej Grupy ds. Leczenia Białaczek u Dorosłych oraz Towarzystwa Internistów Polskich.

PRODZIEKAN dr hab. n. med. Sebastian Kwiatkowski

Absolwent Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, specjalista w dziedzinie położnictwa i ginekologii oraz w dziedzinie perinatologii. Od 2000 r. zatrudniony w Klinice Położnictwa i Ginekologii.

Autor licznych artykułów w czasopismach naukowych i popularno-naukowych z zakresu położnictwa i medycyny matczyno-płodowej. Twórca portalu społecznościowego PrenatalProjekt szerzącego wiedzę w zakresie problemów medycznych kobiet ciężarnych. Członek Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników i wiceprzewodniczący sekcji perinatologii PTGiP. Wielokrotnie nagradzany nagrodami rektora PUM za osiągnięcia dydaktyczne i naukowe.

PRODZIEKAN dr hab. n. med. Aleksandra Gawlikowska-Sroka

Absolwentka Wydziału Lekarskiego Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie, a także studiów podyplomowych PUM: zdrowie publiczne - marketing i zarządzanie w służbie zdrowia oraz dydaktyka medyczna. Specjalistka w dziedzinie pediatrii. Adiunkt w Katedrze i Zakładzie Anatomii Prawidłowej i Klinicznej PUM. Od 2015 r. prodziekan ds. studentów anglojęzycznych stomatologii.

W ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego była: w latach 2005-2008 członkiem Zespołu Komitetu Sterującego dla priorytetu „Opieka zdrowotna i opieka nad dzieckiem”przy Ministerstwie Zdrowia; w latach 2008-2011 współpracownikiem Swiss Tropical and Public Heath Institute przy ocenie, weryfikacji i monitoringu polskich projektów.

W latach 2009-2011 współpracownik Ambasady Szwajcarskiej w Warszawie przy ocenie wniosków finansowanych z funduszy programu współpracy polsko-szwajcarskiej. Współtwórca ogólnopolskiego programu profilaktyki zdrowotnej dla dzieci i młodzieży realizowanego przez ZHP „Ścieżkami zdrowia”. W latach 2017-2018 prowadziła zajęcia z anatomii w Berlin Medical Academy.

Autorka licznych artykułów dotyczących anatomii, antropologii i pediatrii oraz dwóch podręczników do ćwiczeń z anatomii dla studentów. Kierownik grantów KBN i MNiSW. Członek Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego, Polskiego Towarzystwa Antropologicznego i Polskiego Towarzystwa Anatomicznego. Instruktor harcerski ZHP w stopniu harcmistrzyni. Kilkakrotnie nagradzana przez rektora PUM za osiągnięcia naukowe. Odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

PRODZIEKAN dr hab. n. med. Elżbieta Petriczko

Absolwentka Wydziału Lekarskiego PAM w Szczecinie z 1992 r., specjalistka w dziedzinach: pediatrii, endokrynologii oraz endokrynologii i diabetologii dziecięcej. Adiunkt w Klinice Pediatrii, Endokrynologii, Diabetologii, Chorób Metabolicznych i Kardiologii Wieku Rozwojowego PUM. Prodziekan Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego PUM ds. Studentów Anglojęzycznych ubiegłej kadencji, członek organów kolegialnych uczelni kilku kadencji. W 2016 r. rzecznik prasowy PUM.

Opublikowała łącznie 103 prace, jest współautorką rozdziału w podręczniku. Laureatka I nagrody Europejskiego Towarzystwa Endokrynologicznego za współautorstwo najlepszej pracy klinicznej opublikowanej w 2007 r. w „The Journal of Clinical Endocrinology and Metabolism". Jest wykonawcą lub współwykonawcą czterech grantów KBN i jednego we współpracy z Kliniką w Sztokholmie. Opiekun Studenckiego Koła Naukowego. Od 2017 r. bierze udział w misjach charytatywnych w Tanzanii, Kamerunie, Kenii i Kazachstanie. Należy do Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego, Polskiego Towarzystwa Endokrynologii Dziecięcej, Polskiego Towarzystwa Endokrynologicznego, Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego, Europejskiego Towarzystwa Endokrynologii Dziecięcej. Wielokrotnie nagradzana nagrodą naukową i dydaktyczną rektora PUM, uhonorowana medalem Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego „Amicus Scientiae et Veritatis" oraz Srebrnym Krzyżem Zasługi.

PRODZIEKAN prof. dr hab. n. med. Mariusz Lipski

Absolwent PUM w Szczecinie, specjalista w dziedzinie stomatologii ogólnej i stomatologii zachowawczej. Kierownik Katedry i Zakładu Stomatologii Zachowawczej Przedklinicznej i Endodoncji Przedklinicznej PUM. Stopień doktora nauk medycznych w zakresie stomatologii uzyskał w 1998 r., doktora habilitowanego w 2007 r., a tytuł profesora w 2012 r. W latach 2005-2008 pełnił funkcję prodziekana Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego, a w latach 2008-2012 dziekana tego wydziału. Prowadzi zajęcia ze studentami kierunku lekarsko-dentystycznego w ramach ergonomii/bezpieczeństwa pracy w stomatologii, stomatologii zachowawczej przedklinicznej i endodoncji przedklinicznej.

Autor i współautor ponad 200 artykułów w czasopismach naukowych dotyczących głównie leczenia endodontycznego zębów. Redaktor/autor/współautor ośmiu książek, i tłumacz czterech pozycji. Członek Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego, Polskiego Towarzystwa Termologicznego, Polskiego Towarzystwa Gerostomatologii i Polskiego Towarzystwa Edukacji Medycznej SAPIENTIA. Redaktor naczelny czasopisma „Magazyn Stomatologiczny" oraz redaktor działów w trzech periodykach. Promotor 12 przewodów doktorskich i recenzent 34 rozpraw doktorskich oraz dorobku naukowego w jednym przewodzie habilitacyjnym i 12 postępowaniach o tytuł naukowy profesora.

PRODZIEKAN dr hab. n. med. Agnieszka Droździk

Absolwentka II Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologii Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie. Specjalistka w dziedzinie stomatologii ogólnej i periodontologii. Adiunkt w Zakładzie Stomatologii Zintegrowanej PUM. Prowadzi zajęcia ze studentami V roku kierunku lekarsko-dentystycznego w ramach nauczania zintegrowanego oraz dla studentów III roku kierunku lekarskiego WMiS. Prowadzi także szkolenia specjalizacyjne w dziedzinie periodontologii.

Pełnomocnik dziekana ds. programu Erasmus oraz kierunku lekarsko-dentystycznego. Konsultant wojewódzki w dziedzinie periodontologii w województwie lubuskim. Stopień doktora nauk medycznych w zakresie stomatologii uzyskała w 2007 r. (z wyróżnieniem summa cum laude), stopień doktora habilitowanego w roku 2015. Autorka i współautorka licznych artykułów w czasopismach naukowych, poświęconych poszukiwaniu molekularnych uwarunkowań chorób przyzębia i wybranych procesów patologicznych w jamie ustnej. Obszarem szczególnych zainteresowań pozostaje od wielu lat chirurgia śluzówkowo-dziąsłowa, a zwłaszcza leczenie recesji dziąsłowych w aspekcie terapii interdyscyplinarnej. Członek Polskiego Towarzystwa Periodontologicznego oraz Europejskiej Federacji Periodontologii.

WYDZIAŁ FARMACJI, BIOTECHNOLOGII MEDYCZNEJ I MEDYCYNY LABORATORYJNEJ

DZIEKAN prof. dr hab. n. med. i n. zdr. Izabela Gutowska

Absolwentka Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej Politechniki Szczecińskiej (obecnie Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny), chemik analityk, biochemik. Diagnosta laboratoryjny od 2007 r. W latach 2010 – 2015 adiunkt, od 2015 r. profesor PUM w Zakładzie Biochemii i Żywienia Człowieka na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie. Od lutego 2020 r. kierownik Zakładu Chemii Medycznej.
Autorka 193 artykułów w renomowanych czasopismach naukowych. W 2017 r. laureat Zachodniopomorskiego Nobla 2016 w dziedzinie nauk medycznych za „wyjaśnianie biochemicznych i molekularnych podstaw mechanizmów toksycznego wpływu ksenobiotyków na organizm". Nauczyciel akademicki, od 2007 r. prowadzi zajęcia ze studentami wszystkich kierunków studiów Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Członek Polskiego Towarzystwa Biochemicznego (od 2007 r.) i Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych (od 2007).

PRODZIEKAN prof. dr hab. n. med. i n. zdr. Danuta Kosik-Bogacka

Absolwentka Uniwersytetu Szczecińskiego, biolog. W 2020 r. uzyskała tytuł naukowy profesora. Od 2019 r. jest p.o. kierownika Samodzielnej Pracowni Botaniki Farmaceutycznej, Katedry Biologii i Parazytologii Medycznej PUM, a od 2020 r. kierownikiem Uniwersyteckiej Zwierzętarni Doświadczalnej PUM.
W latach 2016-2020 była prodziekanem ds. studentów Wydziału Lekarsko-Biotechnologicznego i Medycyny Laboratoryjnej PUM, jest m.in. pełnomocnikiem rektora ds. badań na zwierzętach i przewodniczącą wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia PUM. Była zastępcą przewodniczącej i członkiem Lokalnej Komisji Etycznej ds. Badań na Zwierzętach w Szczecinie i w Poznaniu, a także jest członkiem zespołu ekspertów do weryfikacji programu specjalizacji w zakresie laboratoryjnej parazytologii medycznej.
Autorka lub współautorka ponad 100 oryginalnych prac naukowych, współautorka dwóch rozdziałów w podręcznikach krajowych i trzech rozdziałów w podręczniku zagranicznym. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Parazytologicznego, Polskiego Towarzystwa Farmakologicznego, Polskiego Towarzystwa Nauk o Zwierzętach Laboratoryjnych i Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych. Wielokrotnie wyróżniana indywidualnymi i zespołowymi nagrodami rektora PUM, nagrodzona Medalem Brązowym za Długoletnią Służbę oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

PRODZIEKAN dr hab. n. med. Marcin Lener

Adiunkt w Zakładzie Genetyki i Patomorfologii PUM, specjalista w dziedzinie laboratoryjnej genetyki medycznej.
Senator PUM drugiej kadencji. Stypendysta w Międzynarodowej Agencji Badań nad Rakiem w Lyonie (IARC 2008). Autor i współautor licznych prac naukowych dotyczących genetycznych predyspozycji do nowotworów złośliwych oraz wpływu mikroelementów na występowanie raków, publikowanych m.in. w „Nature Genetics" i „International Journal of Cancer". Współtwórca kilku patentów.
Brał czynny udział w pracach nad uruchomieniem na PUM kierunku studiów biotechnologia medyczna i do 2020 r. pełnił funkcję opiekuna studentów tego kierunku. Recenzent w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju. Wielokrotny laureat zespołowych nagród ministra zdrowia (2005, 2006) oraz naukowych i dydaktycznych nagród rektora PUM.

WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU

DZIEKAN prof. dr hab. n. zdr. Beata Karakiewicz

Absolwentka Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Szczecińskiego, a także studiów podyplomowych z zakresu wychowania seksualnego i prorodzinnego oraz logopedii z terapią pedagogiczną. Położna, specjalistka zdrowia publicznego. Kierownik Katedry Medycyny Społecznej WNoZ. Dziekan WNoZ trzeciej kadencji. Przewodnicząca Rady Naukowej Dyscypliny Nauki o Zdrowiu oraz Rady Dydaktycznej WNoZ. Członek Senatu PUM. Autorka kilkuset publikacji z zakresu zdrowia publicznego, nauk o zdrowiu i nauk medycznych. Członek Zespołu Ekspertów do oceny merytoryczno-technicznej projektów finansowanych przez UE w woj. zachpom. w ramach programu RPO, ekspert do oceny projektów w ramach 7. Programu Ramowego UE, członek Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych w Ministerstwie Zdrowia, prezes ZG Polskiego Towarzystwa Zdrowia Publicznego, wiceprzewodnicząca ZG Polskiego Towarzystwa Medycyny Środowiskowej, członek Komitetu Zdrowia Publicznego PAN, Rady Naukowej Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego w Warszawie oraz European Public Health Association. Nagrodzona odznaczeniami i medalami: Zasłużony dla Ochrony Zdrowia, Srebrny i Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Medal Złoty za Długoletnią Służbę.

PRODZIEKAN prof. dr hab. n. med. i n. zdr. Elżbieta Grochans

Absolwentka Wydziału Pielęgniarskiego Akademii Medycznej w Lublinie i podyplomowych studiów w Wyższej Szkole Ekonomiii Innowacji w Lublinie - menedżer badań naukowych i prac rozwojowych; pielęgniarka, specjalistka w dziedzinie organizacji i zarządzania. Kierownik Katedry i Zakładu Pielęgniarstwa oraz kierownik Centrum Symulacji Medycznej PUM. Od roku 2016 prodziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu. Przez wiele lat pełnomocnik rektora ds. pielęgniarstwa i koordynator studiów pomostowych dla pielęgniarek oraz przedstawiciel Wydziału Nauk o Zdrowiu ds. wdrażania Procesu Bolońskiego na PUM. Jest członkiem Uczelnianego i Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia PUM, senatorem PUM, kierownikiem wielu projektów unijnych.
Autorka i recenzentka licznych artykułów w czasopismach naukowych dotyczących zdrowia kobiet, głównie w okresie około- i pomenopauzalnym, a także wieloaspektowej analizy jakości życia pacjentów poddawanych terapii oraz badań związanych ze współczesnym pielęgniarstwem. Współautorka podręcznika „Wstrzyknięcia śródskórne, podskórne, domięśniowe i dożylne. Podręcznik dla studiów medycznych". Członek licznych towarzystw naukowych. Wyróżniona odznaką honorową „Za zasługi dla ochrony zdrowia", Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz medalem „Za zasługi dla PAM", a także wieloma nagrodami naukowymi i dydaktycznymi rektora PUM.

PRODZIEKAN dr hab. n. zdr. prof. PUM Anna Jurczak

Absolwentka Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie i podyplomowych studiów w Wyższej Szkole Ekonomii i Innowacji w Lublinie - menedżer badań naukowych i prac rozwojowych; położna i pielęgniarka, specjalistka w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego. Od 2006 r. adiunkt w Zakładzie Pielęgniarstwa, aktualnie na stanowisku profesora nadzwyczajnego, kierownik Zakładu Pielęgniarstwa Specjalistycznego na Wydziale Nauk o Zdrowiu PUM w Szczecinie. Autorka i recenzentka licznych artykułów w czasopismach naukowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym, głównie dotyczących zdrowia kobiet w różnych okresach życia, jakości życia pacjentów poddawanych terapii oraz badań związanych ze współczesnym pielęgniarstwem. Członek licznych towarzystw naukowych. Senator PUM, członek pierwszej Rady Uczelni, Rady Naukowej Dyscypliny Nauki o Zdrowiu. Ekspert ds. Oceny Nauczycieli Akademickich przy Ministrze Zdrowia. Odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej, odznaką honorową „Zasłużony dla ochrony zdrowia", a także wieloma nagrodami naukowymi i dydaktycznymi rektora PUM.

PRODZIEKAN dr hab. n. zdr. Karolina Skonieczna-Żydecka

Absolwentka Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, biotechnolog, specjalista w dziedzinie biotechnologii i mikrobiologii przemysłowych. Adiunkt w Zakładzie Żywienia Człowieka i Metabolomiki PUM.

Autorka licznych artykułów w czasopismach naukowych z dziedziny nauki o życiu. Tematyka obejmuje przede wszystkim zaburzenia kompozycji i funkcji mikrobioty jelitowej i wpływ tych zmian na funkcjonowanie neuropsychiatryczne oraz inne manifestacje kliniczne, a także biologiczne uwarunkowania przepuszczalności jelitowej. Współpracuje z The Royal Infirmary of Edinburg; Department of Child and Adolescent Psychiatry, Psychosomatic Medicine and Psychotherapy w Charité - Universitätsmedizin, Berlin, Niemcy; Dipartimento di Neuroscienze, Facoltà di Medicina e Chirurgia, Università di Padova, Padova, Włochy; Wexner Medical Center Division of Gastroenterology, Hepatology and Nutrition, Columbus, USA; Max-Delbrück-Centrum für Molekulare Medicine, Berlin, Niemcy. Lider polski międzynarodowego projektu oceniającego wpływ pandemii COVID-19 na zdrowie psychiczne i fizyczne COH-FIT.

Członek Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego i European Lifestyle Medicine Organization. Laureat corocznych nagród naukowych rektora PUM.

(red.)

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2020/2021

1 października 2020 r. odbyła się uroczysta inauguracja roku akademickiego, inna niż dotychczasowe, zdominowana przez pandemię COVID-19. Przebiegała zgodnie z rozporządzeniami i wytycznymi sanitarnymi. To właśnie ze względu na obostrzenia w uroczystości mogło uczestniczyć mniej osób niż zazwyczaj, pozostali mogli śledzić jej przebieg za pośrednictwem łączy internetowych, gdyż cała uroczystość była transmitowana na kanale YouTube. Zgodnie z ceremoniałem akademickim orszak złożony z członków Senatu, prodziekanów, dziekanów, prorektorów i rektora wkroczył do auli przy ul. Rybackiej, rozpoczynając uroczystość, którą po raz pierwszy poprowadziła prof. PUM Aneta Cymbaluk-Płoska, prorektor ds. dydaktyki.W inauguracji uczestniczyli zaproszeni goście, m.in.: Marek Subocz, wicewojewoda zachodniopomorski; Przemysław Włosek, dyrektor generalny Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego i sekretarz województwa; Krzysztof Soska, wiceprezydent Szczecina; ks. prof. Henryk Wejman, biskup pomocniczy Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej; Grzegorz Napieralski, poseł na Sejm RP; rektorzy uczelni szczecińskich: dr inż. kpt. ż. w. Arkadiusz Tomczak, prorektor ds. morskich Akademii Morskiej w Szczecinie; prof. AS Mirosława Jarmołowicz, rektor Akademii Sztuki w Szczecinie; ks. dr Krzysztof Łuszczek, rektor Arcybiskupiego Wyższego Seminarium Duchownego w Szczecinie; prof. US Katarzyna Kotarska, prorektor ds. studenckich Uniwersytetu Szczecińskiego; prof. ZUT Jacek Wróbel, rektor Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Wśród gości byli również konsulowie honorowi, przedstawiciele samorządu lekarskiego i pielęgniarskiego, dyrektorzy szczecińskich szpitali, instytucji związanych z ochroną zdrowia oraz szczecińskich liceów.

Przemówienie inauguracyjne wygłosił prof. Bogusław Machaliński, rektor PUM (tekst na str. 13). Listy od prezydenta RP Andrzeja Dudy i prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego odczytał Marek Subocz, wicewojewoda zachodniopomorski. Głos zabrali także: Przemysław Włosek, dyrektor generalny Urzędu Marszałkowskiego i sekretarz województwa, który odczytał list w imieniu marszałka województwa zachodniopomorskiego Olgierda Geblewicza; Krzysztof Soska, wiceprezydent Szczecina i ks. bp prof. Henryk Wejman. Na ręce rektora PUM nadesłano listy gratulacyjne od wielu osobistości, m.in. od Wojciecha Kolarskiego, sekretarza stanu Kancelarii Prezydenta RP, posłów RP do Par-

lamentu Europejskiego Bartosza Arłukowicza i prof. Bogusława Liberackiego oraz posłów na Sejm RP Jarosława Rzepy i Dariusza Wieczorka. Najważniejszym punktem uroczystości była immatrykulacja i ślubowanie studentów pierwszych lat wszystkich kierunków uczelni. Złożyli je studenci, którzy zdobyli najlepsze miejsca na listach rankingowych. Ślubowano jak co roku w dwóch językach - po polsku i po angielsku. Rok akademicki zainaugurowali uroczystą immatrykulacją i ślubowaniem także doktoranci Szkoły Doktorskiej.

Tę część uroczystości zakończył Chór PUM, wykonując pieśń „Gaude Mater Polonia" - jeden z najstarszych religijnych utworów liryki polsko-łacińskiej.

Od kilku lat na PUM wręczane są stypendia ufundowane przez dr. inż. Janusza Lewgowda, które wyróżniają najlepszych absolwentów. Stypendium jest nagrodą za pracowitość i umiejętność doskonałego wykorzystania zdolności. Otrzymuje je co roku troje studentów, którzy ukończyli studia na kierunku lekarskim z najwyższą średnią ocen, liczoną za cały okres studiów. W tym roku stypendia otrzymały: Sara Zabrocka – średnia 4,74; Agata Drozdowska – 4,68 oraz Julia Lewoc – 4,67. Siedemnastu studentów PUM otrzymało stypendia marszałka województwa zachodniopomorskiego w ramach III edycji tego konkursu. Nagrodzeni studenci to: Aleksandra Andrzejewska, absolwentka I LO w Szczecinku; Weronika Baryła, I LO w Słupsku; Paula Bekasz, II LO w Szczecinie; Łukasz Brągiel, V LO w Szczecinie; Alicja Chowra, LO w Pile; Krzysztof Dzierbunowicz, XIII LO w Szczecinie; Maria Kardel, II LO w Szczecinie; Zofia Klasztorna, Chmielnickie Kolegium Medyczne; Damian Kolenda, V LO w Szczecinie; Anna Krzysztofik, V LO w Szczecinie; Alicja Kwiatkowska, LO w Bydgoszczy; Zuzanna Łaga, I LO w Słupsku; Ewelina Łukaszewska, XIII LO w Szczecinie; Karolina Marszałek, V LO w Szczecinie; Natasza Zadrożna, V LO w Szczecinie; Mikołaj Zalewski, II LO w Szczecinie; Aleksandra Żukowska, XIII LO w Szczecinie.

Od 2017 r. z PUM współpracuje firma Sara Cosmetics w ramach prac badawczo-rozwojowych w obszarze kosmetologii. Firma jest fundatorem Stypendium BioDermic dla dwojga najlepszych absolwentów studiów I stopnia kierunku kosmetologia, którzy postanowili kontynuować studia II stopnia na tym samym kierunku na PUM. W tym roku stypendia otrzymały: Marta Rudnicka – średnia studiów I stopnia 4,6, oraz Karolina Bartnicka – średnia 4,47.

Podczas uroczystej inauguracji 13 osób odebrało dyplomy nadania tytułu doktora habilitowanego nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Wręczali je prof. Leszek Domański, dziekan Wydziału Medycyny i Stomatologii, oraz prof. Beata Karakiewicz, dziekan Wydział Nauk o Zdrowiu. W imieniu promowanych wystąpiła dr hab. Monika Gołąb-Janowska.

Ważnym punktem każdej inauguracji roku akademickiego jest wręczenie medali i odznaczeń. Na podstawie art. 138 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o orderach i odznaczeniach postanowieniami prezydenta RP Andrzeja Dudy odznaczeni zostali za zasługi w działalności na rzecz ochrony zdrowia:

- za osiągnięcia w dziedzinie nauk medycznych Złotym Krzyżem Zasługi - prof. dr hab. Beata Karakiewicz;
- za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej Medalem Złotym za Długoletnią Służbę: prof. dr hab. Marta Wawrzynowicz-Syczewska i prof. dr hab. Beata Karakiewicz;
- za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej Medalem Srebrnym za Długoletnią Służbę - prof. dr hab. Anna Jakubowska.

Minister zdrowia za szczególne zasługi dla ochrony zdrowia wyróżnił odznaką honorową „Za zasługi dla ochrony zdrowia": dr hab. Annę Jurczak, prof. PUM, prof. dr hab. Barbarę Zdziarską, prof. dr. hab. Leszka Domańskiego.

Minister Edukacji Narodowej za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania nadał Medal Komisji Edukacji Narodowej: prof. dr hab. Bożenie Birkenfeld, prof. dr hab. Annie Lubkowskiej, prof. dr. hab. Jackowi Różańskiemu.

W uznaniu zasług dla rozwoju Pomorza Zachodniego Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego nadał Srebrną Odznakę Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego dr. hab. Andrzejowi Ossowskiemu.

Tradycyjnym punktem uroczystości był wykład inauguracyjny, w tym roku wygłoszony przez dr. hab. Andrzeja Ossowskiego zatytułowany „Współczesna genetyka sądowa w dobie kryzysów".

Uroczystość zakończył Chór Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie wykonaniem „Gaudeamus igitur".

(red.)

PRZEMÓWIENIE REKTORA POMORSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO

PODCZAS INAUGURACJI ROKU AKADEMICKIEGO 2020/2021

Szanowni Państwo, Dostojni Goście, Drodzy Studenci,

Mam zaszczyt bardzo serdecznie przywitać wszystkich Państwa zgromadzonych w auli oraz Państwa uczestniczących zdalnie w uroczystości inaugurującej kolejny rok akademicki Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Przepraszamy, że w związku z nałożonymi odgórnymi ograniczeniami spowodowanymi sytuacją epidemiczną nie mamy możliwości zapewnienia wszystkim gościom bezpośredniego uczestnictwa w naszej uroczystości. Jest nam jednak niezwykle miło, że zechcieli Państwo towarzyszyć nam w tym ważnym dla nas wszystkich dniu online.

Drodzy Studenci!

Wybraliście uczelnię elitarną z jasno określonym kierunkiem, w którym zmierza, z dużym potencjałem i ambicjami. Macie szansę rozwinąć swoje zainteresowania, poszerzać wiedzę, a w przyszłości także realizować swoje zawodowe pasje i marzenia. Będziecie poznawać obszary wiedzy, w które wprowadzą Was nasi nauczyciele akademiccy, nie tylko w zakresie wykładanych fundamentalnych nauk, ale także w praktyczne bogactwo medycyny klinicznej, odkrywanie kierunków nowych terapii, w obszar wiedzy o ogólnie pojętej opiece zdrowotnej.

Jako wiodąca uczelnia w naszym regionie konsekwentnie postępujemy drogą budowania silnej pozycji pośród najważniejszych polskich uniwersytetów, wyróżniając się działalnością naukową, kliniczną i dydaktyczną. Jesteśmy dumni z naszego wkładu w rozwój polskiej nauki, przejawiającego się w projektach i inwestycjach prowadzonych przez uniwersytet oraz szpitale kliniczne. Dynamiczny i spójny rozwój naszej Alma Mater w wielu obszarach jej działalności stanowi wyzwanie i mobilizację do wytężonej pracy, której widoczne efekty rodzą motywację do podejmowania wciąż nowych wyzwań.

Rozpoczynamy rok akademicki w okresie pandemii, który nauczył nas adekwatnego reagowania, dostosowywania procedur medycznych. Jest to czas,w którym dostrzegamy, jak ważna jest rzetelna wiedza i umiejętność jej weryfikowania. Pragnę podkreślić, że władze PUM podjęły wszelkie niezbędne kroki, by zadbać o bezpieczeństwo naszych studentów, pacjentów oraz pracowników. Był i nadal jest to okres wymagający i weryfikujący postawę lekarzy i pracowników ochrony zdrowia.

Sytuacje takie pokazują, jaka jest kondycja naszego charakteru, czy dajemy się pokonać pojawiającym się trudnościom i wymaganiom, czy pozwalamy, aby strach przesłonił nam rozsądek, możliwości pomocy innym i potencjał, jakim dysponujemy, by osiągnąć szlachetny cel, czy też podejmujemy racjonalne działania, z odwagą wykorzystując nasze talenty i zdolności, a nade wszystko realizując powołanie. Drodzy studenci, jednym z najważniejszych aspektów naszej misji jest pomoc choremu człowiekowi, a nie wycofanie się na tzw. z góry ustalone, może bezpieczniejsze pozycje. Wybraliście wspaniały zawód, rozwijający poczucie odpowiedzialności za drugiego człowieka, za swoich pacjentów, ich zdrowie, a często także

życie. Wasze mentalne przygotowanie, wytrwałość, wola, energia i zaangażowanie w pomoc drugiemu człowiekowi stanowić mają wzór do naśladowania i inspirację dla innych.

Nasza misja jako lekarzy i profesjonalistów medycznych wymaga dalekowzroczności, męstwa i odwagi, aby służyć pomimo obaw i w chwili pojawiających się przeciwności. W najbliższych latach będziecie uczyć się zrozumienia, czym jest opieka nad pacjentem, jak wymagającym jest obowiązkiem, z uwzględnieniem konieczności synergicznej współpracy z wieloma zespołami i w każdym czasie. Medycyna wymaga altruizmu.

Jak pisał francuski autor Michel Quoist:

„Jak dalece potrafisz, musisz wobec każdego ludzkiego cierpienia nie tylko czuć się wezwanym do tego, aby je bez ociągania złagodzić, ale ponadto starać się zniszczyć jego przyczyny.

Nie tylko czuć się zobowiązanym do tego, aby zniszczyć jego przyczyny, lecz ponadto bez ociągania starać się je złagodzić. Nikt nie jest naprawdę dobry, sprawiedliwy i prawy, jeśli nie jest zdecydowany poświęcić się zarówno jednemu, jak drugiemu zadaniu z tym samym oddaniem i całą swoją istotą, odpowiednio do swoich możliwości".

Szanowni Państwo, nowy rok akademicki rozpoczynamy w zespole składającym się z 1 109 pracowników, w tym 678 nauczycieli akademickich, z których 103 posiada tytuł naukowy profesora.

Od października 2019 r. do września 2020 r. na emeryturę przeszły 34 osoby, w tym 10 nauczycieli akademickich. Składam Państwu szczególne podziękowania, wierząc, że nie żegnają się Państwo ze swoją uczelnią, ale będą nas wspierać swoją wiedzą i doświadczeniem.

Miło mi też Państwa poinformować, że w ubiegłym roku akademickim nominacje profesorskie otrzymało 12 pracowników naszej uczelni. Swoje serdeczne gratulacje i wyrazy uznania pragnę skierować do pań profesor: Ireny Baranowskiej-Bosiackiej, Elżbiety Grochans, Izabeli Gutowskiej, Violetty Dziedziejko, Danuty Kosik-Bogackiej, Moniki Rać, Violetty Sulżyc-Bielickiej oraz panów profesorów: Mateusza Kurzawskiego, Krzysztofa Safranowa, Artura Mierzeckiego, Macieja Żukowskiego, Jerzego Sieńki. Gorąco życzę Państwu, aby droga nauki była dla Państwa nieustannie źródłem radości i satysfakcji.

Stopnie naukowe doktora habilitowanego wysokie Rady naszej uczelni nadały 13 koleżankom i kolegom, natomiast stopnie naukowe doktora uzyskały 43 osoby. Serdecznie wszystkim Państwu gratuluję i życzę dalszych, równie znamienitych sukcesów w pracy zawodowej i naukowej.

Wspominając pracowników naszej uczelni, chciałbym także przywołać pamięć o tych, których z głębokim żalem i smutkiem żegnaliśmy w ubiegłym roku akademickim, naszych wieloletnich współpracowników, wspaniałych dydaktyków i naukowców, mentorów wielu pokoleń lekarzy. Byli to: pani prof. Zdzisława Kornacewicz-Jach, pani prof. Anna Put, pan prof. Bolesław Gonet.

Szanowni Państwo, proszę, uczcijmy chwilą ciszy pamięć tych wszystkich, którzy odeszli, ale nieustannie pozostają w naszej pamięci i w historii naszego uniwersytetu.

Dziękuję!

Chciałbym Państwu teraz syntetycznie zasygnalizować dynamikę dokonanych postępów i zmian, których wymiernym owocem jest zajęcie przez Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie 10. miejsca pośród najlepszych uczelni w corocznym niezależnym ogólnopolskim rankingu Perspektywy 2020. W ciągu czterech minionych lat w sposób dynamiczny i konsekwentny awansowaliśmy z miejsca 32. w 2016 r., 30. w 2017, 26. w 2018 i 18. w 2019 r. Tak wysoka aktualna pozycja w czołówce najlepszych polskich uczelni i zajęcie drugiego miejsca wśród uczelni medycznych jest dla nas znaczącym awansem, a dla naszych studentów i młodych pracowników nauki jasnym przekazem, że PUM jest uczelnią renomowaną, godnie reprezentującą polską naukę i szkolnictwo wyższe. Sukcesy w tym obszarze są dziełem i konsekwencją wytrwałej pracy naszych naukowców i ich grup badawczych.

Rozpoczynamy już trzeci rok na kierunku farmacja, rok praktyczny, jest to jeden z naszych strategicznych kierunków nauczania. Wkrótce utworzone zostanie Collegium Pharmaceuticum, umożliwiając nam nową jakość szkolenia. Edukacja na PUM jest skoncentrowana na nowoczesnym i rozwojowym wspomaganiu odkrywania potencjału naszych studentów. Dziś zajęcia dydaktyczne prowadzimy na wysokim poziomie. Nasze Centrum Symulacji Medycznych, o wyróżniającej się w skali kraju infrastrukturze, to nowoczesny obiekt służący do podejmowania działań praktycznych przedklinicznych.

Utworzone Centrum Egzaminów Testowych sprzyja także weryfikacji nabywanej wiedzy i jej doskonaleniu, przygotowaniu do egzaminów, w tym także do LEK i LDEK. Zauważalnym owocem tych skoordynowanych działań jest zajęcie drugiego miej-

sca w Polsce przez lekarzy - naszych absolwentów, zdających po raz pierwszy LEK, w jesiennym zestawieniu wyników, oraz czwarte miejsce w Polsce zajęte przez lekarzy dentystów, którzy ukończyli Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie w ostatnich dwóch latach.

Wychodząc naprzeciw kształcącym się u nas młodym ludziom, postawiliśmy sobie za cel zorganizowanie nowoczesnej, na możliwie najwyższym poziomie technologicznym, kompleksowej bazy mieszkalnej z niezbędną infrastrukturę towarzyszącą. Dlatego też we współpracy z władzami województwa i regionu podjęliśmy działania na rzecz wybudowania nowoczesnego domu studenckiego. Decyzja w tej sprawie została poparta listem intencyjnym wyrażającym wolę współpracy z Polskim Holdingiem Hotelowym i Bankiem PEKAO SA. Nowy akademik o podwyższonym standardzie powstanie przy al. Piastów w Szczecinie.

Planowanym działaniem, ważnym dla społeczności akademickiej oraz absolwentów PUM w Szczecinie, będzie zainaugurowanie Klubu Alumna, którego głównym celem ma być wzmacnianie i wspieranie rozwoju absolwentów naszej Alma Mater, a także umożliwienie nawiązywania nowych kontaktów, sprzyjających rozwojowi zawodowemu. Nieocenioną rolą Klubu będzie także wspieranie naszej Alma Mater poprzez dzielenie się bogatym doświadczeniem i wiedzą jej absolwentów z naszymi studentami. Czerpiąc ze wzoru najlepszych światowych uczelni, podjęliśmy inicjatywę zorganizowania w Szczecinie Uniwersjady dla wszystkich studentów naszego regionu. Pierwsze zawody sportowe odbędą się w październiku.

Jest mi niezmiernie miło wspomnieć, że Jakub Rosik oraz Filip Machaj - studenci PUM w Szczecinie, znaleźli się w gronie tegorocznych zwycięzców programu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Diamentowe Granty".

Pomorski Uniwersytet Medyczny realizuje z sukcesem liczne projekty badawcze, wiele projektów naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych, inwestycyjnych, finansowanych ze źródeł zewnętrznych, między innymi przez NCN, MNiSW, NAWA, ABM, a także w ramach programów Interreg oraz RID. W konkursie ABM w bieżącym roku otrzymaliśmy m.in. grant w wysokości 17,5 mln, z czego PUM jako lider konsorcjum otrzyma kwotę blisko 7,7 mln na projekt pod nazwą „Innowacyjne zastosowanie komórek macierzystych oraz biokompatybilnych polielektrolitowych nanocząstek uwalniających neurotrofiny w leczeniu adjuwantowym chorób neurodegeneracyjnych". Inny projekt „Test diagnostyczny oparty o ocenę stężeń arsenu we krwi oraz genotypy w redukcji ryzyka raków u kobiet za pomocą diety" otrzyma natomiast niemal 4,4 mln, z czego Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie jako lider uzyska kwotę 687 266,80 zł.

Choć nie jesteśmy dużą uczelnią, jesteśmy uczelnią mocną i wierzymy, że obraliśmy najlepszą drogę do osiągania wyznaczonych długofalowych celów. Zależy nam na dalszym rozwoju transplantologii, stworzeniu Uniwersyteckiego Centrum Onkologii, intensyfikowaniu innowacyjności przekładającej się na realną pomoc pacjentom oraz na opracowaniu nowych programów terapeutycznych i patentów. Minęły dwa lata od uruchomienia pierwszego w województwie zachodniopomorskim Oddziału Transplantacji Szpiku w SPSK-1. W tym czasie przeszczepiliśmy z powodzeniem komórki krwiotwórcze u prawie 100 pacjentów hematoonkologicznych. W naszych klinikach przeprowadzamy transplantacje nerek i tkanek podporowych. Przez ostatnie lata przeszczepiliśmy rogówki z zastosowaniem najnowocześniejszych i bezpiecznych technik transplantacyjnych, unikatowych w kraju. W planach mamy również rozpoczęcie transplantacji serca.

W ramach konsorcjum z Centralnym Szpitalem Klinicznym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie stworzyliśmy Centrum Kliniczne Operacji Robotycznych, a nasz szpital SPSK-2, począwszy od bieżącego roku, jest w posiadaniu systemu robotycznego da Vinci, który aktualnie służy naszym specjalistom do zabiegów w zakresie onkologii. System gwarantuje niezwykłą precyzję chirurgiczną i lepsze efekty zabiegów dla pacjentów. Utworzone Centrum Kliniczne Operacji Robotycznych stanowi strefę, w której realizowane będą ambitne plany wspólnych badań naukowych w tym ważnym dla Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego obszarze.

Najważniejszą z inwestycji oraz przełomową w historii PUM i całego regionu jest realizowany wieloletni program, obejmujący powstanie nowoczesnego Centrum Medycyny Translacyjnej, Collegium Pharmaceuticum, Uniwersyteckiego Centrum Onkologii i Ponadregionalnego Centrum Chirurgii Nowotworów Głowy i Szyi oraz budynku kliniczno-dydaktyczno-badawczego. Drogą konkursu architektoniczno-urbanistycznego została wyłoniona firma, która aktualnie opracowuje kompletną wielobranżową dokumentację projektowo-kosztorysową

i pełnić będzie nadzór autorski nad budową obiektu kliniczno-dydaktyczno-badawczego.

Pozostałe zadania tego programu realizowane są zgodnie z przyjętym harmonogramem. Urzeczywistniają się nasze starania, a rozpoczęta nowa, przełomowa inwestycja umożliwi nam kompleksowy rozwój nowoczesnej medycyny, innowacyjne badania naukowe oraz współpracę z otoczeniem gospodarczym.

Trwa także rozbudowa budynków szpitala mieszczącego Klinikę Ginekologii Operacyjnej i Onkologii Ginekologicznej Dorosłych i Dziewcząt, Klinikę Położnictwa i Ginekologii oraz Klinikę Patologii Noworodka w SPSK-2 PUM w Szczecinie.

Na największej w Azji Międzynarodowej Wystawie Własności Intelektualnej Wynalazków i Innowacji IPITEX w Bangkoku PUM w 2019 r. zdobył pięć z 10 złotych medali, dwie nagrody specjalne z sześciu, a w lutym tego roku nasze zespoły badawcze zdobyły trzy złote, jeden srebrny i jeden brązowy medal. Wymienione sukcesy są wyrazem doceniania naszych osiągnięć naukowych oraz ciągłego rozwoju i kreatywności.

Szanowni Państwo, pragnę podkreślić, iż wyszczególnione dokonania i zmiany stanowią jedynie część licznych i wszechstronnych projektów realizowanych przez PUM.

Nasza uczelnia szczyci się nauczaniem akademickim studentów w każdym wieku, poczynając od najmłodszych uczestników Dziecięcego Uniwersytetu Medycznego, poprzez ambitnych uczniów klas maturalnych uczestniczących w projekcie MAM PUM i kończąc na ofercie Medycznego Uniwersytetu Seniora kierowanego do naszych najdojrzalszych studentów.

Dzięki władzom naszego regionu, prezydentowi Piotrowi Krzystkowi oraz marszałkowi Olgierdowi Geblewiczowi, kontynuowane są projekty stypendialne dla uzdolnionej młodzieży. Już dziś 17 młodych i zdolnych absolwentów szkół średnich, rozpoczynających naukę na PUM, otrzyma symboliczne bony potwierdzające przyznanie stypendium marszałka województwa zachodniopomorskiego na okres dwóch najbliższych lat.

Na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym niezmiennie cieszymy się także akademickim funduszem stypendialnym, który adresowany jest do trojga najlepszych absolwentów kierunku lekarskiego. Fundusz uruchomiony został pod honorowym patronatem i wsparciem doktora Janusza Lewgowda.

Na pierwszy rok studiów na PUM przyjęliśmy niemal 980 młodych adeptów, w tym 167 studentów programu anglojęzycznego.

Drodzy studenci pierwszego roku!

Pragnę Wam złożyć moje szczere gratulacje, Wasz dotychczasowy trud w zdobywaniu wiedzy przyczynił się do tego, że przestępujecie próg znakomitej, elitarnej uczelni Pomorza Zachodniego – Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Cieszymy się z dokonanego Waszego wyboru. Żywię nadzieję, że Alma Mater będzie dla Was miejscem, w którym wytrwałość w zdobywaniu wiedzy, synchroniczny rozwój na wielu płaszczyznach przełożą się na późniejszą radość z wykonywanego zawodu i służyć będą dobru innych.

Our dear students of English Program! You are standing in front of your principal task: to achieve knowledge, which allows you to be the best professional in outstanding occupation, devoted to human health and life. You have made the right choice. Pomeranian Medical University in Szczecin took the 10th place (among more than 300 Polish universities and academies). The position in the forefront of the best Polish universities and the second place among medical universities reflects our strong position in the field of Polish science and education. The Pomeranian Medical University is a student-friendly place. Please remember: SALUS AEGROTI SUPREMA LEX (the health of patients is the highest law) and PRIMUM NON NOCERE (first, do no harm). I wish you all good fortune on the difficult but exciting road ahead.

Chciałbym również bardzo serdecznie podziękować wszystkim Państwu, władzom ministerialnym, władzom naszego regionu, osobom, bez których rozwój naszego Uniwersytetu nie byłby możliwy w wymiarze dla nas realnie odczuwalnym.

Chciałbym życzyć nam wszystkim, abyśmy z odwagą i roztropnością w jedności wkroczyli w nowy rok akademicki, wierząc, że wszystko jest możliwe, kiedy będziemy współpracować - zarówno studenci, pracownicy naukowi, dydaktyczni, jak i pracownicy administracji. Wierzę, że zgodnie z naszymi dążeniami i aspiracjami najbliższy czas będzie wypełniony konsekwentnie realizowanymi planami, z jak najlepszym efektem, formując przyszłość Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie.

Dziękuję Państwu bardzo za uwagę.

QUOD FELIX, FAUSTUM FORTUNATUMQUE SIT!

NOMINACJE PROFESORSKIE

PROF. DR HAB. N. MED. I N. ZDR.

DANUTA IZABELA KOSIK-BOGACKA

SAMODZIELNA PRACOWNIA BOTANIKI FARMACEUTYCZNEJ

6 LUTEGO 2020 R.

Danuta Izabela Kosik-Bogacka studia odbyła na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Szczecińskiego i uzyskała tytuł zawodowy magistra biologii w 1994 r. Od roku 1995 jest zatrudniona na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym (wcześniej PAM) w Szczecinie, początkowo w Zakładzie Patofizjologii, a obecnie w Katedrze Biologii i Parazytologii Medycznej. Od 2019 r. jest p.o. kierownika Samodzielnej Pracowni Botaniki Farmaceutycznej PUM, a od 2020 r. kierownikiem Uniwersyteckiej Zwierzętarni Doświadczalnej PUM.

W roku 2000 uzyskała stopień doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej na podstawie pracy pt. „Modelowe badania farmakologicznych i fizjologicznych oddziaływań na nabłonkowe prądy jonowe wywołane przez pobudzenie receptorów czuciowych". Stopień doktora habilitowanego otrzymała w roku 2012 na podstawie dorobku naukowego i cyklu jednotematycznych publikacji pod tytułem „Układ pasożyt – żywiciel w aspekcie badań morfologicznych, histochemicznych, patofizjologicznych i biochemicznych na modelu doświadczalnym tasiemiec szczurzy Hymenolepis diminuta – szczur wędrowny Rattus norvegicus". Ponadto Danuta Kosik-Bogacka ma specjalizację z zakresu laboratoryjnej parazytologii medycznej dla diagnostów laboratoryjnych.

Głównym przedmiotem jej zainteresowań badawczych są interakcje w układach pasożyt – żywiciel na modelach doświadczalnych, obciążenie organizmów człowieka i zwierząt pierwiastkami śladowymi oraz elektrofizjologia tkanek nabłonkowych. Jest autorką lub współautorką ponad 100 oryginalnych prac naukowych opublikowanych w recenzowanych czasopismach zagranicznych i krajowych, o wartości ponad 3000 punktów według Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW) i sumarycznym impact factor ponad 180. Łączna liczba cytowań określona na podstawie bazy Web of Science wynosi 785, indeks Hirscha - 14.

Danuta Kosik-Bogacka prowadzi zajęcia ze studentami wszystkich wydziałów PUM oraz doktorantami studiów doktoranckich i Szkoły Doktorskiej. Sprawuje opiekę nad Studenckim Kołem Naukowym oraz diagnostami laboratoryjnymi odbywającymi staże specjalizacyjne z zakresu parazytologii. Była promotorem, w tym raz promotorem pomocniczym, pięciu prac doktorskich oraz jednego stażu podoktorskiego (postdoc). Recenzowała jedną rozprawę habilitacyjną, trzy rozprawy doktorskie i kilka projektów badawczych, jest także recenzentem w czasopismach z listy filadelfijskiej.

Kierowała trzema projektami badawczymi finansowanymi przez MNiSW. Na PUM Danuta Kosik-Bogacka jest między innymi pełnomocnikiem rektora ds. badań na zwierzętach. Ponadto w regionie pełniła funkcję członka Lokalnej Komisji Etycznej ds. Badań na Zwierzętach oraz jest członkiem zespołu ekspertów do weryfikacji programu specjalizacji dla diagnostów laboratoryjnych w dziedzinie laboratoryjnej parazytologii medycznej.

Wielokrotnie wyróżniano ją indywidualnymi i zespołowymi nagrodami rektora PUM za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne. Otrzymała Medal Brązowy za Długoletnią Służbę nadany przez prezydenta RP, Medal Komisji Edukacji Narodowej oraz Medal 70-lecia Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie.

Wsparcie dają jej mąż Piotr, rodzice oraz przyjaciele. Interesuje się malarstwem, szczególnie XIX i XX w.

(red.)

PROF. DR HAB. N. MED. I N. ZDR. MONIKA RAĆ

ZAKŁAD BIOCHEMII

6 LUTEGO 2020 R.

Profesor Monika Rać jest diagnostą laboratoryjnym. Od początku swojej pracy zawodowej związana z Katedrą Biochemii i Chemii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego. W 2008 r. uzyskała specjalizację II stopnia w dziedzinie zdrowie publiczne.

W 2002 r. otrzymała stopień doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Wpływ niektórych pierwiastków śladowych na biokumulację w tkankach oraz na przemiany energetyczne u ślimaka Helix aspersa maxima na podstawie oznaczeń pochodnych purynowych metodą HPLC". W 2014 r. na podstawie dorobku naukowego i monografii habilitacyjnej pt. „Związek wybranych polimorfizmów genu CD36 z czynnikami ryzyka i cechami klinicznymi choroby wieńcowej", uzyskała stopień doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie biologii medycznej. Jej dorobek naukowy obejmuje ponad 100 pozycji, w tym prace oryginalne, poglądowe, rozdziały w podręcznikach, opisy przypadków i doniesienia zjazdowe.

Zainteresowania naukowe prof. Moniki Rać dotyczą: aspektów genetycznych i molekularnych w patogenezie chorób sercowo-naczyniowych, użycia chromatograficznych metod analizy w diagnostyce laboratoryjnej, biomonitoringu i toksyczności fluoru. Do najciekawszych i najbardziej wartościowych obserwacji naukowych zaliczyć można wykazanie, że polimorfizm genu CD36 może być związany z wystąpieniem zawału serca w młodszym wieku, większym ryzykiem zaburzeń funkcji rozkurczowej lewej komory serca, z cechami przerostu lewej komory serca, a także z obecnością w tętnicy szyjnej niestabilnych blaszek miażdżycowych. Z biochemicznego punktu widzenia istotna jest też obserwacja, poczyniona na modelach doświadczalnych, istotnego upośledzenia funkcji metabolicznych mięśnia narażonego na toksyczne działanie fluorków poprzez zahamowanie procesów fosforylacji adenylanów. W ścisłej współpracy z lekarzami prof. Monika Rać prowadziła badania dotyczące różnych obszarów tematycznych, w tym: wskaźników zaburzeń energetycznych związanych z niedokrwieniem i reperfuzją, hamującego wpływu fluorków na aktywność katalazy w makrofagach linii komórkowej THP-1, możliwości zastosowania antyoksydantów pochodzenia roślinnego w zmniejszeniu szybkości progresji zwyrodnienia tkanki nerwowej wywołanej przez ekspozycję na fluorek, udziału diety bogatej w nienasycone kwasy tłuszczowe w redukcji czynników ryzyka chorób sercowo-naczyniowych u osób z przeszczepioną nerką, skuteczności aktywności fizycznej w redukcji osoczowych stężeń cytokin u dzieci z hipercholesterolemią, roli osteokalcyny w przemianach glukozy i lipidów u dzieci, analiz polimorfizmu genów PPARα, PPARδ, PPARγ, NOS3 u pacjentów z niestabilną chorobą wieńcową oraz znaczenia osoczowych stężeń sCD36, PCSK9 i mediatorów procesów zapalnych jako czynników ryzyka chorób sercowo-naczyniowych u pacjentów z chorobą wieńcową.

Do ważniejszych praktycznych osiągnięć, o znaczeniu klinicznym, zalicza się udział prof. Moniki Rać w opracowaniu techniki badawczej umożliwiającej oznaczenia dla ośrodków transplantacyjnych z całego kraju stężenia sirolimusu we krwi, w ramach międzynarodowego programu „The International Sirolimus Proficiency Testing Scheme". Ponadto, jako diagnosta laboratoryjny, uczestniczyła w opracowaniu i wdrożeniu dHPLC jako metody detekcji mutacji genów MLH1, MSH2 i MSH6, umożliwiającej przeprowadzenie szeroko zakrojonych badań przesiewowych w ramach programu Ministerstwa Zdrowia „Program opieki nad rodzinami wysokiego,

dziedzicznie uwarunkowanego ryzyka zachorowania na nowotwory złośliwe". Zaangażowana była także w działalność usługową Zakładu Biochemii PUM, w tym w zakresie badania składu kamieni moczowych pacjentów z kamicą układu moczowego. Ponadto realizowała 10 projektów badawczych finansowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz w ramach uczelnianego Funduszu Stymulacji Nauki PUM. Niektóre badania prowadziła we współpracy międzynarodowej - z Zakładem Hematologii i Onkologii University Graduate School of Medicine w Osace. Jest recenzentem w czasopismach o zasięgu międzynarodowym, członkiem Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych i Polskiego Towarzystwa Biochemicznego.

Za swoją działalność naukową otrzymała nagrodę I stopnia przyznaną przez ministra zdrowia, a także wielokrotnie nagrody rektora PUM.
Sprawuje opiekę nad młodymi naukowcami jako promotor rozpraw doktorskich, recenzent prac doktorskich i magisterskich, pięciokrotnie była recenzentem w rozprawach habilitacyjnych. Współorganizowała konferencje i sympozja naukowe, także konkurs wiedzy biochemicznej SUPERHELISA dla studentów uczelni medycznych oraz zajęcia praktyczne i teoretyczne z zakresu biochemii dla Dziecięcego Uniwersytetu Medycznego PUM.

Angażuje się w pracę w ramach wolontariatu mającego na celu propagowanie zachowań prozdrowotnych: prowadziła zajęcia praktyczne podczas Zachodniopomorskiego Festiwalu Nauki w Szczecinie, współorganizowała bieg dla Stowarzyszenia Walki z Rakiem Płuca Oddziału w Szczecinie, pracowała na rzecz dorosłych osób niepełnosprawnych w organizacji One Word Association dla „Pegode" w Niel w Belgii. Jest mężatką, mamą trójki dzieci. W wolnym czasie uprawia biegi długodystansowe i wypuszcza się kamperem na wyprawy dalekie i bliskie.

(red.)

PROF. DR HAB. N. MED. I N. ZDR.
ARTUR MIERZECKI
KATEDRA I ZAKŁAD MEDYCYNY RODZINNEJ
28 LUTEGO 2020 R.

Artur Mierzecki urodził się w Kamieniu Pomorskim. Ukończył studia na Wydziale Lekarskim Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie. Pracę rozpoczął w PAM w Klinice Chirurgii Klatki Piersiowej i Naczyń, a następnie w III Klinice Chirurgii Ogólnej. W 1990 r. został zatrudniony jako wykładowca w Katedrze Medycyny Społecznej PAM.

W 1994 r. minister zdrowia powierzył mu zadanie utworzenia Regionalnego Ośrodka Kształcenia Lekarzy Rodzinnych w Szczecinie. Jednocześnie został kierownikiem nowo powstałej Pracowni Kształcenia Lekarzy Rodzinnych PAM, od 2020 r. na stanowisku profesora. Obecnie jest kierownikiem Katedry i Zakładu Medycyny Rodzinnej PUM.

Jest specjalistą w dziedzinie medycyny rodzinnej (od 1994 r.) oraz w dziedzinie zdrowia publicznego (od 2004 r.), ma także specjalizację pierwszego stopnia w dziedzinie chirurgii ogólnej.

W 1985 r. obronił rozprawę doktorską „Ocena wskazań do leczenia chirurgicznego miażdżycy zarostowej pozaczaszkowych tętnic mózgowych w oparciu o analizę wyników odległych".

W 2014 r. uzyskał tytuł doktora habilitowanego nauk medycznych w dyscyplinie medycyna za cykl publikacji pt. „Ocena czynników ryzyka niedokrwiennego udaru mózgu i jego pierwotnej profilaktyki niskimi dawkami kwasu foliowego u osób obciążonych rodzinnie przedwczesnym niedokrwiennym udarem mózgu".

Systematycznie podnosił swoje kwalifikacje zawodowe, odbywając staże naukowe: w klinice chirurgii w Messynie oraz Rostoku; staż National Health Administration w Tokio; pięciomiesięczny staż European Consortium for Primary Care w ramach World Bank Project w Amsterdamie, Kopenhadze i Granadzie.

Dorobek naukowy prof. Mierzeckiego obejmuje autorstwo/współautorstwo 82 prac, których IF ma łączną wartość 138,3, suma punktów MNiSW wynosi 1476, liczba cytowań - 579, a indeks Hirscha – 12; wiele prac powstało we współpracy międzynarodowej, m.in. z ośrodkami w Hiszpanii, Holandii, Zjednoczonym Królestwie, Niemczech i Szwecji. Jest także współautorem dwóch monografii, współredaktorem dwóch podręczników dla lekarzy rodzinnych, redaktorem naukowym polskiego wydania dwóch podręczników dotyczących problematyki alkoholu i opieki podstawowej oraz autorem 14 rozdziałów w siedmiu podręcznikach medycyny rodzinnej. Ponadto jest autorem/współautorem blisko 100 doniesień zjazdowych, w tym 25 o zasięgu międzynarodowym, a także scenarzystą filmu „Lekarz rodzinny w Holandii" dla Ośrodka TVP Szczecin.

Zainteresowania naukowe obejmują trzy obszary: system szkolenia lekarzy rodzinnych, model praktyki lekarza rodzinnego oraz edukację zdrowotną i profilaktykę w kontekście medycyny rodzinnej. Oceniał pionierski moduł szkolenia polskich lekarzy rodzinnych z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych pacjentów, przeniesiony do Polski z USA, oraz wiedzę i nastawienie lekarzy rodzinnych z 11 państw Europy w odniesieniu do profilaktyki i promocji zdrowia.

W badaniach habilitacyjnych oceniał czynniki ryzyka niedokrwiennego udaru mózgu oraz jego pierwotną profilaktykę niskimi dawkami kwasu foliowego u dorosłego potomstwa obciążonego rodzinnie przedwczesnym wystąpieniem tej choroby.

Zdjęcie: Krzysztof Sitkowski/ KPRP

Zastosowane niskie dawki kwasu foliowego w okresie trzymiesięcznym spowodowały istotnie obniżenie czynnika von Willebranda. Efekt był szczególnie zaznaczony u osób z dyslipidemią, palaczy tytoniu i mężczyzn z nadwagą/otyłością. Odnotowano istotne obniżenie średniego stężenia cholesterolu całkowitego i frakcji LDL niezależnie od płci. Wśród palących kobiet i mężczyzn z nadwagą/otyłością stwierdzono też istotny wzrost średniego stężenia apolipoproteiny AI.

Zajmował się także problematyką wybranych czynników ryzyka miażdżycy, jakimi są cukrzyca i palenie papierosów. Brał udział w projekcie GRACE (Genomics to combat resistance against antibiotics in community-acquired LRTI in Europe), w ramach którego przebadano ponad 3000 pacjentów w 12 państwach Europy pod względem wykrycia przypadkowych zmian w rtg klatki piersiowej, objawów choroby infekcyjnej i stosowanego leczenia, a wyniki projektu opublikowano m.in. w czasopismach „Lancet", BMJ i „Lancet Infectious Diseases".

Był kierownikiem projektu „Optymalizacja dostarczania świadczeń interwencyjnych w opiece zdrowotnej", koordynatorem krajowym trzech projektów europejskich: „Health professionals and smoking cessation in a larger Europe", PHEPA"Project on disseminating brief interventions on alcohol problems Europe wide" oraz „European network for prevention and health promotion in family medicine", a także kierownikiem bądź koordynatorem PAM/PUM w czterech innych projektach europejskich: TEMPUS „Education, prevention and management in family practice", GRACE, IMSP „International Medical Student Project" (w ramach Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania) oraz ODHIN „Optimizing delivery of health care interventions", (w ramach 7. Programu Ramowego UE). Przez wiele lat był opiekunem Studenckiego Koła Naukowego i przez 14 lat koordynował współpracę studentów Wydziałów Lekarskich Uniwersytetów w Greifswaldzie, Lund, Tartu i PUM (w ramach IMSP). Promotor dwóch doktoratów i 17 prac magisterskich, recenzent trzech prac doktorskich.

W latach 1995-2013 był członkiem Zarządu Głównego Kolegium Lekarzy Rodzinnych w Polsce, przewodniczącym Komisji ds. Publikacji i Wydawnictw, a także współzałożycielem i wiceprzewodniczącym Rady Profilaktyki i Promocji Zdrowia Kolegium. Reprezentuje Polskę w EURACT (European Academy of Teachers in General Practice) oraz

w EUROPREV (European Network for Prevention and Health Promotion in Family Medicine). Należał do grupy inicjatywnej, która założyła dwa czasopisma: „Lekarz Rodzinny" (przez 14 lat był jego redaktorem) oraz „Problemy Medycyny Rodzinnej" (członek Rady Naukowej i Programowej).

Był jednym z pionierów organizacji medycyny rodzinnej na Pomorzu Zachodnim. Jego zadaniem była koordynacja szkolenia specjalizacyjnego z medycyny rodzinnej (dla ponad 580 lekarzy rodzinnych z woj. zachodniopomorskiego w latach 1995-2014 r.; dla 18 z nich pełnił rolę kierownika specjalizacji). Jest współtwórcą ogólnopolskiej Szkoły Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla lekarzy rodzinnych, organizatorem szkoleń w całym kraju z zakresu Minimalnej Interwencji Antytytoniowej, członkiem komitetów organizacyjnych lub programowych konferencji szkoleniowych dla lekarzy rodzinnych, europejskich i krajowych. W latach 1995-2011 pełnił funkcję konsultanta regionalnego/wojewódzkiego w dziedzinie medycyny rodzinnej. Rektor PAM/PUM wyróżnił prof. Mierzeckiego wieloma nagrodami naukowymi i dydaktycznymi, w tym indywidualnymi. Został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi. Jest także laureatem Złotej Honorowej Odznaki Fundacji Promocja Zdrowia za pionierskie działania w edukacji lekarzy rodzinnych w leczeniu z nałogu palenia tytoniu (dokonania z tego zakresu referował przed Komisją Sejmową).

Zainteresowania pozamedyczne to: muzyka – gra na pianinie, sport (reprezentował PAM w koszykówce), podróże. Jego reportaże podróżnicze drukowały „Poznaj Świat", „Rzeczpospolita", „Wprost" i „Przekrój". Żona Karolina jest lekarzem, mają dwoje dzieci - Jaśminę i Xawerego.

(red.)

PROF. DR HAB. N. MED. I ZDR.
VIOLETTA SULŻYC-BIELICKA
SAMODZIELNA PRACOWNIA ONKOLOGII KLINICZNEJ
28 LUTEGO 2020 R.

Violetta Sulżyc-Bielicka urodziła się w 1960 r. w Gorzowie Wielkopolskim. Studia na Wydziale Lekarskim Pomorskiej Akademii Medycznej ukończyła w 1984 r. Od początku swojej pracy zawodowej jest związana z Pomorskim Uniwersytetem Medycznym w Szczecinie. Od 2009 r. do chwili obecnej pełni funkcję kierownika Samodzielnej Pracowni Onkologii Klinicznej PUM, a od 2015 r. jest lekarzem kierującym Oddziału Wewnętrzno-Onkologicznego z Poradnią Onkologiczną Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego w Szczecinie.

Jest specjalistą w dziedzinie chorób wewnętrznych, w dziedzinie gastroenterologii i w dziedzinie onkologii klinicznej.

Stopień naukowy doktora nauk medycznych uzyskała w 1995 r. na podstawie pracy pt. „Farmakokinetyka propranololu w hiperlipidemii", a stopień naukowy doktora habilitowanego nauk medycznych w 2010 r. na podstawie dorobku naukowego i rozprawy pt. „Związek ekspresji syntetazy tymidylanowej, białka p21WAF1, p53 i E2F1 w rakach jelita grubego w stadium B2 i C wg Astlera-Collera z przeżyciem chorych leczonych chemioterapią uzupełniającą opartą o 5-fluorouracyl".

Całkowity dorobek naukowy obejmuje 47 pełnych prac opublikowanych w recenzowanych czasopismach naukowych, jedną monografię w języku angielskim, jedną monografię oraz jeden rozdział w monografii w języku polskim. Dorobek uzupełnia także 17 doniesień naukowych ze zjazdów zagranicznych i 20 ze zjazdów krajowych.

Główne kierunki zainteresowań naukowych prof. Violetty Sulżyc-Bielickiej dotyczyły początkowo farmakokinetyki wybranych leków krążeniowych.

W późniejszym okresie stały się nimi wybrane problemy diagnostyki i chemioterapii raka jelita grubego. Prowadziła badania nad czynnikami rokowniczymi i predykcyjnymi odpowiedzi na chemioterapię adjuwantową 5-fluorouracylem raka jelita grubego, jak również związane z farmakogenetyką tego leku.

Praca w ośrodkach onkologicznych zaowocowała nawiązaniem współpracy z Zakładem Biologii i Parazytologii PAM. Celem prowadzonych wspólnie badań była analiza występowania zakażenia Cryptosporidium sp. u chorych z rakiem jelita grubego. Publikacje poświęcone temu zagadnieniu były jednymi z pierwszych na świecie. Udowodniono częstsze występowanie zakażenia Cryptosporidium sp. pacjentów z rakiem jelita grubego przed rozpoczęciem leczenia onkologicznego w porównaniu z grupą kontrolną. Badania związku zakażenia Cryptosporidium sp. z występowaniem raka jelita grubego zapoczątkowały powstanie kolejnych prac związanych z zaburzeniami mikrobiomu u pacjentów onkologicznych.

Pozostałe kierunki badań naukowych obejmowały zagadnienia związane z występowaniem neurotoksyczności indukowanej chemioterapią po zastosowaniu oxaliplatyny i nab-paclitaxelu z obecnością polimorfizmów genów SLCO1B1 oraz ABCG2, wpływem otyłości na wyniki chemioterapii neoadjuwantowej raka piersi oraz kardiotoksyczności chemioterapii stosowanej w raku jelita grubego.

Profesor Violetta Sulżyc-Bielicka była kierownikiem i wykonawcą trzech grantów KBN poświęconych rakowi jelita grubego, jak również promotorem trzech obronionych prac doktorskich, recenzentem trzech rozpraw doktorskich i członkiem komisji w dwóch przewodach habilitacyjnych.

Kilkakrotnie była kierownikiem zakończonych specjalizacji z zakresu chorób wewnętrznych. Jest też konsultantem wojewódzkim w dziedzinie onkologii klinicznej w województwie lubuskim, jak również członkiem trzech towarzystw naukowych. Przygotowuje opinie eksperckie na zlecenie Agencji Oceny Technologii Medycznych.

Należy do grona recenzentów (Editorial Board Member/Reviewer) zarówno polskich, jak i zagranicznych czasopism naukowych. Za działalność naukową otrzymała wielokrotnie nagrody indywidualne i zespołowe rektora PUM.

Od początku swojej pracy zawodowej prowadziła zajęcia ze studentami Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego z chorób wewnętrznych, a obecnie także z onkologii klinicznej. Brała udział w organizowaniu zajęć i opracowaniu programu nauczania tego przedmiotu. Była także opiekunem studenckiego koła naukowego z onkologii klinicznej przy Samodzielnej Pracowni Onkologii Klinicznej. Efektem pracy ze studentami była praca przedstawiona na sesji STN pt. „Kryptosporidioza w raku trzustki". Wielokrotnie współorganizowała krajowe konferencje onkologiczne poświęcone onkologii, podczas których wygłaszała wykłady na temat leczenia nowotworów przewodu pokarmowego.

(red.)

PROF. DR HAB. N. MED. I N. ZDR.
JERZY SIEŃKO
KLINIKA CHIRURGII OGÓLNEJ I TRANSPLANTACYJNEJ
21 WRZEŚNIA 2020 R.

Jerzy Sieńko urodził się w 1965 r. w Szczecinie. W 1994 r. ukończył Pomorską Akademię Medyczną w Szczecinie, uzyskując dyplom lekarza. Po rocznym stażu podyplomowym rozpoczął pracę na Oddziale Chirurgicznym Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Szczecinie oraz jako wykładowca w Medycznym Studium Zawodowym. Dodatkowo został zatrudniony w Dziale Pomocy Doraźnej Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Zespole Wyjazdowym i Ambulatorium Chirurgicznym. Od 2000 r. pracuje w Klinice Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej PAM/PUM, obecnie na stanowisku profesora.

Jest specjalistą w dziedzinie chirurgii ogólnej, w dziedzinie chirurgii onkologicznej oraz w dziedzinie transplantologii klinicznej.

W 2003 r. na podstawie pracy pt. „Wpływ czynników immunologicznych i nieimmunologicznych na

wczesną i odległą funkcję przeszczepionej nerki" uzyskał stopień doktora nauk medycznych, a w 2014 r. stopień doktora habilitowanego nauk medycznych na podstawie dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej pt. „Wpływ mikrochimeryzmu i układu immunologicznego biorcy na czynność nerki przeszczepionej".

Dorobek naukowy prof. Jerzego Sieńki obejmuje 64 publikacje naukowe i jedną monografię. Uzupełniają go 162 komunikaty zjazdowe przedstawione na konferencjach i zjazdach naukowych, w tym 46 prac prezentowanych na zjazdach zagranicznych, a 116 na konferencjach i zjazdach krajowych. Całościowy dorobek oceniono na 1284 pkt MNiSW. Sumaryczny impact factor wszystkich publikacji wynosi 62,584, a indeks Hirscha - 8. Według bazy Web Of Science Core Collection prace cytowano 235 razy (bez autocytowań).

Głównym przedmiotem zainteresowań naukowo-badawczych prof. Jerzego Sieńki jest transplantologia. Samodzielnie wykonał ponad 300 przeszczepów nerek, uczestniczył w kilkuset tego typu zabiegach oraz prowadził pacjentów w okresie pooperacyjnym. Obserwacje związane z tą dziedziną stały się tematem wielu badań i publikacji naukowych Zainteresowania dotyczące poszukiwania nieinwazyjnych markerów, istotnych dla przewlekłego odrzucania przeszczepionych narządów, zaowocowały uzyskaniem projektu badawczego finansowanego przez MNiSW. Badania te zostały przeprowadzono we współpracy z Zakładem Medycyny Sądowej PUM, Zakładem Patologii Ogólnej PUM oraz Kliniką Immunologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych Szpitala im. Dzieciątka Jezus Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Dzięki zastosowaniu nowoczesnych metod badawczych przeprowadzono analizy oceniające udział komórek macierzystych, progenitorowych oraz immunokompetentnych w procesach zachodzących w organizmie biorcy po przeszczepieniu nerki. Wykazały one związek pomiędzy intensywnością trwających procesów odpowiedzi immunologicznej a uszkodzeniem tkanek oraz uwalnianiem komórek macierzystych i progenitorowych do krążenia. Odkrycia te sugerują ich role w stymulowaniu procesów ochronnych w zakresie regeneracji przeszczepu. Przeprowadzone badanie miało również na celu poszukiwanie markerów oceniających pogorszenie funkcji przeszczepionej nerki, które zastąpiłyby biopsję przynoszącą ryzyko powikłań. Uzyskane wyniki wykazały, że jednym z takich markerów mógłby być mikrochimeryzm po przeszczepieniu narządu, który wzrasta wraz z pogorszeniem funkcji przeszczepu. Do jego wzrostu doprowadza większy stopień niezgodności w doborze HLA pomiędzy biorcą i dawcą oraz przebyte DGF w wywiadzie. Istotnym etapem działalności naukowej stała się współpraca z Pracownią Farmakogenetyki Doświadczalnej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu w ramach wspólnego projektu, który wykazał znaczenie czynników farmakogenetycznych w indywidualizacji terapii immunosupresyjnej u pacjentów po przeszczepieniu nerki.

Działalność dydaktyczna prof. Sieńki obejmuje prowadzenie ćwiczeń, seminariów i wykładów z chirurgii ogólnej i transplantologii klinicznej oraz nauczanie praktyczne tych przedmiotów. W ramach szkolenia podyplomowego, na konferencjach naukowo-szkoleniowych, prowadzi seminaria i wykłady dotyczące różnych aspektów przeszczepiania narządów. Osiemnaście lat był opiekunem Studenckiego Koła Naukowego przy Klinice Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej, a od trzech lat jest kuratorem STN. Jest też promotorem w trzech zakończonych przewodach doktorskich oraz siedmiu będących w realizacji i recenzentem trzech rozpraw doktorskich. Członek komitetu redakcyjnego czasopisma PUM „Pomeranian Journal of Life Sciences" oraz członek rady naukowej „Central European Journal of Sport Sciences and Medicine". Od 2011 r. jest członkiem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w dziedzinie chirurgii ogólnej i transplantologii klinicznej, a od 2015 r. członkiem Krajowej Rady Transplantacyjnej przy Ministrze Zdrowia. W 2018 r. został konsultantem wojewódzkim do spraw chirurgii ogólnej dla województwa zachodniopomorskiego. Profesor Jerzy Sieńko jest współorganizatorem Lekarskiej Misji Medycznej w Kenii w ramach Fundacji Harambee Polska.

Aktywnie uczestniczy w pracach Polskiego Towarzystwa Transplantacyjnego, którego jest członkiem od 2001 r. W latach 2015-2017 pełnił funkcję członka Zarządu tego Towarzystwa i członka Komisji Rewizyjnej. Za działalność naukowo-badawczą

ponad 20-krotnie otrzymał nagrody rektora PAM/PUM, był też laureatem indywidualnej nagrody rektora PUM za działalność dydaktyczną. Otrzymał Złotą Odznakę Okręgowej Izby Lekarskiej w Szczecinie za wieloletnią pracę społeczną na rzecz samorządu lekarskiego oraz medal „Za Zasługi dla Miasta Szczecina". Został uhonorowany Srebrnym Medalem Pro Merito Melitensi przyznanym przez Suwerenną Radę Zakonu Maltańskiego w Rzymie za wieloletnią pracę społeczną na rzecz zakonu.

Profesor jest mężem Magdaleny - lekarza pediatry i neurologa dziecięcego. Jego pasją są podróże, narciarstwo i sporty motorowodne.

(red.)

PROF. DR HAB. N. MED. I N. ZDR.
LESZEK SAGAN
KLINIKA NEUROCHIRURGII I NEUROCHIRURGII DZIECIĘCEJ
28 WRZEŚNIA 2020 R.

Leszek Sagan rodził się w 1966 r. w Szczecinie. W trakcie studiów uczestniczył w działalności Studenckiego Koła Naukowego przy Klinice Neurochirurgii, a jego praca o zaburzeniach funkcji pnia mózgu otrzymała nagrodę Studenckiego Towarzystwa Naukowego. Studia medyczne na Wydziale Lekarskim Pomorskiej Akademii Medycznej ukończył w 1991 r. z wyróżnieniem. W tym też roku rozpoczął pracę w Klinice Neurochirurgii PAM. W roku 2015 powołany został na stanowisko kierownika Kliniki Neurochirurgii i Neurochirurgii Dziecięcej, a w roku 2017 kierownika Katedry Neurochirurgii PUM.

Jest specjalistą w dziedzinie neurochirurgii i neurotraumatologii. Ma też amerykański dyplom lekarski (Certficate of Educational Commission for Foreign Medical Graduates), który otrzymał w roku 1996 po złożeniu wszystkich egzaminów.

W roku 1995 odbył w Surrey (Anglia) kurs badania potencjałów wywołanych układu nerwowego i prowadził je u chorych w trakcie oraz po operacjach neurochirurgicznych. Jako pierwszy w Polsce rozpoczął badania korowych potencjałów wywołanych P300, pozwalających na ocenę zmian bioelektrycznych mózgu w trakcie wyższych czynności nerwowych. Na wynikach tych badań oparł swoją rozprawę doktorską pt. „Znaczenie badania korowych potencjałów wywołanych P300 w ocenie późnych strukturalnych i czynnościowych następstw urazów mózgu w obrębie przedniego dołu czaszki", którą obronił w 1997 r. Doniesienie o wynikach tej rozprawy nagrodzone zostało (Richard Johnson Prize) przez Towarzystwo Neurochirurgów Brytyjskich w 1998 r. Przez dwa lata pracował w pełnym zakresie jako stażysta kliniczny (Clinical Fellow) w Klinice Neurochirurgii Uniwersytetu Arizony (University of Arizona). Po powrocie do Kliniki Neurochirurgii PUM wprowadzał takie techniki operacyjne, jak endoskopowe stentowanie wodociągu, endoskopowo-wspomagane uwalnianie i wszczepianie komorowych drenów zastawek, modelowanie ścieśnienia czaszki, przeznasadowa stabilizacja złącza szczytowo-obrotowego czy też selektywna rizotomia rdzeniowa. Wiele z nich było wykonywane w Polsce po raz pierwszy. Zastosowane przez niego oryginalne techniki neuroendoskopowe zaowocowały opracowaniem znacznego klinicznego materiału badawczego. Na nim oparł swoją pracę habilitacyjną pt. „Wartość wspomagania endoskopowego w leczeniu i ocenie wodogłowia w przypadkach wtórnej niedostateczności funkcji układu zastawkowego", którą obronił w roku 2009.

W okresie 2008-2011 był członkiem Komisji Badań Środkowoeuropejskich nad Jakością Życia po Implantacji Sztucznego Dysku Szyjnego (Prestige). Wprowadzane przez niego operacje złożonych wad złącza kręgowo-podstawnego wykonywane były jeszcze tylko w nielicznych ośrodkach w Europie. Dlatego od 2008 r. zaproszony został na Uniwersytet Barcelony jako wykładowca i instruktor prowadzący

kursy dotyczące tych metod operacyjnych (Cervical Instructional Course).

Zorganizował Oddział Kliniczny Neurochirurgii Dziecięcej w Szpitalu „Zdroje", będący częścią Katedry Neurochirurgii PUM. Na jego bazie współtworzył pierwsze w Polsce Centrum Leczenia Spastyczności, a następnie, we współpracy z Kliniką Neurologii Dziecięcej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego - Ponadregionalne Centrum Leczenia Padaczki Lekoopornej.

Od 2010 roku jest konsultantem wojewódzkim w dziedzinie neurochirurgii. Od pięciu lat jest też członkiem Komitetu Nauk Neurologicznych Polskiej Akademii Nauk. Jest promotorem czterech zakończonych przewodów doktorskich i trzech będących w toku. Był recenzentem 15 prac doktorskich i dwóch postępowań habilitacyjnych. Od 20 lat jest opiekunem Studenckiego Koła Naukowego przy Klinice Neurochirurgii.

Za swoją działalność otrzymał nagrody i odznaczenia: tytuł Lekarza Roku 2011 w plebiscycie „Głosu Szczecińskiego", odznakę honorową „Za zasługi dla ochrony zdrowia", Odznakę Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego, Honorowe Obywatelstwo Miasta Szczecina, Medal 70-lecia PUM.

(red.)

ZACHODNIOPOMORSKI NOBEL DLA WOJCIECHA MARCINIAKA

Konkurs „Zachodniopomorskie Noble" jest organizowany od 2001 r. przez Uniwersytet Szczeciński i Zachodniopomorski Klub Liderów Nauki. Co roku wręczane są nagrody za szczególne osiągnięcia naukowe w ośmiu dziedzinach. Kandydatów do nagród zgłaszają rektorzy uczelni wyższych województwa zachodniopomorskiego i członkowie Klubu Liderów Nauki. W tym roku, po raz pierwszy w historii konkursu, ze względu na pandemię nie odbyła się uroczysta gala, a laureaci osobiście, z zachowaniem reżimu sanitarnego, odbierali statuetki i nagrody z rąk prof. Jana Lubińskiego, sekretarza Kapituły Konkursu.

Zachodniopomorskie Noble 2019 otrzymali:

- w dziedzinie nauk humanistycznych – dr hab. Maciej Witek, prof. US z Instytutu Filozofii i Kognitywistyki Uniwersytetu Szczecińskiego za prace nad źródłami i mechanizmami normatywnego aspektu komunikacji językowej;
- w dziedzinie nauk podstawowych – dr hab. Xuecheng Chen, prof. ZUT z Katedry Fizykochemii Nanomateriałów Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego za badania nowych materiałów węglowych;
- w dziedzinie nauk ekonomicznych – dr hab. Magdalena Zioło, prof. US z Katedry Finansów Zrównoważonych i Rynków Kapitałowych Uniwersytetu Szczecińskiego za badania nad zrównoważonymi finansami i systemami finansowymi w warunkach ryzyka ESG;
- w dziedzinie nauk technicznych – dr hab. inż. Ewelina Kusiak-Nejman, prof. ZUT z Katedry Technologii Chemicznej Nieorganicznej i Inżynierii Środowiska Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego za badania podstaw technologii oczyszczania wody i powietrza z wykorzystaniem fotokatalitycznego TiO2 modyfikowanego różnymi formami węgla, w tym grafenu;
- w dziedzinie nauk rolniczych – dr inż. Radosław Drozd z Katedry Mikrobiologii Biotechnologii Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego za opracowanie nowatorskich podłoży z celulozy bakteryjnej do immobilizacji enzymów i mikroorganizmów.
- w dziedzinie nauk medycznych – mgr Wojciech Marciniak z Zakładu Genetyki i Patomorfologii Pomorskiego Uniwerystetu Medycznego, z Read-Gene SA za badania dotyczące stężenia arsenu we krwi jako markera rodzinnego raka piersi w populacji polskiej;
- w dziedzinie nauk o morzu – prof. dr hab. inż. Katarzyna Gawdzińska z Katedry Podstaw Budowy Maszyn i Materiałoznawstwa Akademii Morskiej za opracowanie i wdrożenie do zastosowań w warunkach morskich technologii wytwarzania pian metalowo-ceramicznych stanowiących wysoce efektywny materiał izolacyjny.
- w dziedzinie nauk artystycznych – prof. dr hab. Dariusz Dyczewski z Katedry Dyrygentury Aka-

demii Sztuki za nagrodzone międzynarodowe prezentacje muzyki chóralnej.

Laureat w dziedzinie nauk medycznych Wojciech Marciniak jest magistrem biotechnologii medycznej w trakcie doktoratu, absolwentem PUM z 2014 r. Pracuje w Zakładzie Genetyki i Patomorfologii PUM oraz w Read-Gene SA. Prowadzi badania naukowe dotyczące wpływu stężeń metali w płynach biologicznych i tkankach na ryzyko zachorowania na nowotwory złośliwe. Ich wyniki publikowane są w recenzowanych czasopismach naukowych o zasięgu międzynarodowym, stanowią także podstawę licznych zgłoszeń patentowych.

W pracy pt. „Blood arsenic levels and the risk of familial breast cancer in Poland" opublikowanej w „International Journal of Cancer" wykazano, że stężenie arsenu we krwi powyżej 0,6 µg/l skorelowane jest z 13-krotnie zwiększonym ryzykiem zachorowania na raka piersi u kobiet nie będących nosicielkami patologicznych wariantów w genie BRCA1.

Na podstawie badań laureata stworzono test diagnostyczny pozwalający na określenie ryzyka zachorowania na raka piersi.

Prywatnie Wojciech Marciniak jest miłośnikiem turystyki górskiej i literatury o tematyce górskiej, a także jazdy na rowerze.

Kinga Brandys

***

Z prof. Janem Lubińskim, sekretarzem Kapituły Konkursu rozmawia red. Kinga Brandys.

Panie Profesorze, cały czas wierzył Pan, że wręczenie Zachodniopomorskich Nobli odbędzie się jak zwykle podczas uroczystego spotkania z udziałem władz miasta i województwa, zaproszonych gości oraz najbliższych i przyjaciół laureatów. Niestety, pandemia pokrzyżowała plany organizatorom.

-To prawda, uroczystość została odwołana w ostatniej chwili. Zachodniopomorskie Noble to aktywna promocja nauki, o której powinnyśmy jak najwięcej mówić i publikować informacje o najlepszych pracownikach nauki, nauczycielach akademickich uczelni wyższych regionu.

Od czasu do czasu pojawiają się informacje, że tym konkursem zamykamy się we własnym środowisku.

- Nie słyszałem takich informacji i chyba nie jest to prawdą, ponieważ wręczamy nagrody za bardzo poważne prace, które zawsze się wyróżniały, a Kapituła zwraca uwagę na wdrożenia i innowacje oraz publikacje, które były i są na bardzo wysokim poziomie. Te nagrody wcale nie są za byle co.

Jaki był tegoroczny poziom laureatów?

- Oceniamy, że w tym roku laureaci reprezentowali bardzo wysoki poziom. Moim zdaniem, przez 20 lat poziom Nobli systematycznie się podnosi, z roku na rok wpływają do nas coraz doskonalsze prace naukowe. Nauczyliśmy się pracować na wyższym poziomie. Zauważyliśmy także, że mamy coraz młodszych laureatów. I jest to bardzo dobry sygnał, można tę rywalizację przyrównać do wyczynu sportowców. Niektórzy szczytową formę osiągają bardzo szybko, inni później. Czasem światło zabłyśnie na dłużej, czasem tylko raz, a mocno. W nauce jest tak samo.

Laureatem Zachodniopomorskiego Nobla w dziedzinie nauk medycznych został magister, chyba po raz pierwszy w historii konkursu?

- Ten młody człowiek z Zakładu Genetyki i Patomorfologii z własnej inicjatywy przygotował test/badania na obecność arsenu we krwi. Zupełnie nietypowo, ponieważ cały czas prowadzone były podobne badania w moczu, ale bez widomego rezultatu. Uważam, że było to bardzo trudne zadanie, nagle okazało się, że zawartość stężonego arsenu wiąże się ze zwiększonym - z pięcio- do trzynastokrotnie - ryzykiem występowania raków u kobiet. I to jest rewolucja w skali międzynarodowej. Zjawisko to jako pierwsi opisaliśmy w czasopismach naukowych. Pamiętam, jak rok czy dwa lata temu podczas spotkania pokazywałem (wiosną 2018 r. w czasie zajęć Dziecięcego Uniwersytetu Medycznego PUM prof. Lubiński, bardzo rozemocjonowany, z kartką w ręku, wyjaśniał mi zawiłości tych badań – przyp. aut.), że u kobiet, u których poziom kadmu we krwi był bardzo niski, nie odnotowaliśmy raków

w BRCA1. Wyniki tych badań właśnie wysyłamy do druku, niestety, ten proces tak długo trwa. Niski poziom kadmu i arsenu we krwi oznacza niewielkie ryzyko zachorowalności na raka. Właśnie, w ramach otrzymanego projektu, rozpoczynamy badania populacyjne na grupie 8 tys. kobiet. „Chodziłem" przy tym projekcie cztery lata i w tym roku się udało. Projekt zakłada m.in. opracowanie modyfikacji diety wraz z obniżeniem poziomu arsenu. A wszystko po to, aby obniżyć zachorowalność kobiet na raka.

Korzystając z okazji, muszę Pana Profesora, znakomitego genetyka, zapytać o nowe szczepionki przeciw COVID-19.

– Wszystko co do tej pory wiedzieliśmy, opierało się na komunikatach medialnych lub firmowych. 31 grudnia 2020 r. ukazała się publikacja w jednym z najbardziej prestiżowych światowych czasopism medycznych „New England Journal of Medicine", która bardzo szczegółowo opisuje badania kliniczne z wykorzystaniem nowej szczepionki firmy Pfizer. W próbie wzięło udział 43 548 osób, z których 21 720 otrzymało BNT162b2, a 21 728 placebo, w okresie od lipca do listopada 2020 r. Średni wiek uczestników to 52 lata, spośród nich 42% było powyżej 55 lat. W grupie szczepionkowej osiem osób zachorowało na COVID-19, a w grupie placebo 162. Oczywiście, zaobserwowano także objawy uboczne, w grupie szczepionkowej pojawiły się bardzo łagodne dolegliwości, jak bóle mięśni, stawów, kości, a nawet kilka przypadków zajęcia układu oddechowego, które mijały po kilku dniach. Były dwa wstrząsy anafilaktyczne. Dlatego teraz, jak podaje się tę szczepionkę, jest poczekalnia i pełne zabezpieczenie medyczne. Druga firma Moderna swoje badania na ok. 30 tys. osób opublikowała dzień wcześniej, 30 grudnia 2020 r. I tu wynik był bardzo podobny, na poziomie 95% ochrony przed COVID-19. Jedyne, czego nie wiemy, to obserwacje długoterminowe, nie wiemy, co może się wydarzyć po pięciu czy 10 latach od podania szczepionki. Uważam, że obie szczepionki są bardzo nowoczesne, opracowane według najnowszych badań i wiedzy najlepszych na świecie naukowców (mRNA nie wbudowuje się do genomu). Na świecie pojawiło się już kilkadziesiąt innych szczepionek na COVID-19, ale ich wyniki są słabsze, zwłaszcza u osób starszych, a w przypadku firm Pfizer i Moderna jest bardzo dobra odpowiedź immunologiczna organizmu u osób w tym wieku.

Pan Profesor namawia do szczepienia?

– Zdecydowanie tak, w świetle dzisiejszych badań zdecydowanie tak.

Czy wiemy, jak długo szczepionka może być aktywna i ile lat może nas chronić przed wirusem?

– Tego nie wiemy. Wiemy, że przeciwciała utrzymują się dwa-cztery miesiące. Ale to nie oznacza, że po tym okresie działanie szczepionki ustępuje. Włącza się odporność komórkowa. Z badań nad koronawirusem numer 1 (teraz mamy do czynienia z numerem 2) wiemy, że ta odporność trwała dwa, trzy lata. Czy w przypadku tej szczepionki będzie podobnie – to się dopiero okaże, myślę, że za rok będziemy wiedzieć znacznie więcej.

A co z dziećmi? Wszystkie badania były prowadzone na grupie klinicznej od 16. roku życia.

– Zaobserwowano, że dzieci tak często nie chorują na COVID-19. Czy dzieci przenoszą wirusa? Pewnie tak. Z zasady jestem niedowiarkiem. Nie podejmuję dyskusji, dopóki nie zobaczę przekonujących wyników badań opracowanych przez znaczące ośrodki naukowe.

Dziękuję za rozmowę.

PROF. MIECZYSŁAW WALCZAK LAUREATEM KRYSZTAŁOWEJ GWIAZDY

ZA DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ CHORYCH NA CHOROBY RZADKIE I ULTRARZADKIE

Choroba rzadka definiowana jest na podstawie częstości jej występowania w populacji, niezależnie od płci i wieku. Za chorobę rzadką uważa się chorobę, która występuje z częstością mniejszą aniżeli 5 przypadków na 10 000 mieszkańców. Niektóre kraje wyróżniają dodatkowo grupę chorób ultrarzadkich, których częstość występowania jest mniejsza aniżeli 1 przypadek na 50 000 mieszkańców.

Uwzględniając częstość występowania, przyjmuje się, iż około 8 000 chorób spełnia kryteria chorób rzadkich. Postęp medycyny, szczególnie w zakresie badań molekularnych, powoduje, iż każdego dnia diagnozowane są nowe choroby rzadkie. W związku z tym podawana liczba 8 000 chorób rzadkich jest znacznie zaniżona.

Przyjmuje się także, iż około 8% populacji choruje na choroby rzadkie. Z szacunkowych danych wynika, iż na świecie ponad 350 mln osób cierpi na te choroby. Szacuje się także, że w krajach Unii Europejskiej chorobami tymi dotkniętych jest 27–36 mln osób, a w Polsce ponad 3 mln mieszkańców. Można stwierdzić zatem, iż co prawda choroby te występują rzadko, ale choruje na nie znaczna część populacji.

Około 80% chorób rzadkich ma podłoże genetyczne, około 75% przypadków dotyczy dzieci. Podkreśla się, że pomimo dynamicznego rozwoju medycyny aż 30% chorych nadal umiera przed ukończeniem 5. roku życia, a 40–45% przed 15. rokiem życia.

Pomimo ogromnego postępu wiedzy medycznej, w odniesieniu do zdecydowanej większości chorób rzadkich dotychczas nie znaleziono skutecznych metod leczenia. W większości przypadków pozostaje zatem jedynie możliwość postępowania objawowego, a w wielu wypadkach jedyną metodą spowolnienia postępu choroby jest nadal rehabilitacja. Z uwagi na częstą niepełnosprawność chorych niezwykle istotna jest także pomoc społeczna i socjalna, zarówno dla tych chorych, jak i ich rodzin.

Postęp medycyny powoduje, iż corocznie rejestrowane są nowe leki i środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego, które w przypadku wielu chorób rzadkich spowalniają ich przebieg, a czasami umożliwiają wręcz cofnięcie objawów, przywracając pełną sprawność osobie chorej. Wiele spośród tych leków to tzw. leki sieroce, których cena nierzadko znacznie przekracza możliwości finansowe nawet zamożnych rodzin. W związku z tym jedyną alternatywą ich stosowania jest refundacja leku ze środków publicznych, w przypadku Polski ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia.

Szanse wielu chorych znacznie zmniejsza także bardzo późne rozpoznanie choroby. Przyjmuje się bowiem, iż w Polsce na właściwą diagnozę chorzy „czekają" średnio 3 – 4 lata. W okresie tym nierzadko dochodzi do nieodwracalnego pogorszenia stanu zdrowia dotkniętych tymi chorobami osób.

Z uwagi na problemy diagnostyczno-terapeutyczne i dostępność kompleksowej opieki medycznej choroby rzadkie znalazły swoje szczególne miejsce w prawodawstwie Unii Europejskiej. Już 29 kwietnia 1999 r. Komisja Europejska przejęła bowiem „Wspólnotowy program działania na rzecz chorób rzadkich", a w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego podkreślono, że chorzy na choroby rzadkie powinni mieć prawo do takiej samej jakości leczenia, jak inni pacjenci. W 2003 r. Rada Unii Europejskiej zaleciła ponadto krajom członkowskim opracowanie narodowych programów dla chorób rzadkich.

W Polsce przygotowaniem takiego programu od 2013 r. zajmuje się, powołany zarządzeniem ministra zdrowia, Zespół ds. Chorób Rzadkich. Jego celem jest opracowanie narodowego planu dla chorób rzadkich, które ma zostać ukończone jeszcze w 2020 r. Przygotowanie tego planu jest nie tylko czasochłonne, ale także niezwykle trudne, zakłada on bowiem kompleksową opiekę nad chorymi na choroby rzadkie. Uwzględnia przy tym nie tylko aspekty medyczne (m.in. rejestry chorób rzadkich oraz ich diagnozowanie i terapię), ale także edukację tych chorych oraz pomoc społeczną i socjalną. W przygotowanie tego programu zaangażowane są zatem nie tylko różne agendy administracji państwowej, przede wszystkim Ministerstwa Zdrowia, ale także wiele środowisk medycznych oraz organizacji samorządowych i pozarządowych organizacji społecznych.

Dla podkreślenia znaczenia chorób rzadkich corocznie ogłaszany jest Światowy Dzień Chorób Rzadkich. W Polsce obchody tego dnia od lat organizuje, zrzeszone w europejskiej grupie EURORDIS (Rare Diseases Europe), Krajowe Forum na rzecz Terapii Chorób Rzadkich Orphan. Forum to skupia blisko 100 organizacji i stowarzyszeń działających na rzecz chorych na choroby rzadkie. W 2020 r. obchody Światowego Dnia Chorób Rzadkich odbyły się 29 lutego w Warszawie. W pierwszej, uroczystej części, zorganizowanej w Łazienkach Królewskich, uczestniczyło około 150 osób, byli to przede wszystkim reprezentanci organizacji i stowarzyszeń działających na rzecz chorych na choroby rzadkie, a także liczni przedstawiciele środków masowego przekazu.

Inaugurując uroczystość obchodów Światowego Dnia Chorób Rzadkich, Mirosław Zieliński, prezes Krajowego Forum na rzecz Terapii Chorób Rzadkich Orphan, oraz Stanisław Maćkowiak, prezes Federacji Pacjentów Polskich i przewodniczący Dialogu dla Zdrowia, szczególną uwagę zwracali na kwestie poprawy opieki nad chorymi na choroby rzadkie. Za największy sukces w 2019 r. uznali wprowadzenie, po wielu latach starań, refundowanej ze środków publicznych, enzymatycznej terapii zastępczej osób

Wręczenie Kryształowej Gwiazdy prof. Mieczysławowi Walczakowi

chorych na chorobę Fabry'ego. Dziękowali również ministrowi zdrowia za wprowadzenie refundacji kilku nowych produktów żywieniowych specjalnego przeznaczenia. Podkreślali także, iż ogromne nadzieje dla osób chorych na choroby rzadkie oraz organizacji działających na ich rzecz wiążą z przygotowywanym przez Ministerstwo Zdrowia Narodowym Planem dla Chorób Rzadkich.

W tej części uroczystości prof. Marcin Czech, były podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia, przedstawił bardzo interesujące porównanie oczekiwań pracowników służby zdrowia leczących chorych na choroby rzadkie z oczekiwaniami osób chorych na te choroby.

Zasadniczym elementem tej części obchodów Światowego Dnia Chorób Rzadkich było wręczenie Kryształowych Gwiazd, najważniejszego wyróżnienia przyznawanego osobom i organizacjom działającym na rzecz chorych na choroby rzadkie. W 2020 r. wyróżnienie to przyznano Maciejowi Miłkowskiemu, podsekretarzowi stanu w Ministerstwa Zdrowia; prof. Mieczysławowi Walczakowi, kierownikowi Kliniki Pediatrii, Endokrynologii, Diabetologii, Chorób Metabolicznych i Kardiologii Wieku Rozwojowego PUM w Szczecinie; przewodniczącemu Zespołu Koordynacyjnego ds. Chorób Ultrarzadkich oraz Stowarzyszeniu Rodzin z chorobą Fabry'ego. Kryształowe Gwiazdy wręczali Mirosław Zieliński i Stanisław Maćkowiak.

W drugiej części obchodów Światowego Dnia Chorób Rzadkich odbyła się bardzo interesująca konferencja adresowana przede wszystkim do osób cierpiących na choroby rzadkie i ich rodzin oraz stowarzyszeń wspierających tych chorych.

Opierając się na własnych doświadczeniach, prof. Marcin Czech przedstawił różne modele refundacji terapii chorób rzadkich, obowiązujące bądź dyskutowane w innych krajach przede wszystkim Unii Europejskiej. Wiele uwagi poświęcił także terapii genowej jako jednemu z najlepiej rokujących modeli terapii niektórych chorób rzadkich, umożliwiającej nawet całkowite wyleczenie niektórych chorych.

Doktor Jakub Gierczyński w swoim wykładzie podkreślał, iż kwestia ceny leku nie powinna być nadrzędnym elementem dla jego refundacji. Zwrócił także uwagę na fakt, iż pomimo znacznego zwiększenia środków przeznaczanych na refundację leków, w Polsce nadal refundowana jest znacznie mniejsza liczba tzw. leków sierocych aniżeli w innych krajach Unii Europejskiej.

Profesor Mieczysław Walczak, w wykładzie „Prace zespołu koordynacyjnego — wyzwania 2020", zwracał uwagę na fakt, iż nadal zbyt długi okres czasu mija od wystąpienia pierwszych symptomów rzadkiej choroby do jej rozpoznania i wdrożenia stosownej terapii. Podkreślał, iż dla poprawy tej niekorzystnej sytuacji należy położyć większy nacisk na edukację zarówno przed-, jak i podyplomową pracowników służby zdrowia, przede wszystkim lekarzy, szczególnie w zakresie symptomatologii różnych chorób rzadkich oraz zasad ich diagnozowania i terapii. Z uwagi na zwiększającą się liczbę refundowanych ze środków publicznych programów terapii, bardzo zróżnicowanych pod względem etiologii, symptomatologii i rokowania chorób rzadkich, objętych jurysdykcją Zespołu Koordynacyjnego ds. Chorób Ultrarzadkich, zwracał również uwagę na konieczność udziału w pracach tego Zespołu coraz większej liczby lekarzy różnych specjalności, aktualnie bowiem uczestniczą w nich, poza pediatrami i internistami, m.in. specjaliści w dziedzinie pediatrii metabolicznej, neurologii i neurologii dziecięcej, nefrologii i nefrologii dziecięcej oraz hemato-onkologii i immunologii.

Maciej Miłkowski w wykładzie pt. „Wyzwania w leczeniu chorób rzadkich – wizja Ministerstwa Zdrowia" zwracał uwagę na znaczny postęp, jaki dokonał się w ostatnich latach w zakresie refundacji leków, w tym leków sierocych, jak również refundacji środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Jako przykład przytoczył m.in. wprowadzenie refundowanej terapii rdzeniowego zaniku mięśni (SMA), choroby Fabry'ego oraz kilku innych chorób rzadkich, np. niektórych bardzo rzadkich chorób autozapalnych. Podkreślił także, iż aktualnie rozpatrywane są kwestie refundowania terapii kolejnych chorób rzadkich.

Najważniejszym i najbardziej interesującym elementem tej konferencji były kwestie dotyczące Narodowego Planu dla Chorób Rzadkich. Moderatorami dyskusji na ten temat byli Mirosław Zieliński oraz

Laureaci Kryształowej Gwiazdy

dr n. med. Zbigniew Król, pełnomocnik ministra zdrowia ds. Narodowego Planu dla Chorób Rzadkich, który przedstawił zasadnicze założenia tego planu. W ożywionej dyskusji najczęściej przedstawiciele różnych stowarzyszeń działających na rzecz chorych na choroby rzadkie poruszali różne kwestie. Dyskutowano mianowicie nie tylko na temat dostępności nowoczesnych metod terapii, ale również, a w przypadku niektórych chorób przede wszystkim, dostępności np. kompleksowej rehabilitacji. Poruszano także kwestie edukacji chorych na choroby rzadkie, możliwości pracy zawodowej tych chorych oraz szeroko pojętej pomocy społecznej i socjalnej.

W podsumowaniu Mirosław Zieliński oraz Stanisław Maćkowiak, organizatorzy sprawnie przeprowadzonych i bardzo interesujących uroczystości polskich obchodów Światowego Dnia Chorób Rzadkich, podkreślali, iż zgromadzeni podczas tych uroczystości reprezentanci wielu różnych środowisk przedstawili wiele niezwykle interesujących sugestii i propozycji, które powinny być dyskutowane podczas kolejnych spotkań i konferencji.

LAUREACI KRYSZTAŁOWYCH GWIAZD

Maciej Miłkowski - Kryształowa Gwiazda za wyróżniające, osobiste zaangażowanie na rzecz poprawy opieki nad chorymi na choroby rzadkie. Jeden z inicjatorów wprowadzenia refundowanej ze środków publicznych, enzymatycznej terapii zastępczej chorych na rdzeniowy zanik mięśni (SMA). Przyczynił się także do wprowadzenia refundowanej ze środków publicznych terapii innych chorób, przede wszystkim choroby Fabry'ego, poszerzył zakres refundowanych ze środków publicznych diet eliminacyjnych.

Prof. Mieczysław Walczak - Kryształowa Gwiazda za wybitne zasługi na rzecz poprawy opieki nad chorymi na choroby rzadkie. Przewodniczący pierwszego Zespołu Koordynacyjnego ds. Chorób Ultrarzadkich zajmującego się tą grupą chorych, przyczynił się do ujednolicenia zasad diagnozowania i terapii wielu chorób rzadkich, a szczególnie chorób ultrarzadkich, propagator idei wprowadzania terapii kolejnych chorób rzadkich, w tym m.in. choroby Fabry'ego. Zaangażowany w opracowanie Narodowego Planu dla Chorób Rzadkich.

Stowarzyszenie Rodzin z chorobą Fabry'ego - Kryształowa Gwiazda za wieloletnie, niestrudzone działania zmierzające do wprowadzenia refundowanej ze środków publicznych terapii chorych na chorobę Fabry'ego, uwieńczone sukcesem w 2019 r. Terapia przyczyni się nie tylko do poprawy jakości życia tych chorych, ale także do znacznego przedłużenia ich życia.

prof. dr hab. Mieczysław Walczak
Kliniki Pediatrii, Endokrynologii, Diabetologii, Chorób Metabolicznych i Kardiologii Wieku Rozwojowego
Zdjęcia archiwum autora

RANKING PUBLIKACYJNY ZA ROK 2019

Na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie, w związku ze zmienionymi zasadami dotyczącymi sposobu oceny dorobku publikacyjnego, wynikającymi z Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym" oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej, na bieżąco prowadzony jest monitoring dorobku naukowego pracowników, którzy zaliczani są do osób prowadzących działalność naukową,

tzn. złożyli oświadczenie o wyborze dyscypliny oraz o wyrażeniu zgody na zaliczenie do liczby N.

W prezentowanym zestawieniu ujęto pracowników uczelni, którzy w roku 2019 opublikowali prace o najwyższym sumarycznym wskaźniku impact factor. Oprócz IF, w zestawieniu przedstawiono także równoważną jej, bezwzględną punktację MNiSW oraz wyliczoną na tej podstawie liczbę slotów wraz z odpowiadającą jej liczbą punktów slotowych.

Dla przypomnienia, slot publikacyjny to inaczej udział jednostkowy, będący miarą udziału autora w publikacji. Jest on istotny w przypadku publikacji wieloautorskich, dla których sloty i odpowiadające im punkty są wyliczane na podstawie trzech składowych:

- wartości punktowej czasopisma,
- liczby wszystkich autorów publikacji,
- liczby autorów z tej samej dyscypliny.

Najprostszą wersją slota jest pełny slot powstały na podstawie jednoautorskiej publikacji o wartości równej 20, 40 lub 70 pkt MNiSW lub publikacji wieloautorskiej za 100, 140 lub 200 pkt MNiSW, o ile autor jest jedynym ze swojej dyscypliny. Sprawa komplikuje się w przypadku prac wieloautorskich, których autorzy reprezentują tę samą dyscyplinę. Stosuje się wtedy proporcjonalny podział slota oraz punktów pomiędzy tych autorów.

Liczba N natomiast jest wyznacznikiem liczby slotów publikacyjnych, jakie będą wzięte pod uwagę przez Komitet Ewaluacji Nauki w trakcie ewaluacji dyscyplin za lata 2017-2021. Pierwotny termin ewaluacji został przesunięty o 12 miesięcy z uwagi na sytuację epidemiologiczną i opóźnienie w przygotowaniu systemu POLON do procesu, jak również spowolnienie tempa prowadzenia prac badawczych i publikacyjnych. Liczba N jest wyliczana na dzień 31 grudnia każdego ewaluowanego roku jako suma iloczynów wymiaru etatu i procentowego udziału pracownika w dyscyplinie, zadeklarowanych w oświadczeniach o dyscyplinie. Maksymalna liczba slotów do wykazania w dyscyplinie naukowej przez jednego pracownika nie może być większa niż 3. Równocześnie wprowadzono limit określający, iż do ewaluacji publikujący naukowiec może przekazać maks. 4 sloty za cały ewaluowany okres.

Jak wcześniej wspomniano, każdy pracownik będzie wnosił do ewaluacji maks. 4 sloty, w zależności od wymiaru etatu i wybranych dyscyplin. W wyniku tak przyjętego rozwiązania dorobek osób bardzo dobrze publikujących będzie limitowany, powodując odrzucenie jego części ponadwymiarowej. Z drugiej strony, pracownicy o słabym dorobku pozostawią swoje sloty niewypełnione, gdyż według zapisów ustawowych nie ma możliwości przeniesienia niewykorzystanych slotów z dorobku innych publikujących.

Trzeba również pamiętać, iż sumę udziałów jednostkowych (sumę slotów) uwzględnianych w ewaluacji danego podmiotu w dyscyplinie zmniejsza się o 3, gdy w okresie objętym ewaluacją pracownik prowadzący działalność naukową, który był zatrudniony przez co najmniej 24 miesiące, nie był autorem ani współautorem żadnego z osiągnięć naukowych, czyli publikacji naukowej zamieszczonej w czasopiśmie lub w wydawnictwie znajdującym się na wykazie ministra nauki szkolnictwa wyższego.

Schemat ewaluacji nakłada więc na uczelnię konieczność stałego analizowania dorobku naukowego każdego pracownika zaliczanego do liczby N celem określania, czy zwiększa się nie tylko jego wielkość, ale także jego jakość. Celem takiego działania jest przygotowanie uczelni do uzyskania jak najwyższej kategorii naukowej w ewaluowanych dyscyplinach. Otrzymanie bowiem kategorii niższej niż B+ skutkować będzie poważnymi, negatywnymi konsekwencjami dla uczelni jako całości, związanymi m.in. z prowadzeniem szkoły doktorskiej, uprawnieniami do nadawania stopnia doktora oraz doktora habilitowanego, wysokością otrzymywanej subwencji, możliwością aplikowania w konkursach ogłaszanych przez MNiSW czy też prowadzenia dotychczasowych kierunków studiów i otwierania nowych.

Informujemy także, iż od 1 grudnia 2020 r. pracownicy mogą dokonać zmiany oświadczeń związanych z wyborem dyscyplin. Upłynął bowiem dwuletni okres karencji, nałożony przez ustawodawcę, który blokował takie ruchy.

Zachęcamy także każdego pracownika do sprawdzania, w jaki sposób kształtuje się jego dorobek publikacyjny w kontekście slotów, korzystając z narzędzia informatycznego udostępnionego przez Bibliotekę PUM w module Bibliografii Dorobku Naukowego.

Równocześnie prosimy o kontakt z Działem Nauki i Współpracy z Zagranicą w przypadku jakichkolwiek pytań lub wątpliwości dotyczących strategii publikacyjnej, tj. wyboru czasopisma czy też układu autorskiego.

Przedstawiamy kolejną edycję rankingu PUM dotyczącego naukowców, których dorobek publikacyjny w roku 2019 był najwyższy. Prezentowane zestawienie oparto na wartości sumarycznego współczynnika impact factor osiągniętego w tym roku.

Równocześnie, w kolejnej kolumnie ujęto wartość punktową publikacji wyliczoną na podstawie aktualnie obowiązującej listy czasopism Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 grudnia 2019 r. Z uwagi na fakt, iż uczelnia przygotowuje się do ewaluacji dyscyplin w roku 2022, a tym samym skupia się na analizowaniu wypełnienia slotowego przez pracowników zaliczanych do liczby N, dlatego też następna kolumna obejmuje przeliczoną wartość bezwzględną punktową publikacji na liczbę wypełnionych dzięki nim slotów oraz odpowiadającą im wartość punktową. Prosimy o zwrócenie uwagi na rozkład tych parametrów, gdyż będą one brane pod uwagę we wspomnianej ewaluacji. Nie zawsze wysoki IF świadczy o dobrze wypełnionych slotach. Przed wysłaniem artykułu do redakcji wybranego czasopisma naukowiec powinien nie tylko zweryfikować jego IF, ale także sprawdzić, jaka odpowiada mu punktacja MNiSW oraz jakie dyscypliny są do niego przypisane. Należałoby także przeprowadzić wyliczenie slotowe dla każdego autora zaliczanego do liczby N, np. za pomocą kalkulatora slotowego dostępnego na stronie internetowej Działu Nauki i Współpracy z Zagranicą.

Gratulujemy osiągniętych wyników.

Marta Kamińska
Małgorzata Kołban
Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą

Ranking publikacyjny za rok 2019

Lp.	Stopień/Tytuł Nazwisko i imię Stanowisko	Wydział	Suma-ryczny IF	Punkty MNiSW	Dyscyplina	Sloty	Punkty slotowe	Najwyższa wartość punktowa slota
1.	Prof. dr hab. Lubiński Jan, profesor	WFBMiML	261,588	5010	nauki farmaceutyczne nauki medyczne	16,2790 15,7442	2394,3127 2334,1927	200
2.	Prof. dr hab. Gronwald Jacek, profesor	WFBMiML	111,326	2660	nauki farmaceutyczne nauki medyczne	5,5014 5,1332	824,3532 780,8998	200
3.	Prof. dr hab. Cybulski Cezary, profesor	WFBMiML	106,784	2370	nauki farmaceutyczne nauki medyczne	5,2385 4,7929	703,1291 657,5906	140
4.	Prof. dr hab. Jakubowska Anna, profesor uczelni	WFBMiML	106,377	2400	nauki farmaceutyczne nauki medyczne	4,5830 4,3702	660,5856 637,1765	140
5.	Prof. dr hab. Miazgowski Tomasz, profesor	WMiS	102,385	810	nauki medyczne nauki o zdrowiu	4,5774 4,5774	780,4180 780,4180	200
6.	Prof. dr hab. Safranow Krzysztof, profesor uczelni	WMiS	80,57	2650	nauki medyczne	9,7968	806,8719	140
7.	Prof. dr hab. Samochowiec Jerzy, profesor	WNoZ	61,078	1975	nauki medyczne nauki o zdrowiu	12,9912 11,8686	938,1862 884,9519	200
8.	Prof. dr hab. Dołęgowska Barbara, profesor	WFBMiML	51,092	1480	nauki farmaceutyczne nauki medyczne	8,4988 6,6865	656,8900 536,6950	140
9.	Prof. dr hab. Milkiewicz Małgorzata, profesor	WNoZ	49,984	810	nauki o zdrowiu	3,5662	657,1375	200
10.	Dr hab. Rotter Iwona, profesor uczelni	WNoZ	48,878	1445	nauki o zdrowiu	5,1972	339,9362	131
11.	Prof. dr hab. Machaliński Bogusław, profesor	WMiS	46,884	1260	nauki medyczne	3,0092	280,5735	110
12.	Dr n.med. Wokołorczyk Dominika, adiunkt	WFBMiML	46,767	1000	nauki farmaceutyczne nauki medyczne	1,2621 1,2084	190,0000 182,5000	149
13.	Prof. dr hab. Stachowska Ewa, profesor	WNoZ	46,558	1510	nauki o zdrowiu	5,8375	461,8252	100
14.	Prof. dr hab. Gutowska Izabela, profesor uczelni	WMiS	46,558	1330	nauki o zdrowiu	6,6375	481,143	100
15.	Prof. dr hab. Baranowska-Bosiacka Irena, profesor uczelni	WMiS	43,325	1270	nauki medyczne	4,9381	315,8312	76
16.	Prof. dr hab. Pawlik Andrzej, profesor	WMiS	42,893	1375	nauki farmaceutyczne nauki medyczne	8,9354 6,8279	639,8970 473,9575	100
17.	Prof. dr hab. Dębniak Tadeusz, profesor	WFBMiML	41,894	1210	nauki farmaceutyczne nauki medyczne	1,6976 1,4848	207,1447 183,7356	136
18.	Dr hab. Skonieczna-Żydecka Karolina, adiunkt	WNoZ	37,773	1235	nauki o zdrowiu	5,2759	442,6458	140

Lp.	Stopień/Tytuł Nazwisko i imię Stanowisko	Wydział	Suma-ryczny IF	Punkty MNiSW	Dyscyplina	Sloty	Punkty slotowe	Najwyższa wartość punktowa slota
19.	Prof. dr hab. Chlubek Dariusz, profesor	WMiS	35,664	1070	nauki medyczne	4,7304	265,384	101
20.	Prof. dr hab. Droździk Marek, profesor	WMiS	29,748	810	nauki farmaceutyczne nauki medyczne	3,2539 3,6717	324,8610 359,1030	100
21.	Prof. dr hab. Dziedziejko Violetta, profesor uczelni	WMiS	28,995	910	nauki farmaceutyczne nauki medyczne	4,2745 2,9486	286,4042 178,8064	120
22.	Dr hab. Marlicz Wojciech, adiunkt	WMiS	28,204	905	nauki medyczne	6,5611	425,8995	140
23.	Dr hab. Lener Marcin, adiunkt	WFBMiML	27,085	790	nauki farmaceutyczne nauki medyczne	1,2808 0,9847	142,1447 110,4023	110
24.	Dr hab. Kazimierczak Arkadiusz, adiunkt	WMiS	26,072	940	nauki medyczne	2,8180	242,6655	123
25.	Prof. dr hab. Ciechanowski Kazimierz, profesor	WMiS	25,117	895	nauki medyczne	6,9361	216,3869	86
26.	Dr hab. Kolasa-Wołosiuk Agnieszka, adiunkt	WMiS	24,947	770	nauki medyczne nauki o zdrowiu	2,6771 2,8898	221,7313 244,2819	100
27.	Prof. dr hab. Nowacki Przemysław, profesor	WMiS	24,923	850	nauki medyczne nauki o zdrowiu	4,7942 5,2232	20,4361 244,5687	85
28.	Prof. dr hab. Lubkowska Anna, profesor uczelni	WNoZ	23,701	690	nauki o zdrowiu	5,0401	259,4801	96
29.	Dr hab. Marchelek-Myśliwiec Małgorzata, adiunkt	WMiS	23,549	750	nauki medyczne	2,9227	159,1616	106
30.	Prof. dr hab. Machalińska Anna, profesor	WMiS	23,412	715	nauki medyczne	2,8871	205,032	85
31.	Dr n. med. Ociepa Tomasz, starszy wykładowca	WMiS	20,765	550	nauki medyczne	1,8816	163,5708	120
32.	Dr n.zdr. Szylińska Aleksandra, adiunkt	WNoZ	20,232	720	nauki o zdrowiu	4,4146	246,0668	120
33.	Dr n.med. Maciejewska-Markiewicz Dominika, adiunkt	WNoZ	19,953	650	nauki o zdrowiu	1,9268	154,5129	110
34.	Dr hab. Sipak-Szmigiel Olimpia, profesor uczelni	WNoZ	19,424	595	nauki o zdrowiu	2,1160	107,7582	82
35.	Dr hab. Szczuko Małgorzata, adiunkt	WNoZ	19,42	620	nauki o zdrowiu	3,4868	257,6833	100
36.	Prof. dr hab. Laszczyńska Maria, profesor	WNoZ	19,049	530	nauki o zdrowiu	1,1546	87,7479	79
37.	Prof. dr hab. Parczewski Miłosz, profesor	WMiS	18,68	540	nauki medyczne	3,9333	248,9395	100
38.	Prof. dr hab. Grochans Elżbieta, profesor uczelni	WNoZ	17,821	590	nauki o zdrowiu	3,3223	131,4169	79
39.	Dr hab. Kotfis Katarzyna, profesor uczelni	WMiS	17,81	680	nauki medyczne	5,7731	470,4976	140
40.	Dr n. med. Rył Aleksandra, asystent	WNoZ	17,78	505	nauki o zdrowiu	1,3821	86,3725	67
41.	Prof. dr hab. Wiszniewska Barbara, profesor	WMiS	17,709	510	nauki medyczne nauki o zdrowiu	1,3739 1,9185	89,0364 127,1574	70
42.	Prof. dr hab. Gutowski Piotr, profesor	WMiS	17,303	590	nauki medyczne	1,6376	125,5885	101
43.	Dr hab. Kaczmarczyk Mariusz, adiunkt	WMiS	17,28	780	nauki medyczne	2,3090	256,3251	140
44.	Dr hab. Kawa Miłosz, adiunkt	WMiS	16,876	460	nauki medyczne	0,9087	96,3465	x
45.	Dr hab. Wunsch Ewa, adiunkt	WNoZ	16,57	485	nauki o zdrowiu	3,3000	375,25	140

Lp.	Stopień/Tytuł Nazwisko i imię Stanowisko	Wydział	Suma-ryczny IF	Punkty MNiSW	Dyscyplina	Sloty	Punkty slotowe	Najwyższa wartość punktowa slota
46.	Dr n. med. Łapczuk-Romańska Joanna, pracownik naukowo-techniczny	WMiS	16,526	520	nauki farmaceutyczne nauki medyczne	1,8402 1,2580	202,1520 136,3940	120
47.	Prof. dr hab. Kurzawa Rafał, profesor	WNoZ	16,398	630	nauki o zdrowiu	4,8445	220,9897	71
48.	Dr n. med. Rynio Paweł, asystent	WMiS	16,387	550	nauki medyczne	1,7906	167,4235	120
49.	Dr n. med. Gołąb-Janowska Monika, starszy wykładowca	WMiS	16,295	570	nauki medyczne nauki o zdrowiu	2,5314 2,7680	127,7565 145,9461	90
50.	Prof. dr hab. Ostrowski Marek, profesor	WMiS	16,295	500	nauki medyczne	1,2153	99,2124	94
51.	Dr hab. Menkiszak Janusz, adiunkt	WMiS	16,284	420	nauki medyczne	0,7783	89,4838	x
52.	Prof. dr hab.Kosik-Bogacka Danuta, profesor uczelni	WFBMiML	16,072	570	nauki farmaceutyczne nauki o zdrowiu	4,1548 3,8006	230,5268 168,5506	100
53.	Prof. dr hab. Starzyńska Teresa, profesor	WMiS	15,643	440	nauki medyczne	1,8327	201,1377	140
54.	Dr hab. Domagała Paweł, adiunkt	WMiS	15,102	440	nauki medyczne	0,8750	62,5	x
55.	Dr hab. Tarnowski Maciej, profesor uczelni	WMiS	14,971	520	nauki medyczne	2,1386	116,3011	72
56.	Prof. dr hab. Brzosko Marek, profesor	WMiS	14,848	790	nauki medyczne nauki o zdrowiu	9,9063 10,1824	419,4357 435,5267	100
57.	Dr hab. Peregud-Pogorzelska Małgorzata, adiunkt	WMiS	14,634	520	nauki medyczne	1,5667	132,4448	90
58.	Dr hab.Szkup Małgorzata, adiunkt	WNoZ	14,201	460	nauki o zdrowiu	2,7151	247,7253	100
59.	Prof. dr hab. Urasiński Tomasz, profesor	WMiS	13,965	370	nauki medyczne	1,9084	187,5213	100
60.	Dr hab. Jurczak Anna, profesor uczelni	WNoZ	13,807	525	nauki o zdrowiu	3,1297	102,6876	73
61.	Mgr Chełstowski Kornel, pracownik naukowo-techniczny	WFBMiML	13,373	380	nauki farmaceutyczne nauki medyczne	2,6264 1,5914	283,8503 186,3940	140
62.	Dr hab. Kucharska-Mazur Jolanta, profesor uczelni	WNoZ	12,583	375	nauki medyczne nauki o zdrowiu	3,0988 3,1376	109,2650 110,8185	85
63.	Dr n. med. Pius-Sadowska Ewa, adiunkt	WMiS	12,548	350	nauki medyczne	0,4654	54,3566	x
64.	Prof. dr hab. Karakiewicz Beata, profesor	WNoZ	12,496	505	nauki o zdrowiu	2,7935	106,1905	75
65.	Dr hab. Paczkowska Edyta, adiunkt	WMiS	12,43	380	nauki medyczne	0,5397	49,844	x
66.	Dr hab. Dembowska Elżbieta, adiunkt	WMiS	12,427	375	nauki medyczne	4,1462	210,461	140
67.	Dr hab. Pełka-Wysiecka Justyna, profesor uczelni	WNoZ	12,356	520	nauki o zdrowiu	0,9977	105,8597	x
68.	Dr hab. Piasecka Małgorzata, adiunkt	WNoZ	12,324	390	nauki o zdrowiu	1,2052	99,041	90
69.	Dr n. zdr. Jakubczyk Karolina, asystent	WNoZ	11,849	420	nauki o zdrowiu	2,5964	102,1957	75
70.	Dr hab. Łanocha-Arendarczyk Natalia, adiunkt	WMiS	11,533	400	nauki farmaceutyczne nauki medyczne	2,9191 3,2579	114,0278 109,4366	71
71.	Prof. dr hab. Brykczyński Mirosław, profesor	WMiS	11,527	390	nauki medyczne	1,6857	194,499	140
72.	Dr n.med. Baumert Bartłomiej, asystent	WFBMiML	10,781	310	nauki medyczne	0,3954	39,7407	x

Lp.	Stopień/Tytuł Nazwisko i imię Stanowisko	Wydział	Suma-ryczny IF	Punkty MNiSW	Dyscyplina	Sloty	Punkty slotowe	Najwyższa wartość punktowa slota
73.	Prof. dr hab. Widecka Krystyna, profesor	WMiS	10,544	330	nauki medyczne	3,5247	171,706	100
74.	Dr n.med. Barczak Katarzyna, adiunkt	WMiS	10,464	350	nauki medyczne	1,2220	81,0222	75
75.	Dr n. med. Wiśniewska Magda, starszy wykładowca	WMiS	10,316	380	nauki medyczne nauki o zdrowiu	0,7509 2,4192	58,2957 205,3025	100
76.	Dr n.med. Wańkowicz Paweł, adiunkt	WNoZ	10,27	310	nauki medyczne nauki o zdrowiu	1,1442 1,2040	90,1032 94,2892	78
77.	Dr n.med. Kalinowska Sylwia, adiunkt	WNoZ	10,192	340	nauki medyczne nauki o zdrowiu	0,8333 0,9166	96,6667 105,0000	x
78.	Dr n.med. Trześniowska-Drukała Beata, adiunkt	WNoZ	10,192	340	nauki medyczne nauki o zdrowiu	0,8333 0,9167	96,6667 105,0000	x
79.	Dr hab. Listewnik Mariusz, profesor uczelni	WMiS	10,026	310	nauki medyczne nauki o zdrowiu	1,3190 1,2731	109,8323 107,9976	100
80.	Prof. dr hab. Kaźmierczak Jarosław, profesor	WMiS	9,868	360	nauki medyczne	1,5211	89,9195	67
81.	Prof. dr hab. Domański Leszek, profesor	WMiS	9,861	430	nauki medyczne	1,2629	67,3885	64
82.	Prof. dr hab. Starczewski Andrzej, profesor	WMiS	9,618	355	nauki medyczne	2,7545	117,9716	66
83.	Dr n.med. Gill Kamil, adiunkt	WNoZ	9,475	320	nauki o zdrowiu	1,0761	90,004	90
84.	Prof. dr hab. Bohatyrewicz Romuald, profesor	WMiS	9,206	330	nauki medyczne	1,1524	108,1657	93
85.	Prof. dr hab. Wawrzynowicz-Syczewska Marta, profesor	WMiS	9,089	325	nauki medyczne	3,6492	97,8859	62
86.	Dr n.med. Wroński Michał, adiunkt	WNoZ	8,724	380	nauki o zdrowiu	0,6429	76,6666	x
87.	Dr n.med. Wieder-Huszla Sylwia, adiunkt	WNoZ	8,721	325	nauki o zdrowiu	1,7647	54,5559	30
88.	Dr hab. Kwiatkowski Sebastian, adiunkt	WMiS	8,651	415	nauki medyczne	1,9410	81,8587	52
89.	Dr hab. Cymbaluk-Płoska Aneta, adiunkt	WMiS	8,609	340	nauki medyczne	0,9819	59,7704	x
90.	Prof. dr hab. Grodzki Tomasz, profesor	WMiS	8,472	350	nauki medyczne	0,9227	56,0669	x
91.	Dr hab. Chudecka-Głaz Anita, profesor uczelni	WMiS	8,243	360	nauki medyczne	1,6712	147,3411	100
92.	Dr hab. Łoniewska Beata, profesor uczelni	WMiS	7,801	420	nauki medyczne	5,3022	174,6608	80
93.	Dr n.med. Domański Maciej, adiunkt	WMiS	7,736	310	nauki medyczne	0,7434	77,035	x
94.	Dr hab. Petriczko Elżbieta, adiunkt	WMiS	7,14	320	nauki medyczne	2,0553	172,2117	100
95.	Dr hab. Nowicka Alicja, profesor uczelni	WMiS	7,13	345	nauki medyczne	2,2387	226,798	140
96.	Prof. dr hab. Lipski Mariusz, profesor	WMiS	6,901	325	nauki medyczne	1,6887	116,548	70
97.	Dr hab. Ziętek Paweł, adiunkt	WNoZ	6,86	360	nauki medyczne	1,7286	233,3234	200
98.	Prof. dr hab. Marchlewicz Mariola, profesor	WNoZ	5,969	320	nauki o zdrowiu	1,6362	110,6628	70
99.	Prof. dr hab. Żyluk Andrzej, profesor	WMiS	5,357	435	nauki medyczne	17,3664	268,1643	100
100.	Prof. dr hab. Kordek Agnieszka, profesor uczelni	WMiS	4,777	365	nauki medyczne nauki o zdrowiu	8,9974 9,2697	191,4870 210,7137	23

DYDAKTYKA NA PUM W ROKU AKADEMICKIM 2020/2021 W DOBIE PANDEMII COVID-19

Wraz z początkiem roku akademickiego 2020/2021 Pomorski Uniwersytet Medyczny rozpoczął prowadzenie nauczania umiejętności praktycznych stacjonarnie, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa epidemicznego. Jako uczelnia medyczna musimy połączyć dbałość o bezpieczeństwo studentów i pacjentów ze szczególną starannością o jakość kształcenia i kompetencje zawodowe naszych studentów. Doskonale zdajemy sobie sprawę, jak ważne jest dla studentów kierunków medycznych nabywanie kompetencji zawodowych, a to nie jest możliwe bez zajęć praktycznych, bez kontaktu z pacjentem. Powołany przez rektora PUM Zespół ds. zagrożenia epidemicznego, w skład którego wszedł m.in. prof. Miłosz Parczewski, wojewódzki konsultant w dziedzinie chorób zakaźnych, wsparł opracowanie zasad bezpiecznego prowadzenia zajęć dydaktycznych w dobie pandemii oraz wewnętrznych procedur w przypadku wystąpienia zakażenia. Podjęto wiele działań, aby zminimalizować ryzyko rozprzestrzeniania się zakażeń wśród studentów, kadry dydaktycznej oraz pacjentów, jak również aby usprawnić postępowanie w przypadku wystąpienia zakażenia wirusem SARS-CoV-2. Na bieżąco śledzone są zmieniające się krajowe regulacje prawne dotyczące zasad funkcjonowania w warunkach pandemii. W obiektach uczelni, na terenie szpitali, gdzie odbywają się zajęcia kliniczne, stosowane są odpowiednie do sytuacji środki ochrony osobistej oraz zasady dystansu społecznego. Została stworzona na uczelni elektroniczna ankieta epidemiologiczna, którą każdy student przed rozpoczęciem zajęć stacjonarnych jest zobowiązany wypełnić. Wypełnienie ankiety wymaga oświadczenia złożenia danych dotyczących samopoczucia. Po wypełnieniu ankiety jej wynik student pokazuje osobie prowadzącej zajęcia w celu dokonania weryfikacji i potwierdzenia możliwości uczestniczenia w zajęciach.

W ten sposób pomimo trudności utrzymana została działalność dydaktyczna uczelni w okresie od października do grudnia br. w trybie hybrydowym. Zajęcia teoretyczne, takie jak wykłady oraz seminaria, obecnie prowadzone są zdalnie. Natomiast w odniesieniu do zajęć praktycznych uczelnia dokłada wszelkich starań, aby odbywały się one w trybie stacjonarnym. W niektórych jednostkach dydaktycznych, klinikach momentami było to bardzo trudne z uwagi na ogniska zakażenia wśród personelu szpitala i kadry dydaktycznej. W takich przypadkach kierowaliśmy studentów do innych klinik, gdzie mogli realizować zajęcia praktyczne. Ponadto w tym celu intensywnie wykorzystywane jest nowoczesne Centrum Symulacji Medycznej PUM, gdzie ściśle zachowywane są zasady bezpieczeństwa epidemicznego.

Studia na kierunkach medycznych są studiami, w których liczba godzin zajęć praktycznych związanych ze zdobywaniem umiejętności i kompetencji zawodowych jest ściśle regulowana standardami kształcenia. Dla studentów ostatnich roczników to szczególnie istotne w kontekście terminowego ukończenia studiów. Wagę problemu dostrzegły również uczelnie, które niemal całkowicie lub całkowicie realizowały nauczanie w systemie zdalnym. Regulacje ministra nauki i szkolnictwa wyższego wyraźnie stanowią, że w związku z sytuacją epidemiologiczną realizacja zajęć praktycznych w modelu zdalnym może mieć miejsce, jednakże nie może przekraczać 20% wymiaru godzin tych zajęć. W związku z tym niektóre uczelnie już dziś przewidują przedłużenie roku akademickiego i intensywną pracę dydaktyczną do sierpnia, września 2021 r. z objęciem okresu wakacji. Pomorski Uniwersytet Medyczny dzięki nieprzerwanej realizacji zajęć praktycznych w dużej mierze w trybie stacjonarnym nie staje w obliczu takiej potrzeby. Mamy natomiast nadzieję, że zajęcia będą realizowane przynajmniej tak jak to jest do tej pory.

Jak wyglądała sytuacja odnośnie do zakażeń wśród naszych studentów? Każdy przypadek zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 jest odnotowywany i opracowuje się postępowanie co do izolacji oraz kwarantanny. Nie stwierdziliśmy wiele takich zakażeń, podobnie przypadki kwarantanny wśród grup studentów nie były nadmiernie liczne.

Studenci WNoZ PUM i nie tylko w ramach wolontariatu wspierają działania personelu szpitali oraz Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, niosąc nieocenioną pomoc tam, gdzie obecnie jest ona bardzo potrzebna, i realizując przy tej okazji godziny praktyczne. Tym wszystkim, którzy zgłosili się do wolontariatu przy zwalczaniu epidemii COVID-19, serdecznie dziękujemy.

dr hab. Aneta Cymbaluk-Płoska
prorektor ds. dydaktyki

SZPITAL NA POMORZANACH NA PODIUM RANKINGU „BEZPIECZNY SZPITAL 2020”

Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 2 PUM w Szczecinie zajął czołowe miejsce w rankingu „Bezpieczny szpital 2020” oraz znalazł się w tzw. złotej setce szpitali, podskakując o 30 oczek w górę w porównaniu z rokiem poprzednim! Tym samym wśród szpitali klinicznych złotej setki SPSK-2 jest na pierwszym miejscu.

Badanie rankingowe sprawdza całość funkcjonowania szpitala w różnych obszarach – m.in. zasobów infrastruktury, zarządzania, działalności bloków operacyjnych i sterylizacji, komfortu i bezpieczeństwa pacjenta, a także kwalifikacji personelu. Dużą wagę ma także obszar dotyczący posiadanych przez szpital certyfikatów. Za wszystkie obszary łącznie można było uzyskać 1000 pkt.

Szpital kliniczny nr 2 w Szczecinie w kategorii Sieć szpitali ogólnopolskich oraz Najlepszy szpital w województwie zachodniopomorskim zajął drugie miejsca. Całościowa punktacja z badań ankietowych jest podstawą do lokaty w tzw. złotej setce. Szpital na Pomorzanach znalazł się na 16. miejscu, zdobywając 828,22 pkt (rok wcześniej było to miejsce 47. i 790 pkt). Zwycięzca Złotej setki zdobył 896,72 pkt.

– Czuję ogromną radość i dumę z całego zespołu naszego szpitala – mówi Marcin Sygut, dyrektor Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 PUM w Szczecinie. – To wspólna i ciężka praca wszystkich jednostek i działów, a cel jest jeden – profesjonalna opieka nad pacjentem. To jest nasz priorytet – dodaje. Zdobyte miejsce jeszcze bardziej motywuje do pracy i jest wyraźnym sygnałem, że podejmowane przez szpital działania składają się na jego spójny, pozytywny wizerunek i systematycznie podnoszą jakość realizowanych świadczeń medycznych.

XVII edycję rankingu „Bezpieczny szpital 2020” przygotowywało Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia (CMJ) we współpracy z dziennikiem „Rzeczpospolita”. Wyniki dotyczą roku 2019. Ranking opiera się na badaniu ankietowym w zakresie jakości świadczeń medycznych w danej placówce. Udział w nim jest dobrowolny. W rankingu uczestniczyły 182 szpitale, w tym 155 mających akredytację ministra zdrowia (SPSK-2 w Szczecinie zdobył ją w 2019 r.).

Bogna Bartkiewicz
rzecznik prasowy SPSK-2

ODDZIAŁ TRANSPLANTACJI SZPIKU PRZEKROCZYŁ SETKĘ I PRZYSPIESZA!

Dwa lata od rozpoczęcia działalności Oddział Transplantacji Szpiku (OTS) SPSK nr 1 przeprowadził setną transplantację autologicznych komórek krwiotwórczych. Z tej metody leczenia skorzystali chorzy ze szpiczakiem plazmocytowym, u których wykonano 77 zabiegów, w tym 23 tzw. transplantacje tandemowe, oraz pacjenci z chłoniakami nieziarniczymi i chłoniakiem Hodgkina. Wszystkie zabiegi przeprowadzono z sukcesem. To imponujący wynik. Przypomnijmy, że inicjatorem powstania ośrodka przeszczepiania szpiku oraz ordynatorem oddziału jest prof. Bogusław Machaliński, hematolog i transplantolog, który zgromadził wokół siebie prężnie rozwijający się zespół lekarski i pielęgniarski.

Kolejnym krokiem milowym, do którego zmierza zespół OTS, jest poszerzenie działalności o transplantacje allogeniczne szpiku od dawców rodzinnych oraz niespokrewnionych. Znaczne zaawansowanie procesu akredytacji pozwala na planowanie przeprowadzenia pierwszej allotransplantacji już w 2021 r. Takie uzupełnienie wysokospecjalistycznej oferty terapeutycznej oznacza dla pacjentów hematoonkologicznych z naszego regionu możliwość uzyskania leczenia w ośrodku bliskim miejsca zamieszkania oraz komfort ciągłości opieki przez cały okres terapii i następnie opieki potransplantacyjnej w funkcjonującej w SPSK nr 1 Poradni Transplantologicznej. Struktura ośrodka transplantacji została wzbogacona o nowo powstały Zakład Inżynierii Genetycznej. Jak do tej pory, w Banku Komórek Krwiotwórczych poddanych preparatyce oraz przechowywanych w zamrożeniu było ponad 600 preparatów komórek krwiotwórczych. Szczeciński Oddział Transplantacji Szpiku przyciąga pacjentów z coraz odleglejszych ośrodków hematologicznych, które są chętne do podjęcia współpracy. Aktualnie transplantacji poddawani są również chorzy z okolic Koszalina, Zielonej Góry, z rejonu Wielkopolski i Kujaw.

Istotnym elementem funkcjonowania ośrodka jest działalność naukowa. Ambicją założyciela prof. Bogusława Machalińskiego i jego pracowników jest łączenie pracy klinicznej z działalnością naukowo-badawczą oraz dydaktyczną. Wśród aktualnie realizowanych warto wymienić projekt finansowany przez Narodowe Centrum Nauki dotyczący molekularnych badań nad patogenezą neuropatii w przebiegu szpiczaka oraz projekt finansowany przez Agencję Badań Medycznych (ABM) w zakresie terapii ATMP (advanced therapy medicinal product) w chorobach neurodegeneracyjnych na kwotę 17,5 mln zł, realizowany przez konsorcjum, którego liderem jest PUM. Ponadto w ośrodku realizowane są badania kliniczne m.in. z zastosowaniem nowych leków w terapii opornych ostrych białaczek. Na decyzję o finansowaniu oczekuje projekt badania klinicznego dedykowanego pacjentom z agresywnymi chłoniakami. Badania prowadzone są m.in. we współpracy z największym na świecie, prestiżowym ośrodkiem onkologicznym MD Anderson Cancer Center z Teksasu, USA.

Niezmiernie cieszy fakt, że nasz ośrodek w ramach zwycięskiego konsorcjum zdobył prestiżowy grant ABM z finansowaniem na kwotę 100 mln zł. Ten kliniczny projekt dotyczy leczenia pacjentów hematoonkologicznych z opornymi postaciami białaczek i chłoniaków z wykorzystaniem najnowszej technologii CAR-T. Istotą technologii jest zmiana receptorów limfocytów T metodą genetyczną, dlatego limfocyty z chimerycznym antygenem receptora (CAR, chimeric antigen receptor) zostają ukierunkowane przeciwko komórkom nowotworowym. Receptory te posiadają właściwości zarówno wiązania antygenu, jak i aktywowania funkcji limfocytów T. Realizacja projektu na Oddziale Transplantacji Szpiku SPSK nr 1 sprawi, że ta niezwykle nowatorska metoda terapii będzie dostępna również dla naszych pacjentów.

dr hab. Edyta Paczkowska
dr n. med. Ewa Borowiecka
Zdjęcie Foto Everest Igor Skawiński

Zespół Oddziału Transplantacji Szpiku oraz Banku Komórek Krwiotwórczych SPSK-1 PUM

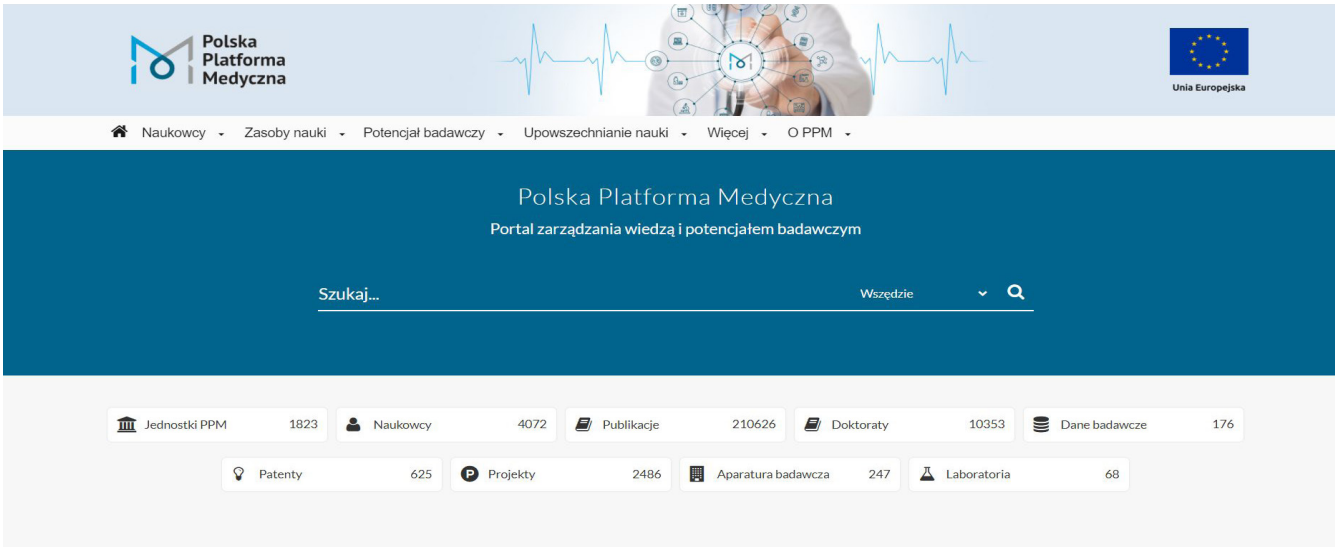
POLSKA PLATFORMA MEDYCZNA ZAPRASZA

Fundusze Europejskie Polska Cyfrowa | Polska Platforma Medyczna | Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Dobiega końca realizacja projektu „Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym", prowadzona przez siedem bibliotek uczelni medycznych (Białystok, Gdańsk, Katowice, Lublin, Szczecin, Warszawa, Wrocław) i Instytut Medycyny Pracy w Łodzi. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, a jego liderem jest Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu. Pomysł stworzenia wspólnej platformy prezentującej i promującej osiągnięcia naukowe i potencjał badawczy zrodził się w 2016 r. i był m.in. odpowiedzią na zalecenia Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego sformułowane w „Kierunkach rozwoju otwartego dostępu do publikacji i wyników badań naukowych w Polsce" (2015) wynikających z zalecenia Komisji Europejskiej z 17 lipca 2012 r. w sprawie dostępu do informacji naukowej i jej ochrony. Był także odpowiedzią na trendy w rozwoju systemów, tj. przejścia od programów dokumentujących dorobek naukowy do systemów typu CRIS (Current Research Information System), czyli systemów baz danych obejmujących wszelkie aspekty działalności naukowo-badawczej instytucji. Pojawiła się także konieczność posiadania repozytorium publikacji i danych badawczych.

Ogólnym celem projektu jest zwiększenie dostępności i stworzenie możliwości ponownego wykorzystania informacji sektora publicznego poprzez m.in. zapewnienie otwartego dostępu do pełnych tekstów publikacji, rozpraw doktorskich, danych badawczych i innych dokumentów w repozytorium, a także prezentacja potencjału badawczego oraz osiągnięć naukowych uczelni i instytutów medycznych na wspólnej platformie, jak również zapewnienie dostępu do bazy ekspertów z różnych dziedzin medycyny.

Cele szczegółowe natomiast to stworzenie instytucjonalnego repozytorium publikacji i danych badawczych oraz uruchomienie platformy, na której prezentowane będą informacje, takie jak:

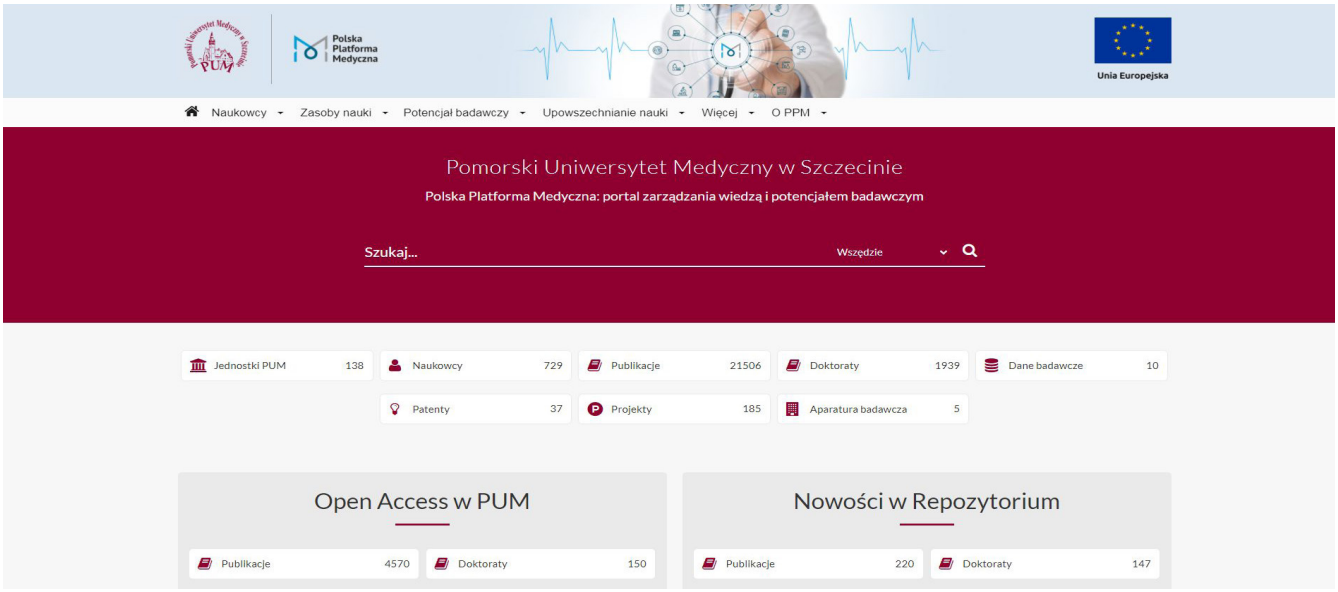
Platforma centralna PPM

profile pracowników PUM, publikacje, patenty, dane badawcze będące wynikiem prowadzonych badań naukowych, informacje o posiadanej aparaturze badawczej, laboratoria, realizowane projekty naukowe oraz uzyskane patenty.W chwili obecnej na PPM-PUM znaleźć można informacje dotyczące: ponad 21 tys. publikacji, blisko 2 tys. doktoratów, 37 patentów, 185 projektów, 10 danych badawczych i 5 pozycji dotyczących aparatury badawczej. PPM Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie dostępna jest pod adresem: ppm.pum.edu.pl.

Z bazy bibliograficznej prowadzonej przez pracowników biblioteki zaimportowane zostały na platformę PPM metadane publikacji, w tym: artykuły z czasopism od 1994 r., monografie i rozdziały oraz inne typy dokumentów od 2010 r. Natomiast z systemu bibliotecznego przeniesiono informacje o doktoratach obronionych na naszej uczelni od 1980 r. Baza będzie systematycznie uzupełniana o starsze publikacje (docelowo zarejestrowane zostaną wszystkie) i pozostałe typy zasobów związane z efektami działalności naukowo-badawczej naszych pracowników.

Jednym z najistotniejszych elementów systemu jest repozytorium PPM-PUM, które wpisuje się w politykę otwartości przyjętą uchwałą Senatu PUM we wrześniu 2018 r. Polityka otwartości jest dokumentem zawierającym wytyczne i rekomendacje dla pracowników naukowych, doktorantów i studentów naszej uczelni dotyczące publikowania w otwartym dostępie. W myśl „Polityki otwartości Polskiej Platformy Medycznej" autorzy powinni dążyć do zapewnienia otwartego dostępu do swoich publikacji i danych badawczych poprzez zdeponowanie ich elektronicznej postaci w powstającym w ramach projektu repozytorium instytucjonalnym oraz ich publiczne udostępnienie. Warto podkreślić, że jednolity tekst polityki otwartości został przyjęty przez wszystkich ośmiu partnerów projektu. Obecnie na platformie PPM w modelu otwartym na licencji Creative Commons udostępnianych jest 1425 publikacji, 150 doktoratów oraz 10 danych badawczych. Wszystkie pełne teksty dostępne są w dwóch wersjach: oprócz oryginalnego pliku pdf, dodatkowo dostępny jest plik dostosowany do standardu WCAG 2.1, ułatwiający korzystanie osobom z niepełnosprawnościami, np. osobom niedowidzącym lub niewidomym.

Wszystkie typy zasobów rejestrowanych na PPM są ze sobą powiązane, co najlepiej widać, przeglądając profile naukowców. Na profilu można znaleźć informacje o publikacjach danego naukowca, wypromowanych doktoratach, realizowanych projektach i wdrożonych patentach. Dodatkowo na profilu znajdują się linki do serwisów Scopus i Web of Science, co pozwala na szybkie uzyskanie informacji o cytowaniach i indeksie h danego autora. Wszystkie profile są również powiązane z serwisem ORCID. Niektóre elementy profilu wymagają zgody pracowników na udostępnienie i przetwarzanie informacji, stąd zachęcamy Państwa do kontaktu z pracownikami biblioteki PUM i dostarczania danych do uzupełnienia profilu.

Platforma lokalna PPM-PUM

Zasady deponowania i udostępniania publikacji i danych badawczych określa Regulamin Repozytorium Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, który został wprowadzony Zarządzeniem Rektora PUM nr 85/2020 z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie systemu ewidencji oraz archiwizacji efektów działalności naukowo-badawczej pracowników, doktorantów oraz studentów Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie.

Efektem projektu jest również uruchomienie platformy centralnej Polskiej Platformy Medycznej, na której dostępne są dane ze wszystkich platform lokalnych partnerów projektu. Polska Platforma Medyczna ma charakter otwarty. W niedługim czasie przewidujemy dołączenie do PPM Uniwersytetu Medycznego w Łodzi oraz Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego. Platforma centralna PPM dostępna jest pod adresem www.ppm.edu.pl.

Polska Platforma Medyczna jest jedynym tego typu repozytorium dziedzinowym w Polsce, prezentującym dorobek polskich naukowców w zakresie medycyny, stomatologii, farmacji, nauk o zdrowiu, medycyny pracy i ochrony zdrowia.

Zachęcamy Państwa do korzystania z serwisu i deponowania swoich publikacji, doktoratów i danych badawczych w repozytorium PPM-PUM.

Dagmara Budek
koordynator projektu PPM

IX EDYCJA SZCZECIŃSKICH WARSZTATÓW OKULISTYCZNYCH

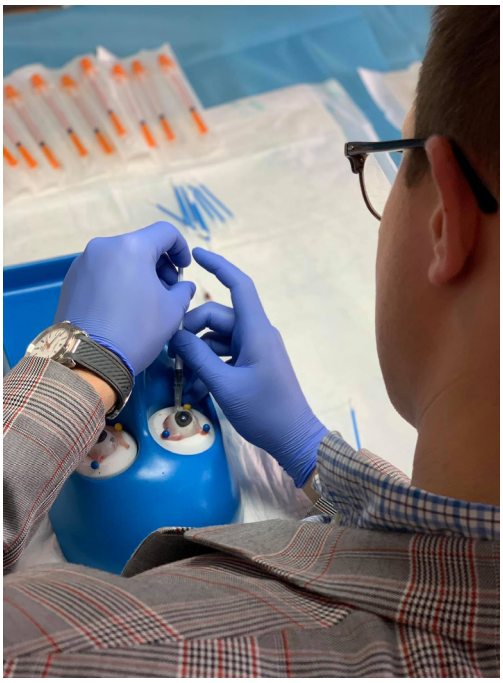
I KATEDRA I KLINIKA OKULISTYKI
SPSK 2 PUM Szczecin

Interreg
Mecklenburg-Vorpommern/Brandenburg/Polska
EUROPEAN UNION

UNIVERSITÄT GREIFSWALD
Wissen lockt. Seit 1456

W dniu 19 września 2020 r. odbyła się IX edycja Szczecińskich Warsztatów Okulistycznych. Spotkanie miało miejsce w Centrum Nowych Technologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego przy ul. Unii Lubelskiej w Szczecinie, a jego organizatorem była I Katedra i Klinika Okulistyki PUM pod kierownictwem prof. Anny Machalińskiej. Warsztaty były tym razem realizowanie w ramach projektu „Konsolidacja współpracy transgranicznej poprzez wymianę wiedzy i umiejętności w zakresie nowoczesnych metod diagnostyki obrazowej w okulistyce" – InterRetina INT 118 – w ramach Programu Współpracy INTERREG VA w partnerstwie z Uniwersytetem w Greifswaldzie. Tematem przewodnim IX Szczecińskich Warsztatów Okulistycznych były teoretyczne i praktyczne zagadnienia z zakresu iniekcji doszklistkowych w leczeniu schorzeń neurodegeneracyjnych siatkówki.W warsztatach uczestniczyło ponad 30 lekarzy okulistów oraz rezydentów z obszaru województwa zachodniopomorskiego i lubuskiego. Udział wzięli także koledzy okuliści z Greifswaldu. Spotkanie odbyło się z zachowaniem zasad bezpieczeństwa epidemicznego.

Warsztaty rozpoczęły się krótkim wprowadzeniem prof. Anny Machalińskiej, która przedstawiła możliwości I Kliniki Okulistyki w zakresie nowoczesnej diagnostyki i leczenia chorób neurodegeneracyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań organizacyjnych umożliwiających skrócenie czasu od momentu podejrzenia do postawienia diagnozy i szybkiego wdrożenia właściwego leczenia, co jest warunkiem uzyskania dobrych efektów funkcjonalnych u leczonych pacjentów.

Następnie dr Katarzyna Mozolewska-Piotrowska w wykładzie pt. „Kryteria kwalifikacji pacjentów do iniekcji doszklistkowych – doświadczenia własne" omówiła zasady kwalifikacji pacjentów do iniekcji doszklistkowych w różnych jednostkach chorobowych oraz zasygnalizowała trudności, jakie wynikają z konieczności uwzględnienia stanu ogólnego pacjenta, przebiegu choroby oraz funkcji narządu wzroku w momencie kwalifikacji i dostosowania ich do rodzaju podawanego leku. W czasie wykładu zaprezentowano szereg przykładów praktycznego wykorzystania nowoczesnych metod obrazowania siatkówki w procesie podejmowania decyzji terapeutycznych w zakresie kwalifikacji do leczenia u pacjentów m.in. z obrzękiem plamki i AMD.

Część teoretyczną warsztatów dopełnił wykład lek. Elżbiety Krytkowskiej pt. „Procedura iniekcji doszklistkowej – standardy okołooperacyjne, zasady bezpieczeństwa, postępowanie przed- i pozabiegowe", w którym w bardzo wyczerpujący sposób przedstawione zostały procedury postępowania umożliwiające przeprowadzanie iniekcji w sposób zapewniający maksymalne ograniczenia ryzyka zabiegu.

Po krótkiej przerwie kawowej rozpoczęła się część praktyczna warsztatów, w czasie której każdy z uczestników miał możliwość indywidualnej nauki i samodzielnego wykonywania iniekcji doszklistkowych z wykorzystaniem gałek świńskich, pod nadzorem doświadczonych okulistów. W ramach przygotowanych stanowisk trenażerowych swoje umiejętności ćwiczyło 22 uczestników.

Warsztaty zakończył lunch, w czasie którego trwała ożywiona wymiana wrażeń na temat nowo nabytych doświadczeń w zakresie wykonywania procedury iniekcji doszklistkowej.

dr n. med. Katarzyna Mozolewska-Piotrowska
prof. dr hab. Anna Machalińska
Zdjęcia Szymon Korecki

IX OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA SEKCJI WAD ZASTAWKOWYCH SERCA PTK

Po raz pierwszy w Szczecinie w dniu 3 października 2020 r. odbyła się Ogólnopolska Konferencja Sekcji Wad Zastawkowych Serca Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego (PTK). Gośćmi honorowymi byli prezes Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego prof. A. Witkowski z Warszawy oraz przewodniczący Sekcji Kardiochirurgii PTK prof. P. Suwalski, kierownikiem naukowym - prof. Edyta Płońska-Gościniak, przewodnicząca Sekcji Wad Zastawkowych Serca PTK. Konferencję zorganizował Zarząd Sekcji Wad Zastawkowych Serca PTK we współpracy z Sekcją Kardiochirurgii PTK. Grupę wykładowców tworzyli głównie członkowie Sekcji - naukowcy z całej Polski, znani międzynarodowi eksperci oraz kardiolodzy i kardiochirurdzy praktycy w dziedzinie wad zastawkowych serca z najlepszych polskich ośrodków.

Konferencja rozpoczęła się warsztatami poświęconymi najczęstszej wadzie zastawkowej serca u dorosłych – stenozie aortalnej. Omówiono klinikę i diagnostykę wady oraz zasady kwalifikacji do leczenia, metodę leczenia przezcewnikową i operacyjną (eksperci z Krakowa, Poznania, Wrocławia, Warszawy, Gdańska, Łodzi i Szczecina). W sesji inauguracyjnej wykłady wygłosił prezes PTK prof. A. Witkowski (na temat przyszłości leczenia przezcewnikowego wad zastawkowych serca) oraz przewodnicząca Sekcji Wad Zastawkowych PTK prof. E. Płońska-Gościniak (na temat postępowania w wadach zastawkowych serca w czasie pandemii).

Kolejne dwie sesje dotyczyły pacjentów z niedomykalnością zastawki mitralnej i zwężeniem zastawki mitralnej w kontekście nowoczesnej diagnostyki i leczenia interwencyjnego, problematykę przedstawiali wybitni wykładowcy między innymi z Warszawy, Katowic, Krakowa, Zabrza i Poznania. Następna sesja kliniczna odnosiła się do pacjentów ze złożonymi problemami zastawkowymi, najtrudniejszych z punktu widzenia kardiologa i kardiochirurga.

Po przerwie obiadowej odbyły się jeszcze dwie sesje. Jedna dotyczyła specjalnych wyzwań w kardiologii wad zastawkowych serca, tj. obecności nadciśnienia płucnego, niewydolności serca, zastosowania leczenia przeciwkrzepliwego, występowania wrodzonych wad serca u dorosłych. Tematem ostatniej sesji była wciąż bardzo trudna wada serca, jaką jest niedomykalność aortalna, w kontekście ostrego przebiegu infekcyjnego zapalenia wsierdzia, aortopatii oraz korekty regurgitacji okołozastawkowej.

Trzeba podkreślić wysoką frekwencję do samego końca, w konferencji uczestniczyło około 500 osób. Wykładowcy byli na miejscu w specjalnym studio, część wykładów przedstawiając zdalnie na żywo, zaś uczestnicy brali udział wyłącznie online na żywo. W dobie pandemii umożliwiło to udział większej liczbie osób niż w latach poprzednich, co niezwykle cieszy.

Prof., prof.: P. Lipski, E. Płońska-Gościniak, J. D. Kasprzak, K. Mizia-Stec, T. Kukulski

prof. dr hab. Edyta Płońska-Gościniak
Klinika Kardiologii
Zdjęcie archiwum Kliniki

XXII BAŁTYCKIE DNI KARDIOLOGII

Już po raz 22. odbyły się w Szczecinie w dniu 2 października 2020 r. coroczne Bałtyckie Dni Kardiologii - Międzynarodowa Konferencja Echokardiograficzna „Od czynników ryzyka do niewydolności serca. Standardy diagnostykii leczenia z echokardiografią 2020". Kierownictwo naukowe konferencji jak co roku pełniła prof. E. Płońska-Gościniak z Kliniki Kardiologii PUM, honorowymi gośćmi byli rektor PUM w Szczecinie prof. B. Machaliński i prorektor WUM prof. W. Braksator oraz wieloletni konsultant krajowy w dziedzinie kardiologii prof. G. Opolski i poprzedni prezes Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego prof. P. Hoffman, a także inni dostojni goście.

Uczestniczący w konferencji wykładowcy polscy to znani w kraju i zagranicą znakomici eksperci kardiologii i echokardiografii, najczęściej kierownicy wielu polskich klinik kardiologii, którzy goszczą w naszym mieście od wielu lat. Również szczecińscy wykładowcy przedstawili swoje prezentacje i prowadzili sesje. Część wykładów odbywała się zdalnie. Konferencja była szkoleniem akredytowanym przez Sekcję Echokardiografii Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego przy współpracy z Kliniką Kardiologii PUM. Tegoroczna zgromadziła rekordową liczbę ponad 500 uczestników z całej Polski, co świadczy o ogromnej potrzebie takich szkoleń. Jednak po raz pierwszy w tym roku z powodu pandemii COVID-19 miała ona charakter hybrydowy z ograniczoną liczbą uczestników na miejscu, dla większości w dostępie online na żywo. Dyskusje, choć w ograniczonym zakresie, mogły się przenieść do kuluarów w czasie przerw kawowych. Ściśle przestrzegano zaleceń sanitarnych.

Konferencja rozpoczęła się wykładami inauguracyjnymi: prof. G. Opolskiego na temat najnowszych standardów europejskich leczenia migotania przedsionków oraz prof. P. Hoffmana o nowościach w wytycznych europejskich dotyczących wad wrodzonych serca u dorosłych. Po nich odbyły się dwie sesje na temat postępowania i diagnostyki pacjenta z chorobą wieńcową, nadciśnieniem tętniczym, cukrzycą oraz chorego z dusznością (niewydolnością serca i zatorowością płucną). W obu sesjach profesorowie z uniwersytetów medycznych z Łodzi, Poznania, Zabrza, Warszawy, Katowic i Gdańska przedstawiali algorytmy postępowania z tymi chorymi w zakresie zwłaszcza diagnostyki echokardiograficznej oraz algorytmy nowoczesnego leczenia. Kolejna sesja dotyczyła migotania przedsionków w kontekście ryzyka udaru mózgu (wykładowcy z uniwersytetów medycznych Szczecina, Warszawy i Katowic).

Już po raz piąty odbyło się Sympozjum Kardio-Onko BDK, na którym wykładowcy (Poznań, Szczecin, Wrocław) omawiali praktyczne aspekty kardiologiczne diagnostyki i leczenia pacjentów onkologicznych, w tym kardiotoksyczności w hematoonkologii oraz leczenia przeciwkrzepliwego.

Tradycyjnym zakończeniem pierwszego dnia konferencji była sesja „Horror Echo", którą przedstawiali znakomici wykładowcy z całej Polski. Sesja ta, jak zawsze, wzbudziła ogromne zainteresowanie, o czym świadczy fakt, że prawie wszyscy uczestnicy na miejscu i online dotrwali do godz. 23, gdyż każdemu niesamowitemu przypadkowi towarzyszyło bardzo ciekawe omówienie. Najlepsze wystąpienia zostały nagrodzone specjalną nagrodą ufundowaną przez dyrektora SPSK-2 M. Syguta. Wcześniej swoje prezentacje w tej sesji miało również dwóch gości z zagranicy, z Niemiec i ze Szwecji (online na żywo), oraz prof. M. Lipski za Szczecina, który w sposób bardzo obrazowy pokazał niesamowite przypadki swoich pacjentów.

Z interesującego wykładu z Niemiec na temat pandemii w europejskiej kardiologii można było dowiedzieć się, jak wygląda praca w szpitalu niemieckim. Oto kilka ciekawych uwag.

W każdym zebraniu lub raporcie na terenie szpitala uczestniczy tylko określona liczba osób, zgodnie z wytycznymi epidemiologa, z zachowaniem odpowiedniej odległości wzajemnej. Liczba uczestników

Prof. E. Płońska-Gościniak, prof. B. Machaliński

i miejsca są dokładnie określone w odniesieniu do każdego spotkania. Każdy wchodzący na spotkanie musi wpisać swoje dane, gdy wyczerpie się limit miejsc, sala jest zamykana.

Ochrona pracownika polega między innymi na tym, że lekarze z grupy ryzyka, tj. powyżej 60. roku życia, i osoby z upośledzoną odpornością nie stykają się z zakażonymi COVID-19.

Wszyscy lekarze są zaopatrzeni w pełne środki ochrony osobistej, maski, gogle, przyłbice, czepki, obuwie, fartuchy ochronne, które otrzymują codziennie.

Po urlopie spędzonym w miejscu podwyższonego zagrożenia przeprowadza się kwarantannę oraz obowiązkowe testy po powrocie do pracy, również bezpłatnie dla najbliższej rodziny.

Wszystkie badania echokardiograficzne, zwłaszcza przezprzełykowe, jako badania najwyższego ryzyka są wykonywane tylko przy bezwzględnych wskazaniach, w zakresie niezbędnym do podjęcia decyzji diagnostycznej i terapeutycznej, w maksymalnie możliwym skróconym czasie badania. Pacjent musi mieć najpierw wykonany test, z wyjątkiem sytuacji bezpośredniego nagłego zagrożenia życia.

W okresie pandemii każdy pacjent bez wyniku testu lub czekający na wynik jest traktowany jako dodatni, czyli zakażony.

Pacjenci przebywają w salach na ogół jedno- lub dwuosobowych. W szpitalu, o którym była mowa, właściwie prawie nie było zakażeń, tylko pojedyncze przypadki.

Drugi wieczorny wykład gościa z zagranicy dotyczył rakowiakowego zajęcia serca w badaniu echokardiograficznym i ilustrowany był pięknymi obrazami echokardiograficznymi.

prof. dr hab. Edyta Płońska-Gościniak
Klinika Kardiologii
Zdjęcia archiwum Kliniki

DZIEŃ MÓZGU INACZEJ W 2021 R.

Rok 2020 zmusił organizatorów wielu konferencji i zjazdów towarzystw naukowych do zmiany formuły ich organizacji. Okazało się, że nawet największe konferencje naukowe mogą odbywać się w formule online, a dostęp do nich może mieć praktycznie znacznie większe grono słuchaczy niż dotychczas. Na tradycyjnych konferencjach bywało z tym różnie... Wiemy, że część lekarzy, zwłaszcza mających udział w wydarzeniach naukowych sponsorowanych przez firmy farmaceutyczne, rzadko zjawiała się na salach konferencyjnych... czasami dopiero wtedy, kiedy można było odebrać certyfikat. Z tego punktu widzenia obecna organizacja konferencji, moim zdaniem, jest bardzo przyjazna. Siedząc wygodnie w domu, nie musząc pokonywać czasami tysięcy kilometrów, pijąc kawę, można śledzić wykłady, a także zadawać pytania, choć oczywiście, nic nie zastąpi bardzo ciekawych i owocnych spotkań na żywo z autorytetami naukowymi. Formuła online nie wyklucza także ciekawych, niekiedy porywających, ceremonii otwarcia światowych czy europejskich zjazdów naukowych, w ostatnich latach przekształcanych, na wzór Stanów Zjednoczonych, na akademie, np. Europejska Akademia Neurologii na wzór Amerykańskiej Akademii Neurologii.

Firmy konferencyjne organizujące w sposób tradycyjny naukowe sympozja szybko przekształciły się w firmy przygotowujące różne wydarzenia w formie zdalnej. Kiedyś nie było tygodnia, a właściwie weekendu, żeby równocześnie nie odbywały się w kraju i za granicą tego samego dnia spotkania naukowe w obszarze tej samej dyscypliny medycyny. Obecnie w różne dni tygodnia mamy do wysłuchania dziesiątki webinarów (przy czym część z nas mówi „łebinary", a część „webinary"), a sama nazwa weszła na stałe do naszego codziennego języka. To było spojrzenie na konferencje z punktu widzenia słuchacza.

Patrząc natomiast z punktu widzenia organizatora, nic nie zastąpi emocji organizacyjnych, czy wszystko się uda, czy dopiszą słuchacze, czy nie „wyleci" z programu jakiś wykładowca. Covid uniemożliwił zorganizowanie w tradycyjnej formie Dnia Mózgu w ubiegłym roku. Długo w gronie organizatorów dyskutowaliśmy, jak się przygotować do roku obecnego. Podjęto decyzję zorganizowania konferencji w formie zdalnej i tu pojawił się problem - kto to wszystko, jak mówi młodzież, ogarnie? Powstałe jak grzyby po deszczu firmy webinarowe dyktują ceny z kosmosu - kilkaset złotych za nagranie wykładu, opracowanie strony internetowej, wyemitowanie konferencji, przygotowanie certyfikatów, a na końcu podsumowanie: kilkanaście tysięcy złotych za samą organizację. A gdzie inne koszty, w tym chociażby koszty honorariów dla wykładowców? Zawsze zabiegaliśmy, żeby byli to najlepsi! Był na Dniu Mózgu kilkakrotnie prof. Jerzy Vetulani, był prof. Jerzy Bralczyk, byli profesorowie Duch, Francuz (niestety, już go z nami nie będzie - zmarł z powodu covidu), Heitzman, Hausner, Parnowski, Habrat, Lew-Starowicz, Rusinek... Zapraszać ich należało praktycznie z ponadrocznym wyprzedzeniem, ale jak kończył się Dzień Mózgu, gdy wykładowcy widzieli słuchaczy stojących - z braku miejsc siedzących - w olbrzymiej auli Uniwersytetu Szczecińskiego, oświadczali, że chętnie przyjadą raz jeszcze. Nie mogło być większej satysfakcji dla organizatorów. Ponieważ ta konferencja odbywała się od początku tylko dzięki wsparciu finansowemu Okręgowej Izby Lekarskiej w Szczecinie, uznaliśmy, że nie stać nas na poniesienie tak wysokich kosztów organizacyjnych i postanowiliśmy zrobić to sami. Znowu więc Dzień Mózgu przyniesie emocje - jak to wszystko przebiegnie?

W 2020 r. Dzień Mózgu miał się odbyć pod hasłem „W stulecie psychiatrii polskiej" i miał być wstępem do kolejnego organizowanego przez prof. Jerzego Samochowca Zjazdu Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego. Covid pokrzyżował te plany. W tym roku utrzymaliśmy część wcześniejszego programu, ale też zmodyfikowaliśmy go, poszerzając o doświadczenia, jak covid wpływa na mózg. Tak więc wraz z kierownikiem naukowym Dnia Mózgu prof. Jerzym Samochowcem zapraszamy serdecznie do wysłuchania wykładów w dniu 10 kwietnia 2021 r. Zapraszamy do logowania się na stronie: www.dzien-mozgu.usz.edu.pl. Mamy nadzieję, że zarówno forma, jak i treść wykładów zadowoli słuchaczy.

DZIEŃ MÓZGU 2021

„Mózg - kontrowersje - W stulecie psychiatrii polskiej i w dobie covidu"

www.dzien-mozgu.usz.edu.pl

Program konferencji

9.00 - 9.15 – Otwarcie konferencji i słowo rektorów US i PUM

Wykłady inauguracyjne

9.15 - 10.00 – Prof. Jan Miodek (Wrocław): O terapeutycznej funkcji języka w czasie epidemii.

10.00 - 10.25 – Prof. Jerzy Samochowiec: W stulecie psychiatrii polskiej. Wielkie postaci psychiatrii polskiej - ich doświadczenia dzisiaj.

Zdrowie psychiczne – doświadczenia z pandemii

Prowadzenie: prof. Agnieszka Samochowiec, prof. Zdzisław Kroplewski

10.25 - 10.50 – Prof. Janusz Heitzman (Warszawa, Kraków): Zagrożenia zdrowia psychicznego - doświadczenia roku 2020.

10.50 - 11.15 – Prof. Mariola Bidzan (Gdańsk): Psychologiczne konsekwencje izolacji i kwarantanny.

11.15 - 11.40 – Prof. Ewa Stachowska (Szczecin): Mikrobiom – COVID-19 a zdrowie mózgu.

11.40 - 12.00 – Dr Anna Sołtys (Szczecin): Konfrontacja z perspektywą śmierci.

Przerwa – 12.00 - 12.20

Zdrowie mózgu – doświadczenia z pandemii

Prowadzenie: prof. Jerzy Samochowiec, prof. Andrzej Potemkowski

12.20 - 12.45 – Prof. Przemysław Nowacki (Szczecin): COVID-19 a mózg - obserwacje neurologa.

12.45 - 13.10 – Prof. Andrzej Potemkowski (Szczecin): Jak się nie dać otępieniu w czasie pandemii?

13.10 - 13.35 – Prof. Michał Lew-Starowicz (Warszawa): Zdrowie mózgu a życie seksualne - doświadczenia pandemii.

13.35 - 13.50 – Dr Emilia Rutkowska, dr Iwona Zawada (Szczecin): Lęk - COVID-19 a choroby współistniejące.

13.50 - 14.00 – Podsumowanie: prof. Jerzy Samochowiec i prof. Andrzej Potemkowski

prof. dr hab. Jerzy Samochowiec
dr hab. prof. US Andrzej Potemkowski

REKRUTACJA NA PUM NA ROK AKADEMICKI 2020/2021

W trakcie procesu rekrutacji na PUM ogłoszono 123 listy rankingowe, przeprowadzono 20 naborów zgodnie z zaplanowanym terminarzem rekrutacji oraz 38 naborów dodatkowych, celem wypełnienia limitów miejsc.

Kandydaci na studia na naszej uczelni (zgodnie z zasadami ujętymi w uchwale Senatu PUM dotyczącej zasad i trybu rekrutacji) mogli aplikować na dowolną liczbę kierunków studiów. Na pierwszy rok studiów ogółem (w tym na kierunki nieuruchomione) zgłosiło się 6 633 kandydatów, przyjęto 1 232 osoby. Wśród nich było dwoje laureatów i finalistów olimpiad, przyjętych na kierunek lekarski stacjonarny, 11 osób z maturą międzynarodową (IB) oraz 18 osób z maturą zagraniczną.

Rezygnację ze studiów na PUM złożyły 324 osoby. Ze względu na zbyt małą liczbę kandydatów nie uruchomiono studiów na ośmiu kierunkach: dietetyka - studia I stopnia niestacjonarne, dietetyka - studia II stopnia niestacjonarne, fizjoterapia - studia jednolite magisterskie niestacjonarne, fizjoterapia - studia II stopnia stacjonarne, kosmetologia - studia I stopnia niestacjonarne, kosmetologia - studia II stopnia niestacjonarne, położnictwo - studia II stopnia niestacjonarne, psychologia zdrowia – studia jednolite magisterskie niestacjonarne.

Dorota Czarnecka
Dział Rekrutacji

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Kandydaci	Przyjęci	Kandydaci	Przyjęci
Studia jednolite, jednolite magisterskie oraz licencjackie			
5893	922	431	64
Studia drugiego stopnia			
215	186	94	60

Kierunek studiów	Liczba kandydatów	Limit miejsc	Liczba kandydatów na 1 miejsce	Liczba przyjętych
Wydział Medycyny i Stomatologii				
Lekarski – studia jednolite stacjonarne	2937	250	11,74	251
Lekarsko-dentystyczny – studia jednolite stacjonarne	1335	100	13,35	107
Lekarski – studia jednolite niestacjonarne	240	60	4	40
Lekarsko-dentystyczny – studia jednolite niestacjonarne	149	30	4,96	24
Lekarski – English Program	223	105	2,12	109
Lekarski – Asklepios Program	21	35	1,6	13
Lekarsko-dentystyczny – English Program	62	30	2,06	25
Wydział Farmacji, Biotechnologii Medycznej i Medycyny Laboratoryjnej				
Analityka medyczna - studia jednolite magisterskie stacjonarne	111	50	2,22	17
Farmacja - studia jednolite magisterskie stacjonarne	298	90	3,31	79
Biotechnologia medyczna - studia I stopnia stacjonarne	107	40	2,68	32

Kierunek studiów	Liczba kandydatów	Limit miejsc	Liczba kandydatów na 1 miejsce	Liczba przyjętych
Biotechnologia medyczna - studia II stopnia stacjonarne	21	30	0,7	18
Wydział Nauk o Zdrowiu				
Dietetyka - studia I stopnia stacjonarne	143	65	2,2	43
Dietetyka - studia II stopnia stacjonarne	24	35	0.68	22
Fizjoterapia - studia jednolite magisterskie stacjonarne	288	100	2,88	87
Fizjoterapia - studia II stopnia niestacjonarne	49	70	0,7	37
Kosmetologia - studia I stopnia stacjonarne	199	65	3,06	66
Kosmetologia - studia II stopnia stacjonarne	41	40	1,02	40
Pielęgniarstwo - studia I stopnia stacjonarne	191	150	1,27	114
Pielęgniarstwo - studia II stopnia stacjonarne	85	90	0,94	74
Pielęgniarstwo - studia II stopnia niestacjonarne	35	90	0,39	23
Położnictwo - studia I stopnia stacjonarne	93	60	1,55	44
Położnictwo - studia II stopnia stacjonarne	34	60	0,56	32
Psychologia zdrowia - studia jednolite magisterskie stacjonarne	127	60	2,11	56
Ratownictwo medyczne - studia I stopnia stacjonarne	64	60	1,06	26

MIĘDZYWYDZIAŁOWE CENTRUM DYDAKTYKI NR 3

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie rozpoczął budowę nowego budynku Międzywydziałowego Centrum Dydaktyki nr 3 w ramach inwestycji „Budowa nowej infrastruktury naukowo-badawczej (budynek MCD 3) PUM w Szczecinie". Dofinansowanie na ten cel uzyskał od ministra edukacji i nauki łącznie ze środkami na zakup aparatury naukowo-badawczej dla Międzywydziałowego Centrum Dydaktyki nr 3 w ramach dwóch złożonych wniosków na łączną kwotę 36 957 094,16 zł.

Budynek MCD 3, realizowany w ramach dotacji celowej „Budowa nowej infrastruktury naukowo-badawczej (budynek MCD 3) PUM w Szczecinie", zlokalizowany będzie u zbiegu ul. Unii Lubelskiej i Klonowica, od strony ul. Klonowica, w bezpośrednim sąsiedztwie Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 w Szczecinie. Obiekt został zaprojektowany jako dwukondygnacyjny, niepodpiwniczony, przykryty płaskim dachem. Gmach MCD 3 zasilany będzie w ciepło i chłód dzięki odnawialnym źródłom energii z wykorzystaniem kaskady czterech grun-

towych pomp ciepła. W tym celu konieczne będzie wykonanie 42 odwiertów o głębokości 200 m.b. każdy. Na potrzeby budynku przewidziano system wentylacji mechanicznej rozbudowany o odrębne układy nawiewowo-wywiewne, realizowany za pomocą central wentylacyjnych w wykonaniu dachowym, oraz odrębne układy wywiewne chemoodporne z dygestoriów. W systemach wentylacji mechanicznej zastosowany zostanie tzw. free cooling (w porze letniej) poprzez przewietrzanie budynku ze 100-proc. wydajnością układów wentylacyjnych w godzinach występowania najniższych temperatur w ciągu doby (np. w godz. 3-6 rano).

Inwestycja obejmie również 56-stanowiskowy parking (w tym cztery miejsca z przeznaczeniem dla osób z niepełnosprawnością ruchową), zapewniający miejsca postojowe dla przyszłych pracowników, doktorantów i gości MCD 3. W obrębie parkingu znajdą się stanowiska na 40 rowerów. W celu skomunikowania terenu inwestycji z obecną infrastrukturą powstanie nowy wjazd z ul. Klonowica.

W ramach zadania inwestycyjnego zakupione zostanie pierwsze wyposażenie laboratoriów i sal dydaktycznych, takie jak: wagi analityczne, wirówki, suszarki, myjki ultradźwiękowe, zmywarki laboratoryjne czy mieszadła magnetyczne.

Do nowego obiektu przeniosą się następujące jednostki Wydziału Farmacji, Biotechnologii Medycznej i Medycyny Laboratoryjnej: Zakład Technologii Postaci Leku, Zakład Technologii Środków Leczniczych, Zakład Chemii Leków, Zakład Farmakognozji, Zakład Farmakologii z Farmakodynamiką, Zakład Farmacji Społecznej wraz z pracowniami naukowo-badawczymi oraz laboratoriami.

Całkowita wartość inwestycji budowlanej wynosi 40 154 242,70 zł, w tym dofinansowanie wyniesie 30 206 794,16 zł.

Jednocześnie realizowana będzie druga inwestycja uzupełniająca budowę - zakup aparatury naukowo-badawczej w ramach środków z dotacji celowej Ministerstwa Edukacji i Nauki pn. „Zakup aparatury naukowo-badawczej dla budynku MCD 3 PUM w Szczecinie".

Planuje się zakupienie dziewięciu zestawów/systemów aparaturowych, które będą wykorzystywane w zaawansowanych procesach naukowych, badawczych i dydaktycznych, m. in.:

- zestaw do charakterystyki nośników oraz badania procesu uwalniania substancji czynnej;
- aparatura do oceny stabilności płynów i mieszanin przeznaczonych do podawania pozajelitowego;
- aparatura do powlekania tabletek w warstwie fluidalnej i bębnie drażerskim oraz linia do otrzymywania peletek;
- zestaw chromatograficzny do wysokosprawnej chromatografii cieczowej, preparatywnej i cienkowarstwowej oraz analizy spektrofotometrycznej.

Wartość zakupionej aparatury wyniesie 8 910 300,00 zł, w tym dofinansowanie - 6 750 300,00 zł.

Zrealizowanie wymienionych zadań inwestycyjnych pozwoli uczelni przenieść się na wyższy poziom rozwoju nowoczesnej infrastruktury laboratoryjnej. Uczelnia nastawiona jest na rozwijanie badań naukowych, infrastruktury oraz praktyki w obszarze ochrony zdrowia. MCD 3 istotnie przysłuży się rozwojowi akredytowanej pracowni diagnostyki immunologicznej SARS-CoV-2, m.in. w zakresie monitoringu stanu chorych z COVID-19 oraz w zakresie szkolenia personelu jednostek PUM. Powstanie budynku farmacji będzie oznaczać realną perspektywę szybkiego rozwiązania uciążliwych

problemów lokalowych i niedostatków wyposażenia badawczo-naukowego Wydziału Farmacji, Biotechnologii Medycznej i Medycyny Laboratoryjnej PUM. Inwestycje te są wielką szansą na dynamiczne przyspieszenie rozwoju naukowo-badawczego całej uczelni, a zwłaszcza Wydziału Farmacji, poprzez stworzenie i udostępnienie nowoczesnej i dobrze wyposażonej bazy naukowo-dydaktycznej już na początku roku 2022 r. Pozwoli to na rozwój nowoczesnych badań, które są niezbędne w zwalczaniu skutków trwającej epidemii COVID-19 wywołanej infekcją koronawirusem SARS-CoV-2.

Inwestycja budowlana oraz zakup aparatury naukowo-badawczej został dofinansowany przez Skarb Państwa (ministra edukacji i nauki) w ramach dotacji celowej, której poziom dofinansowania wynosi 75%. Pozostała część to wkład własny PUM. Realizacja inwestycji zaplanowana jest od listopada 2020 r. do lutego 2022 r.

Za przygotowanie i złożenie wniosku oraz podpisanie umowy o dofinansowanie odpowiedzialny był Dział Funduszy Zewnętrznych i Dział Techniczny PUM.

Marcin Wroniecki, Katarzyna Lenarcik, Renata Olejnik, Miłosz Kawa, Danuta Szewczyk.
Zdjęcia Daniel Macioszek
Wizualizacje: firma architektoniczna C+HOaR Aleksandra Wachnicka Paweł Wachnicki S.c.

PUM NA ŚCIEŻCE DO UZYSKANIA STATUSU UCZELNI DOSTĘPNEJ

Projekt „Poprawa dostępności Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie dla osób niepełnosprawnych” POWR.03.05.00-00A066/20, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie w ramach zakończonego drugiego konkursu „Uczelnia dostępna” uzyskał środki finansowe w wysokości 4 848 624,18 zł, które zostaną przeznaczone na wsparcie zmian organizacyjnych oraz podnoszenie świadomości i kompetencji kadry uczelni z zakresu niepełnosprawności.

Projekt, na wszystkich jego etapach kluczowych dla prawidłowego wdrażania działań służących zapewnieniu dostępności uczelni, realizowany będzie w sformalizowanej współpracy ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami.

Dofinansowanie obejmie następujące działania:
1. Dostosowanie struktury organizacyjnej PUM do potrzeb osób niepełnosprawnych – powstanie Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych.
2. Likwidacja barier architektonicznych, komunikacyjnych i informacyjnych, w tym: zbudowanie podjazdów dla osób niepełnosprawnych, windy (Rektorat PUM, budynek MCD 3); dostosowanie serwisu www PUM do aktualnego standardu WCAG 2.1 na poziomie AA (m.in. zakładki stron Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, Dział Rekrutacji, Dział Kadr); dostosowanie narzędzi informatycznych: serwer, oprogramowanie, system operacyjny do serwera, protokół komunikacyjny, defibrylatory, wypożyczalnia sprzętu dla osób niepełnosprawnych, stanowiska dla niepełnosprawnych, komputery.
3. Poprawa dostępności technologii wspierających edukację.
4. Opracowanie procedur dostępności - opracowane procedury postępowania w obszarze dydaktyki, kształcenia, rekrutacji, zatrudnienia, podnoszenia jakości kształcenia na potrzeby osób niepełnosprawnych.

5. Wsparcie edukacyjne w zakresie niwelowania barier poprzez zatrudnienie asystentów edukacyjnych.
6. Szkolenia podnoszące świadomość pracowników PUM (m.in. nauka języka migowego).

Zakres prac w projekcie podzielony jest na dwie ścieżki: MINI i MIDI. Ścieżka MINI obejmuje zadania związane z poprawą architektury oraz dostosowanie procedur do potrzeb osób niepełnosprawnych, a także przeprowadzenie szkoleń dla kadry dydaktycznej i administracyjnej PUM.

Po zrealizowaniu tej ścieżki i jej zaakceptowaniu przez Instytucję Pośredniczącą (NCBiR), PUM przystąpi do kolejnego etapu realizacji projektu, tj. do ścieżki MIDI, która przewiduje realizację wymienionych zadań, ale na dużo większą skalę. Przeprowadzone zostaną prace budowlane, zakup sprzętu komputerowego i dostosowanie systemów informatycznych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Działania te pozwolą na wprowadzenie zmian organizacyjnych, a w konsekwencji wzrost kompetencji kadry, co przełoży się na poszerzenie oferty edukacyjnej dla osób z niepełnosprawnościami oraz na uzyskanie przez PUM statusu uczelni dostępnej.

Projekt finansowany będzie ze środków Unii Europejskiej z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) pod nadzorem Instytucji Pośredniczącej - Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR). Wydatki na realizację projektu zostaną sfinansowane w sposób następujący: dofinansowanie - 4 848 624,18 zł, wkład własny - 149 957,45 zł, łączna wysokość wydatków kwalifikowanych - 4 998 581,63 zł. Realizacja projektu przewidziana jest na okres od 1 stycznia 2021 r. do 30 czerwca 2023 r. (30 mies.).

W edycji konkursu nr POWR.03.05.00-IP.08-00-DOS/20 „Uczelnia dostępna” Pomorski Uniwersytet Medyczny znalazł się w gronie wnioskodawców najwyżej ocenionych,uplasował się na czwartym miejscu i uzyskał 110,5 pkt. Za przygotowanie i złożenie wniosku, przeprowadzenie negocjacji oraz podpisanie umowy o dofinansowanie odpowiedzialny był Dział Funduszy Zewnętrznych PUM w Szczecinie. Kierownikiem merytorycznym projektu będzie prof. PUM Iwona Rotter, a koordynatorem ds. administracyjno-inwestycyjnych - kanclerz PUM mgr inż. Krzysztof Goralski.

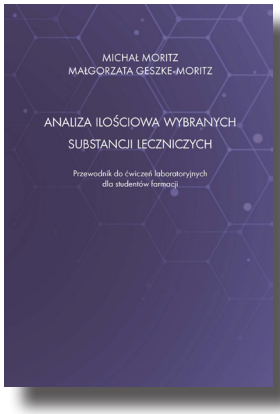
Marcin Wroniecki, Danuta Szewczyk
Dział Funduszy Zewnętrznych

OFERTA WYDAWNICTWA PUM

IMMUNOLOGIA. TEORETYCZNY I PRAKTYCZNY PRZEWODNIK
IMMUNOLOGIA. ZESZYT ĆWICZEŃ
Pod redakcją naukową Iwony Wojciechowskiej-Koszko
i Barbary Dołęgowskiej
Szczecin, Wydawnictwo PUM, 2020

Dwie książki, sprzedawane razem jako komplet, przeznaczone są dla studentów kierunku lekarskiego i analityki medycznej. Rozdziały przewodnika poświęcone są mechanizmom wrodzonej i nabytej odporności immunologicznej, testom stosowanym w diagnostyce serologicznej, immunologii zakażeń, niedoborom odporności, immunoprofilaktyce, nadwrażliwości, autoimmunizacji, a także immunologii transplantacyjnej, nowotworów oraz rozrodu. W zeszycie znalazło się 14 ćwiczeń obejmujących zarówno sprawdzenie wiedzy zawartej w części teoretycznej, przygotowanie wybranych, tematycznych prezentacji, jak i część praktyczną, w której studenci zobowiązani są do samodzielnego wykonania i interpretacji otrzymanych wyników badań.

ANALIZA ILOŚCIOWA WYBRANYCH SUBSTANCJI LECZNICZYCH
Przewodnik do ćwiczeń laboratoryjnych dla studentów farmacji

Michał Moritz, Małgorzata Geszke-Moritz

Szczecin, Wydawnictwo PUM, 2020

Podręcznik zawiera opisy ilościowego oznaczania ponad 30 substancji wyszczególnionych w monografiach farmakopealnych. Związki te podzielone zostały z uwzględnieniem klasyfikacji anatomiczno-terapeutyczno-chemicznej. Opisano także oznaczanie substancji czynnych w wybranych postaciach leku (roztworach, maściach, tabletkach).

BADANIA MAKROSKOPOWO-MIKROSKOPOWE ORAZ ANALIZA FITOCHEMICZNA WYBRANYCH SUBSTANCJI ROŚLINNYCH
Przewodnik do ćwiczeń z farmakognozji dla studentów farmacji

Małgorzata Geszke-Moritz, Michał Moritz

Szczecin, Wydawnictwo PUM, 2020

W przewodniku opisano substancje roślinne zawierające węglowodany, terpeny, flawonoidy, saponozydy, chinony, garbniki, kwasy organiczne, witaminy i związki mineralne oraz fenolowe, a także mieszanki ziołowe. Zawarto informacje dotyczące morfologii oraz anatomii poszczególnych surowców. Opisano chemizm substancji roślinnych oraz przedstawiono reakcje mikrochemiczne pozwalające na wykrywanie zawartych w nich związków czynnych.

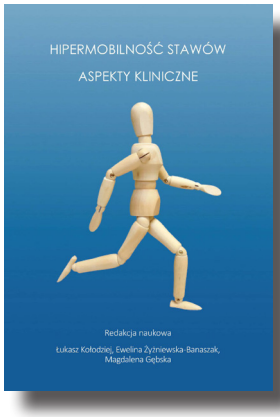

WSPÓŁCZESNE OBLICZE CUKRZYCY I JEJ LECZENIE

Pod redakcją Izabeli Gutowskiej i Jana Gawęckiego

Szczecin, Wydawnictwo PUM, 2020

Książka stanowi kompilację aktualnej wiedzy na temat etiopatogenezy cukrzycy, jej powikłań oraz metod leczenia. W poszczególnych rozdziałach czytelnik znajdzie charakterystykę choroby i jej epidemiologię, dowie się o biochemicznych podstawach etiologii i leczenia cukrzycy, o mikrobiocie przewodu pokarmowego, o postępowaniu terapeutycznym, leczeniu dietetycznym, o żywności funkcjonalnej, a także o wspomaganiu leczenia.

HIPERMOBILNOŚĆ STAWÓW. ASPEKTY KLINICZNE

Pod redakcją naukową Łukasza Kołodzieja, Eweliny Żyżniewskiej-Banaszak i Magdaleny Gębskiej

Szczecin, Wydawnictwo PUM, 2020

Książka przeznaczona jest dla lekarzy różnych specjalności i pacjentów dotkniętych hipermobilnością stawów. Zawiera kompleksowo opisany proces diagnostyki z ujęciem aspektów historycznych. Przedstawia sposoby pomocy pacjentowi w rehabilitacji, także z uwzględnieniem schorzeń współistniejących, oraz zawiera informacje na temat przygotowania otoczenia i aktywizacji sportowej nieletnich. Autorzy zwracają również uwagę na ważny aspekt zdrowia psychicznego pacjenta i kwestie, które pod tym względem powinny alarmować lekarza.

APLIKACJA EDUKACYJNA DLA STUDENTÓW

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie w grudniu 2020 r. uzyskał dofinansowanie do realizacji projektu pt. „Opracowanie jednolitego kwestionariusza niezbędnego do stworzenia aplikacji edukacyjnej dla studentów medycyny i farmacji" FMP-0441-20-C w ramach naboru specjalnego COVID-19 z Funduszu Małych Projektów Programu Współpracy Interreg VA Meklemburgia – Pomorze Przednie/Brandenburgia/Polska w ramach celu „Europejska Współpraca Terytorialna" Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Wartość całkowita projektu zatwierdzona została na kwotę 12 852,91 euro, a okres jego realizacji od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. Kierownikiem projektu jest jego pomysłodawca i współautor prof. Marek Droździk - kierownik Katedry i Zakładu Farmakologii Doświadczalnej i Klinicznej. Projekt będzie realizowany w partnerstwie z Uniwersytetem Medycznym w Greifswaldzie.

Pandemia COVID-19 i związane z nią ograniczenia spowodowały zawieszenie nauczania stacjonarnego i realizowanie programu nauczania w formie zdalnej, która nie może zastąpić bezpośredniej interakcji między studentami a wykładowcą. Co za tym idzie, studenci pozbawieni bezpośredniego kontaktu w wykładowcami z trudnością mogą ocenić stan swojej wiedzy.

W ramach projektu opracowane zostaną ukierunkowane pytania wielokrotnego wyboru wraz z czterema wariantami odpowiedzi z dziedziny farmakologii - w języku polskim, niemieckim i angielskim. Pytania w formie quizu opracują wykładowcy akademiccy Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie oraz Uniwersytetu Medycznego w Greifswaldzie, którzy dysponują aktualną wiedzą dotyczącą poszczególnych działów farmakologii.

Opracowane pytania posłużą do sporządzenia jednolitego kwestionariusza, który jest niezbędny do stworzenia przez niemieckiego partnera projektu aplikacji edukacyjnej dotyczącej farmakologii, przeznaczonej dla studentów medycyny i farmacji obu partnerów projektu.

W przeciwieństwie do innych analogicznych aplikacji edukacyjnych podkreślony zostanie charakter quizowy tej aplikacji. W tym celu zakres opracowanych pytań i odpowiedzi z farmakologii zostanie podzielony na główne działy i tematy. Po wybraniu tematu głównego użytkownikowi zostanie przedstawiony losowy wybór pytań. Udzielone przez niego odpowiedzi o odpowiednim stopniu trudności wpływać będą na indywidualny wynik użytkownika.

Zgodnie z uzyskanymi wynikami użytkownik otrzyma indywidualną krzywą uczenia się, która zapewni mu możliwość zidentyfikowania obszarów wiedzy, które opanował, oraz tych, w których ma braki. Po wtóre, aplikacja umożliwi anonimowe porównanie własnego wyniku z rezultatami innych użytkowników, także z innych uczelni.

Dzięki wymienionym działaniom oraz współzawodnictwu w formie nowoczesnej rozgrywki mobilnej osiągnięty zostanie rezultat w postaci zwiększenia motywacji studentów uczelni partnerskich do osiągania lepszych wyników w nauce. Ponadto przedmiotowe działania przyczynią się do zwiększenia zainteresowania farmakologią u przyszłych studentów, jak i wyboru ewentualnego kierunku studiów u obecnych studentów medycyny.

Głównymi odbiorcami aplikacji edukacyjnej będą studenci medycyny i farmacji obu partnerów projektu oraz partnera zewnętrznego. Przewiduje się, że opracowana aplikacja edukacyjna będzie dystrybuowana bezpłatnie w publicznych i dobrze znanych sklepach z aplikacjami mobilnymi: App-Store, Google Play. Poprzez takie podejście do dystrybucji odbiorcami projektu zostaną również studenci innych kierunków oraz przyszli studenci zainteresowani studiowaniem farmakologii.

Realizacja projektu bezpośrednio przyczyni się do rozwoju i utrzymania współpracy transgranicznej (która została w znacznym stopniu ograniczona przez pandemię koronawirusa) z partnerem projektu Uniwersytetem Medycznym w Greifswaldzie oraz z zewnętrznym partnerem - Uniwersyteckim Centrum Medycznym w Rostoku. Dzięki takiej współpracy powstanie ogólnodostępna aplikacja edukacyjna w trzech językach, która stworzy nowe możliwości prowadzenia wspólnej działalności dydaktycznej.

Jednostki prowadzące nauczanie farmakologii na obu wymienionych uniwersytetach od wielu lat współpracują w sferze edukacji oraz nauki. Zostało to bardzo dobrze udokumentowane w wielu wspólnych publikacjach naukowych i wspólnych działaniach w ramach europejskiego programu Erasmus. Współpraca ta była realizowana pod przewodnictwem prof. Marka Droździka z PUM oraz prof. Stefana Oswalda, który do marca 2020 r. był pracownikiem Uniwersytetu Medycznego w Greifswaldzie, od kwietnia 2020 r. pracuje w Uniwersyteckim Centrum Medycznym w Rostoku.

Paweł Stasierowski
Dział Funduszy Zewnętrznych

GRANTY AGENCJI BADAŃ MEDYCZNYCH NA KOLEJNE PROJEKTY PUM

Pomorski Uniwersytet Medyczny został trzykrotnym beneficjentem konkursu na kolejne projekty finansowane przez Agencję Badań Medycznych. Jest to niewątpliwy sukces, biorąc pod uwagę konkurencję przy składaniu wniosków oraz poziom konkursu.

Grantem nagrodzony został projekt prof. Bogusława Machalińskiego, kierownika Zakładu Patologii Ogólnej, pn. „Innowacyjne zastosowanie komórek macierzystych oraz biokompatybilnych polielektrolitowych nanocząstek uwalniających neurotrofiny w leczeniu adjuwantowym chorób neurodegeneracyjnych". Agencja przyznała na jego realizację kwotę 17 366 903 zł. Badania prowadzone są w partnerstwie z Instytutem Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. M. Mossakowskiego PAN, Warszawskim Uniwersytetem Medycznym oraz Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie.

Kolejny projekt nagrodzony przez ABM jest autorstwa prof. Jana Lubińskiego, kierownika Zakładu Genetyki i Patomorfologii: „Test diagnostyczny oparty o ocenę stężeń arsenu we krwi oraz genotypy w redukcji ryzyka raków u kobiet za pomocą diety". Grant obejmuje dofinansowanie w wysokości 4 331 842,20 zł. Partnerami PUM w projekcie są: Uniwersytet Zielonogórski i Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Innowacyjna Medycyna (Read Gene SA).

Grant ABM uzyskała inicjatywa prof. Anhellego Syrenicza, kierownika Kliniki Endokrynologii, Chorób Metabolicznych i Chorób Wewnętrznych, jako partnera w projekcie pn. „Ocena skuteczności leczenia chorych z nowotworami neuroendokrynnymi i nieresekcyjnymi przerzutami do wątroby, z użyciem analogu somatostatyny znakowanego alfa emiterem, 225Ac-DOTATATE", którego liderem jest Centralny Szpital Kliniczny MSWiA w Warszawie. To przedsięwzięcie uzyskało dotację w wysokości 17 239 505,04 zł.

Wszystkie wymienione inicjatywy brały udział w konkursie ABM/2020/1 w ramach Planu Rozwoju Badań Klinicznych oraz Narodowej Strategii Onkologicznej na wsparcie projektów niekomercyjnych badań klinicznych dotyczących:

- produktu leczniczego;
- wyrobu medycznego;
- ATMP (Advanced Therapy Medicinal Products) – produktu leczniczego terapii zaawansowanej;
- wypracowania nowych schematów diagnostycznych lub/i interwencyjnych metod leczenia;
- rozwiązań w zakresie medycyny cyfrowej (telemedycyny);
- pojedynczych związków chemicznych, substancji, mieszaniny substancji lub związków złożonych o potencjalnych właściwościach leczniczych i potwierdzonym w fazie przedklinicznej bezpieczeństwie.

Po zakończeniu konkursu utworzono listę rankingową, na której Pomorski Uniwersytet Medyczny

znalazł się na miejscach przeznaczonych do finansowania. Jak dotąd, PUM realizuje sześć projektów wpieranych przez Agencję.

Agencja Badań Medycznych została utworzona na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. Do jej zadań należy:

- dofinansowywanie badań naukowych i prac rozwojowych w systemie ochrony zdrowia, w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz projektów interdyscyplinarnych wyłonionych w drodze konkursu, ze szczególnym uwzględnieniem badań klinicznych, obserwacyjnych i epidemiologicznych;
- wydawanie opinii i ekspertyz w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu na rzecz organów administracji publicznej lub innych podmiotów w wyniku realizacji zawartych umów;
- inicjowanie i rozwijanie współpracy międzynarodowej w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu na podstawie programów, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 Ustawy;
- inicjowanie i realizacja własnych badań naukowych i prac rozwojowych;
- dofinansowywanie projektów, w tym projektów interdyscyplinarnych, zgodnych z programem, wyłonionych w drodze konkursu;
- organizacja i finansowanie badań naukowych lub prac rozwojowych ad hoc w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, ze szczególnym uwzględnieniem badań klinicznych, obserwacyjnych i epidemiologicznych, w tym projektów interdyscyplinarnych;
- upowszechnianie efektów zrealizowanych zadań;
- wspieranie przedsiębiorstw w prowadzeniu i rozwijaniu działalności innowacyjnej w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz projektów interdyscyplinarnych;
- inicjowanie działań na rzecz rozwoju rynku badań klinicznych w Rzeczypospolitej Polskiej, w tym współpracy z partnerami w zakresie ustalania zasad finansowania świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych pacjentom uczestniczącym w badaniach klinicznych.

Agencja prowadzi nabór wniosków do konkursów od marca do października. Wnioski oceniane są w trzech rundach: wiosennej, letniej i jesiennej. Dla każdej z rund tworzona jest odrębna lista rankingowa.

Na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym informacji na temat wnioskowania do Agencji Badań Medycznych udziela prorektor ds. nauki prof. Jerzy Samochowiec za pośrednictwem Działu Nauki i Współpracy z Zagranicą, tel. 91 4800 893, e-mail: iwona.ciechanowicz@pum.edu.pl.

Iwona Ciechanowicz
Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą

ZDOBYWAMY GRANTY NA BADANIA W NARODOWYM CENTRUM NAUKI

Narodowe Centrum Nauki jest agencją wykonawczą powołaną do wspierania działalności naukowej w zakresie badań podstawowych, czyli prac eksperymentalnych lub teoretycznych podejmowanych przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów, bez nastawienia na praktyczne zastosowania ani użytkowanie. W 2020 r. na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie realizowane były 24 projekty finansowane ze środków NCN: 12 projektów OPUS, jeden projekt SONATA BIS, cztery projekty MINIATURA, sześć projektów PRELUDIUM i jeden projekt HARMONIA. Przedstawiamy pięć projektów, których realizacja rozpocznie się na PUM w 2021 r.

PROJEKT OPUS

„Enzymy metabolizujące leki w stanach patologicznych wątroby, charakterystyka proteomiczna, regulacja transkrypcyjna i epigenetyczna", kierownik prof. Marek Droździk.

Istotnym celem projektu jest ustalenie charakterystyki ilościowej enzymów metabolizujących leki na poziomie białka metodą ilościową (LC-MS/MS)

w wątrobie zdrowej, jak i w stanach patologicznych wątroby o odmiennej patofizjologii, tj. wirusowej - wirusowe zapalenie wątroby typu C; cholestatycznej - pierwotne stwardniające zapalenie dróg żółciowych, pierwotna marskość żółciowa; toksycznej - alkoholowa choroba wątroby. Poznanie charakterystyki ilościowej wymienionych enzymów ma nie tylko znaczenie poznawcze, ale również umożliwi opracowanie dokładniejszych modeli matematycznych umożliwiających określenie wpływu stanów patologicznych wątroby na przemiany metaboliczne leków w tym narządzie. W kolejnym etapie badań ustalone zostaną mechanizmy transkrypcyjne i epigenetyczne (określenie profilu miRNA, metylacji DNA) wpływające na odmienny profil białek charakteryzujący poszczególne stany patologiczne wątroby. Ich zdefiniowanie przyczyni się do lepszego poznania procesów patologicznych w wątrobie, które również mają wpływ na biodostępność leków. Ze względu na udział enzymów metabolizujących leki w przemianach wielu substancji endogennych badania dostarczą również informacji dotyczących procesów patofizjologicznych w wątrobie.

PROJEKT PRELUDIUM

„Wpływ wirusa BK na wirom i biomarkery odpowiedzi immunologicznej w moczu biorców nerki przeszczepionej", kierownik lek. Agata Salabura (Szkoła Doktorska, Katedra Mikrobiologii, Immunologii i Medycyny Laboratoryjnej).

Badanie pozwoli zgłębić kwestie wpływu wirusa BK na mechanizmy immunologiczne oraz wirom moczu po przeszczepieniu nerki, co pozwoli na lepszą opiekę potransplantacyjną w tej grupie pacjentów. Wyniki poszerzą znacząco wiedzę o wiromie moczu i zakażeniach wirusowych na modelu moczu biorców nerek, co jest dobrym modelem gospodarza z obniżoną odpornością. Poszerzenie tej podstawowej wiedzy z zakresu immunologii pozwoli na udoskonalenie opieki medycznej nad biorcami nerek. Grupą badaną będą pacjenci znajdujący się pod opieką Poradni Transplantacyjnej Kliniki Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego.

PROJEKT PRELUDIUM

„Analiza aktywności bakteriofagów w dwugatunkowym biofilmie Candida albicans/Staphylococcus aureus pod presją ciprofloksacyny i flukonazolu", kierownik mgr inż. Marta Roszak (Szkoła Doktorska, Katedra Mikrobiologii, Immunologii i Medycyny Laboratoryjnej).

Bakteriofagi jako naturalni wrogowie bakterii stanowią obiecującą metodę w walce z wielolekoopornymi szczepami bakterii. Celem projektu jest analiza wpływu terapii bakteriofagowej w połączeniu z antybiotykami (ciprofloksacyną i flukonazolem) na eradykację biofilmu dwugatunkowego powstałego z bakterii Staphylococcus aureus i drożdży Candida albicans. Początkowym etapem projektu jest optymalizacja kolejności i odstępu czasowego pomiędzy podaniem kolejnych czynników terapeutycznych zarówno w warunkach hodowli płynnej, jak i biofilmu. Następnie badania będą skupiały się na różnicach w architekturze i biochemii biofilmu, analizie stosunku ilościowego S. aureus i C. albicans w układzie oraz zmianach w transkryptomach obu gatunków w odpowiedzi na terapię. Dodatkowo, efektywność metody kombinowanej będzie sprawdzana w warunkach ludzkiego moczu i krwi oraz na modelu in vivo. Wieloczynnikowa metoda bazująca na różnych mechanizmach działania fagów i antybiotyków zwiększa możliwość osiągnięcia zadowalającego efektu terapeutycznego. Zagadnienie to należy do obszaru badań mikrobiologicznych wymagających zastosowania metod z dziedzin biologii molekularnej, wirusologii i biotechnologii.

MINIATURA 4

„Ocena parametrów dysbiozy oraz przepuszczalności jelitowej u niemowląt w 1., 3. i 6. miesiącu życia", kierownik dr n med. Diana Sochaczewska, Klinika Neonatologii.

Celem badania będzie określenie okołoporodowych czynników ryzyka oraz ich implikacje w odniesieniu do zaburzeń kolonizacji noworodków w kolejnych miesiącach życia. W świetle aktualnych doniesień, jedną z istotniejszych determinant zaburzonej kolonizacji jest droga porodu, zastosowana antybiotykoterapia oraz zaniechanie karmienia piersią, choć nadal nie ma jednoznacznego konsensusu w tej kwestii. Realizacja przedsięwzięcia będzie miała znaczny wpływ na rozszerzenie wiedzy na temat budowania odporności immunologicznej w zależności od składu mikrobioty matki i dziecka, a w procesie długofalowym na znalezienie odpowiedzi na pytania dotyczące chorób immunologicznych i zaburzonej odporności w wieku dorosłym. Badania rozwijane w projekcie będą miały znaczenie w roz-

woju dyscypliny medycznej związanej z ginekologią oraz żywieniem człowieka i metabolomiką. Na ich podstawie możliwa będzie identyfikacja grupy dyspanseryjnej dzieci i w dalszej przyszłości efektywniejsze leczenie zespołu nieszczelnego jelita z poprawą funkcjonowania układu pokarmowego i eliminacją dysbiozy, ułatwieniem przywrócenia i utrzymania prawidłowej masy ciała dziecka, poprawą samopoczucia i bilansu energetycznego oraz wdrożeniem odpowiednich zaleceń dietetycznych.

MINIATURA 4

„Funkcje uwagowe oraz funkcje wykonawcze w kontekście różnych wymiarów uważności u pacjentów z rozpoznaną schizofrenią", kierownik dr hab. Monika Mak, Zakład Psychologii Zdrowia.

Schizofrenia należy do grupy ciężkich zaburzeń neurorozwojowych oraz neurodegeneracyjnych. Dotyka aż 1% populacji ogólnej niezależnie od kraju i warunków kulturowych oraz wywołuje znaczne nieprawidłowości w wielu sferach funkcjonowania, niejednokrotnie wyłączając z czynnego życia zawodowo-społecznego wielu chorych. Do kluczowych objawów schizofrenii, poza symptomami psychopatologicznymi, należą zaburzenia funkcji poznawczych, m.in. uwagi, funkcji wykonawczych, pamięci werbalnej i epizodycznej, funkcji wzrokowo-ruchowych. Coraz częściej jako element wspomagania farmakoterapii stosowane są treningi uważności, które między innymi mają usprawniać obszar funkcjonowania poznawczego związanego z uwagą. Rozważając powyższe, głównym celem proponowanych badań jest charakterystyka różnych funkcji uwagowych, a także funkcji wykonawczych u osób ze schizofrenią w porównaniu z osobami zdrowymi. Ich rehabilitacja posłuży propozycjom niefarmakologicznego oddziaływania w schizofrenii poza lekami przeciwpsychotycznymi.

Agnieszka Kropa-Szyszkowska
Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą

ERASMUS+ - DROGA KU LEPSZEJ PRZYSZŁOŚCI

Erasmus+ to program umożliwiający uczestnictwo w wymianach międzynarodowych, dofinansowanych przez Unię Europejską. Studenci uczelni wyższych mogą zarówno studiować za granicą, jak i odbyć praktyki w innym kraju. W programie Szkolnictwo Wyższe - Erasmus+ można ubiegać się o wyjazdy: na studia – na zagraniczną uczelnię, z którą uczelnia macierzysta ma podpisaną umowę; na praktykę (wakacyjną) – do zagranicznej instytucji akademickiej lub nieakademickie; na praktykę po studiach (absolwencką) – do zagranicznej instytucji akademickiej lub nieakademickiej. Z programu mogą skorzystać również pracownicy i nauczyciele akademiccy zainteresowani szkoleniem lub chętni do prowadzenia zajęć. Mobilność studentów nadzorowana jest przez Narodową Agencję programu Erasmus+, którą w Polsce jest Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE). Wybór destynacji jest bardzo szeroki, gdyż w programie bierze udział 27 państw członkowskich Unii Europejskiej, a także inne, nienależące do UE: Republika Macedonii Północnej, Islandia, Liechtenstein, Norwegia, Turcja, Serbia.

Na naszym uniwersytecie zawsze w lutym odbywa się rekrutacja na wyjazdy na studia i praktyki. W ramach programu Erasmus+ można wyjechać kilka razy, z zastrzeżeniem, że łączna długość pobytu za granicą wyniesie maksymalnie 12 miesięcy w obrębie jednego cyklu studiów oraz 24 miesiące na jednolitych studiach magisterskich. Zainteresowany wyjazdem na studia student wybiera uczelnię spośród uczelni partnerskich. Więcej informacji o uczelniach partnerskich PUM dla każdego wydziału można znaleźć na naszej stronie internetowej: https://www.pum.edu.pl/studia/erasmus/uczelnie-partnerskie-pum. Zachęcamy do ich przejrzenia.

Ponadto student powinien zapoznać się z wymaganym poziomem językowym uczelni partnerskiej i przedstawić w trakcie rekrutacji certyfikat

poświadczający tę znajomość. Dla studentów, którzy nie mieli okazji zdobyć certyfikatu organizowany jest na PUM egzamin językowy. Minimalny okres wyjazdu na studia to trzy miesiące.

Student zainteresowany wyjazdem na praktykę może skorzystać z oferty macierzystej uczelni lub znaleźć miejsce samodzielnie. W celu uzyskania wstępnej zgody student sam kontaktuje się z instytucją, którą jest zainteresowany, i w trakcie rekrutacji dostarcza maila potwierdzającego wstępne daty i poziom znajomości języka, jakim będzie się posługiwał w trakcie praktyki. Tu również wymagane jest poświadczenie znajomości języka na odpowiednim poziomie, ale student ma możliwość wzięcia udziału w egzaminach językowych na uczelni. Minimalny czas trwania praktyki to dwa miesiące. Nasi studenci chętnie wyjeżdżają na praktyki wakacyjne od lipca do końca września. Praktyka absolwencka natomiast może trwać do 12 miesięcy od ukończenia studiów.

Nie tylko studenci mogą korzystać z oferty projektu. W programie chętnie uczestniczą również pracownicy administracyjni i nauczyciele akademiccy w celu wyjazdu szkoleniowego lub prowadzenia zajęć. Tutaj okres dofinansowania wynosi pięć dni oraz doliczany jest ryczałt na koszty podróży. Program Erasmus+ oferuje wiele szkoleń dla pracowników i nauczycieli, które można znaleźć na platformie specjalnie stworzonej do ich wyszukiwania we wszystkich krajach partnerskich: http://staffmobility.eu/.

Pracownik zainteresowany wyjazdem na szkolenie lub prowadzeniem zajęć może skorzystać z oferty uczelni partnerskich bądź znaleźć miejsce/szkolenie samodzielnie. W celu uzyskania wstępnej zgody sam kontaktuje się z instytucją, którą jest zainteresowany, i w trakcie rekrutacji również dostarcza maila potwierdzającego wstępną zgodę na jego przyjęcie oraz plan szkolenia/prowadzenia zajęć.

Każda z osób zakwalifikowanych zobowiązana jest do stworzenia umowy Learning Agreement pomiędzy studentem, uczelnią wysyłająca a uczelnią partnerską, w której znajduje się opis realizowanych przedmiotów, praktyki lub szkolenia.

O tym, jakie są korzyści wyniesione z programu, można pisać wiele, ale najbardziej adekwatnym miernikiem są nasi uśmiechnięci studenci i pracownicy wracający z wyjazdu na inną uczelnię. Zachęcamy do przeczytania ich relacji znajdujących się na naszej stronie. Erasmus+ to wspaniała przygoda, pozwalająca m.in. zdobyć wiedzę i doświadczenie w wielu dziedzinach, poszerzyć horyzonty oraz otworzyć umysł, posiąść bądź poprawić umiejętności językowe, zwiększyć swoje szanse na rynku pracy oraz przede wszystkim przeżyć niesamowitą przygodę życia. Do tej pory z programu Erasmus+ na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym skorzystało 347 osób, w tym 277 studentów i 70 pracowników i nauczycieli. Najczęściej wybieranymi krajami wyjazdów były Niemcy, Hiszpania i Włochy.

Niestety, w związku z panującą pandemią można odnieść wrażenie, że cały świat się chwilowo zatrzymał. Na szczęście Erasmus+ wciąż działa. Na początku roku pandemia zastała uczestników mobilności w różnych sytuacjach: niektórzy byli już na partnerskich uczelniach zagranicznych, inni szykowali się do wyjazdu, jeszcze inni przygotowywali się do przystąpienia do rekrutacji. W ubiegłym roku akademickim podjęto decyzję o możliwości kontynuowania mobilności Erasmusowej w sposób zdalny, choć wszyscy zgodnie przyznają, że mobilność wirtualna nigdy nie będzie w stanie przynieść takich rezultatów, jak rzeczywisty pobyt w innym kraju. Było to jednak rozwiązanie dające możliwość ukończenia semestru lub roku akademickiego we wcześniej planowany sposób oraz rozliczenia otrzymanych stypendiów w sposób korzystny dla uczestników mobilności. W roku akademickim 2020/2021 podjęto decyzję o możliwości tak zwanych mobilności łączonych - hybrydowych z przyznanym dofinansowaniem za naukę online lub face to face w kraju instytucji przyjmującej. Studenci PUM, choć w mniejszej liczbie, również w tym roku wyjechali na uniwersytety partnerskie głównie do Niemiec i Hiszpanii.

Wyjazdy wciąż są możliwe, bo ERASMUS to:

E – jak etap życia, którego nigdy nie zapomnisz;

R – jak radość z czasu spędzonego ze wspaniałymi ludźmi, których spotkasz;

A – jak apetyt na podróże i poznawanie nowej kultury;

S – jak szczęście, któremu można wyjść naprzeciw;

M – jak miłość i przyjaźń, które możesz spotkać podczas wymiany;

U – jak uśmiech;

S – jak satysfakcja z możliwości rozwoju, wyjścia poza własną strefę komfortu. Zachęcamy wszystkich do skorzystania z tej możliwości na naszym uniwersytecie!

Agnieszka Polak
Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą

SERWIS INFORMACYJNY BIBLIOTEKI PUM

NOWOŚCI NA PLATFORMIE IBUK LIBRA

Biblioteka PUM na łamach „Biuletynu Informacyjnego" od wielu lat promuje nowe możliwości udostępniania i korzystania z zasobów elektronicznych. Rok 2020 jest rokiem szczególnym, przyniósł wiele zmian w sposobie nauczania i przekazywania treści.

Zasoby, takie jak: platformy wydawców, bazy danych, źródła dostępu open access, są narzędziami do rozwijania atrakcyjności modelu nauczania. Jedną z takich platform jest platforma IBUK Libra.

Z platformy IBUK Libra użytkownicy naszej społeczności akademickiej korzystają od lat. Podręczniki na platformie są dostosowywane do programów nauczania dla wszystkich kierunków studiów na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym. Warto tutaj nadmienić, że kolekcja dostępna na platformie współtworzona jest również przez samych czytelników. Wiele tytułów trafia na listę na podstawie zgłoszeń naszych użytkowników. Lista podręczników dostępnych online jest na bieżąco aktualizowana o nowe wydania. Kolekcja książek na platformie IBUK-a z roku na rok się powiększa.

W tym roku biblioteka rozszerzyła kolekcję o 41 nowych tytułów dla studentów: z dziedziny medycyny, psychologii, farmacji i rehabilitacji. Pełen zasób podręczników jest dostępny od 1 stycznia 2021 r. Łącznie na platformie IBUK Libra można skorzystać z 279 podręczników.

NOWE TYTUŁY DOSTĘPNE OD 2021 R.

Medycyna

1. Dyk D.: Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2020. ISBN 978-83-200-6114-7 NOWE WYDANIE.
2. Baumann L.: Dermatologia estetyczna. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2013. ISBN 978-83-200-4339-6.
3. Kurpesa M., Szafran B.: Interpretacja EKG. Kurs podstawowy. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2020. ISBN 978-83-200-5984-7.
4. Kurpesa M., Szafran B.: Interpretacja EKG. Kurs zaawansowany. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2019. ISBN 978-83-200-5752-2.
5. Kołodziejczak A.: Kosmetologia. T. 2. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2020. ISBN 978-83-200-6096-6.
6. Latkowski B., Lukas W., Godycki-Ćwirko M.: Medycyna rodzinna. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017. ISBN 978-83-200-5334-0.
7. Teresiński G.: Medycyna sądowa. T. 2. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2020. ISBN 978-83-200-6201-4.
8. Kosmala K., Musialik-Świetlińska E., Pietras K.: Neonatologia i opieka nad noworodkiem. T. 1. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016. ISBN 978-83-200-5050-9.
9. Świetliński J.: Neonatologia i opieka nad noworodkiem. T. 2. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016. ISBN 978-83-200-5231-2.
10. Cholewa H., Derejczyk J., Duława J.: Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016. ISBN 978-83-200-5131-5.
11. Klamczyńska M., Ciupińska M.: Podologia. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2020. ISBN 978-83-200-5944-1.
12. Bręborowicz G.H.: Położnictwo i ginekologia. T. 1-2. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2020. ISBN 978-83-200-6229-8 NOWE WYDANIE.
13. Rabiej M., Mazurkiewicz B., Nowacka A.: Procedury medyczne w ginekologii. Praktyka położnej. T. 1. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2020. ISBN 978-83-200-5965-6.
14. Rabiej M., Mazurkiewicz B., Nowacka A.: Procedury medyczne w położnictwie. Praktyka położnej. T. 2. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2020. ISBN 978-83-200-6026-3.

Farmacja i farmakologia

1. Sznitowska M.: Farmacja stosowana. Technologia postaci leku. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017. ISBN 978-83-200-5451-4.
2. Kohlmüzner S.: Farmakognozja. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2013. ISBN 978-83-20-04651-9.
3. Lamer-Zarawska E.: Fitoterapia i leki roślinne. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2013. ISBN 978-83-20-04650-2.

Psychologia i psychiatria

1. Pąchalska M.: Afazjologia. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2012. ISBN 978-83-01-14656-6.
2. Jarema M.: Analiza przypadków klinicznych w psychiatrii. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016. ISBN 978-83-200-5121-6.
3. Brzeziński J.: Badania eksperymentalne w psychologii i pedagogice. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2013. ISBN 978-83-7383-296-1.
4. Wojciszke B.: Człowiek wśród ludzi. Zarys psychologii społecznej. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2009. ISBN 978-83-7383-181-0.
5. Tyszka T.: Decyzje. Perspektywa psychologiczna i ekonomiczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2010. ISBN 978-83-7383-472-9.
6. Paluchowski W.J.: Diagnoza psychologiczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2006. ISBN 83-7383-220-3.
7. Brzeziński J.M.: Metodologia badań psychologicznych. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2019. ISBN 978-83-01-20691-8.
8. Pąchalska M.: Neuropsychologia kliniczna. Urazy mózgu. T. 1. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007. ISBN 978-83-01-14977-2.
9. Pąchalska M.: Neuropsychologia kliniczna. Urazy mózgu. T. 2. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007. ISBN 978-83-01-14978-9.
10. Armstrong C., Morrow L.: Neuropsychologia medyczna. T. 1. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2014. ISBN 978-83-200-4463-8.
11. Armstrong C., Morrow L.: Neuropsychologia medyczna. T. 2. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2014. ISBN 978-83-200-4722-6.
12. Ziemińska R.: Niebinarne i wielowarstwowe pojęcie płci. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2018. ISBN 978-83-01-21003-8.
13. Buchnat M., Pawelczak K.: Nieznane? Poznane. Zaburzenia rozwojowe u dzieci z rzadkimi zespołami genetycznymi i wadami wrodzonymi. Poznań: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 2011. ISBN 978-83-232-2308-5.
14. Brytek-Matera A.: Psychodietetyka. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2020. ISBN 978-83-200-6138-3.
15. Rożnowski B., Fortuna P.: Psychologia biznesu. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2020. ISBN 978-83-01-21266-7.
16. Kurcz I.: Psychologia języka i komunikacji. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2005. ISBN 83-7383-153-3.
17. Heszen-Celińska I., Sęk H.: Psychologia zdrowia. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2020. ISBN 978-83-01-21230-8.
18. de Walden-Gałuszko K.: Psychoonkologia w praktyce klinicznej. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2010. ISBN 978-83-200-3961-0.
19. Miller P.M.: Terapia uzależnień. Warszawa: Uniwersytet Warszawski, 2013. ISBN 978-83-235-1375-9.
20. Grzegorzewska I., Cierpiałkowska L.: Uzależnienia behawioralne. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2018. ISBN978-83-01-19784-1.
21. Kubitsky J.: Vademecum terapeuty rodzinnego. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2010. ISBN 978-83-200-4060-9.
22. Chodkiewicz J., Gąsior K.: Wybrane zagadnienia psychologii alkoholizmu. Warszawa: Difin, 2014. ISBN 978-83-7930-081-5.

Rehabilitacja

1. Mataczyński K., Sapuła R.: Fizykoterapia. Warszawa: WSZiA, 2013. ISBN 978-83-607-9046-5.
2. Borowicz A.M., Forycka M., Wieczorowska-Tobis K.: Rehabilitacja osób z zaburzeniami funkcji poznawczych. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2015. ISBN 978-83-200-5009-7.

dr n. hum. Ewa Panter

BLIŹNIĘTA NIEROZDZIELONE Z WYSPY WIELKANOCNEJ

Wyspą tą zainteresowałem się już dawno, od czasu kiedy będąc w muzeum Canterbury w miejscowości Christchurch na Nowej Zelandii, zobaczyłem figurę dwugłowej postaci kobiecej, przywiezioną z Wyspy Wielkanocnej w 1906 r. Anatomicznie zdaje się ona reprezentować bliźnięta nierozdzielone z rodzaju parapagus. Rzeźba jest bardzo wygładzona, co może świadczyć o tym, że stanowiła przedmiot kultu i była często brana do rąk.

Trzy lat temu, będąc w Papeete, stolicy Tahiti, w muzeum Musees de Tahiti et des Isles, zobaczyłem małą rzeźbę przedstawiającą dwie postaci ludzkie siedzące tyłem do siebie i połączone ze sobą w okolicy kości krzyżowej, podobne do bliźniąt nierozdzielonych z rodzaju pygopagus. Ich zarys bardzo przypominał słynne siostry Blazek (ryc. 1). Na dziedzińcu muzeum pokazano mi duży kamień z petroglifem przedstawiającym dwugłową postać umieszczoną poniżej mniejszej postaci kobiecej. Ten petroglif wydaje się być wyobrażeniem małej kobiety, która urodziła bliźnięta nierozdzielone z rodzaju parapagus. Poród musiał być bardzo trudny, skoro matka i dzieci zmarły. Przewodnik muzeum twierdził, że bliźnięta takie „były czczone" przez tubylców.

Wydało mi się to prawie niewiarygodne, aby bliźnięta nierozdzielone czczone były na oddalonych od siebie o tysiące kilometrów wyspach na środku Oceanu Atlantyckiego. Moja fascynacja bliźniętami nierozdzielonymi i ich historią spowodowała, że zaraz po przybyciu na Rapa Nui postanowiłem odwiedzić Muzeum Antropologiczne (jedyne muzeum na wyspie) noszące imię Sebastiana Englerta, niemieckiego księdza, który przybył na wyspę w 1935 r. i spędził tu 34 lata, studiując i upowszechniając dziedzictwo Rapa Nui: język, tradycje i archeologię. To właśnie ten ksiądz stworzył pierwszy archeologiczny spis wyspy i przeprowadził pierwszą restaurację ceremonialnej wioski Orongo.

W muzeum pokazano mi tzw. Czerwony Moai z Vinapu, który prawdopodobnie był pierwowzorem dla późniejszych rzeźbionych w drewnie figur dwugłowych bliźniąt (Tahonga), dość powszechnych na wyspie (ryc. 2). Vinapu to kompleks archeologiczny położony na rozległej esplanadzie na skraju południowego wybrzeża wyspy, gdzie kończy się pas startowy lotniska. Chociaż odkryto pozostałości trzech platform ahu, na których były ustawione moai, wyróżniają się tylko dwie o największych rozmiarach. Pozostałości trzeciej platformy, najstarszej w kompleksie, to obecnie zaledwie stos kamieni. Obszar ten został zniwelowany w celu zainstalowania dużych zbiorników paliwa firmy ENAP, które stanowią główny magazyn benzyny i nafty dostarczanej na wyspę. Tutaj, podobnie jak w innych ośrodkach ceremonialnych, wszystkie moai zostały przewrócone w XVIII i XIX w., podczas wojen pomiędzy różnymi klanami wyspy. Główną atrakcją tego miejsca jest pojedyncza czerwona kolumna, która wznosi się przed jednym z ahu, odkryta i podniesiona ponownie przez archeologa Williama Mulloya, który przybył na wyspę w 1956 r. Rzeźba ta została wykonana z czerwonej wulkanicznej skały, tego samego materiału, z którego w kamieniołomie wulkanu Puna Pau rzeźbiono okrągłe kapelusze pukao dla moai (ryc. 3). W czasach gdy Palmer, marynarz z HMS „Topaze", w 1868 r. jako pierwszy naszkicował ten posąg, jego dwie głowy były jeszcze nienaruszone. Według niektórych świadków, te dwie głowy służyły do podtrzymywania drewnianej ramy, na której w dawnych czasach suszone były zwłoki zmarłych Rapanujczyków przed ich pogrzebaniem na obrzeżach ahu. Wygląda na to, że ta obecnie zniszczona przez erozję „kolumna" faktycznie reprezentuje bliźnięta nierozdzielone z rodzaju dicephalus. Jeszcze do dzisiaj kobiety na Wyspie Wielkanocnej często noszą wisiorki przedstawiające postaci z dwoma głowami.

Dwugłowe kamienne postaci zostały także znalezione na innych wyspach Polinezji Francuskiej, w tym na stanowisku archeologicznym Paeke w dolinie Taipi na Nuka Hiva, wulkanicznej wyspie w archipelagu Markizów, położonej 1500 km na północny wschód od Tahiti. Ta podwójna głowa została utworzona przez wyryty rowek, który rozdzielał dwie twarze i ciągnął się aż do pępka. Niestety, rysy twarzy zostały już prawie całkowicie zniszczone. Kolejny kamienny posąg, znaleziony na innej wyspie w archipelagu Markizów, przedstawia dwie postaci

Ryc. 1. Siostry Blazek

Ryc. 2. Dwugłowe postaci moai aringa

Ryc. 3. Moai z pukao na głowie

połączone ze sobą tylną częścią ciała, od potylicy aż do kości krzyżowej. Sugeruje to obecność bliźniąt nierozdzielonych z rodzaju rachipagus.

Na wyspie Fidżi odnaleziono małe figurki z kości słoniowej przedstawiające bliźnięta nierozdzielone. Według tamtejszej tradycji wyobrażają one ich przodka. Zdaniem Heyerdahla, te rzeźbione dwugłowe postaci mogą faktycznie reprezentować zmarłych przodków. Podaje on przykład starszego mężczyzny, Horacio Teao Huki, który pokazał mu kamienną dwugłową figurkę przechowywaną w domu. Wyjaśnił, że przedstawia ona Ngaru Hiva Aringa Erva, czyli syna króla Kainga.

Isadore Brodsky, lekarz, autor „Teratologii i embriologii" (1943), zbierając informacje na temat podstaw medycyny na wyspach Polinezji, znalazł kilka figurek przedstawiających bliźnięta nierozdzielone. Z jedną z nich, znalezioną na Samoa, wiąże się następująca legenda:

„Sinalofutu urodziła bliźnięta płci żeńskiej, złączone ze sobą plecami. Nazywały się Ulu i Ona. Po tym jak dorosły „zostały zaskoczone we śnie i rzuciły się do ucieczki z domu, każda osobnymi drzwiami. Słup pomiędzy drzwiami rozdzielił ich ciała tak, że stały się osobne...". Kolejna legenda opowiada o bliźniętach również płci żeńskiej, Apiko i Novido, które były złączone ze sobą w obrębie kości krzyżowej i miednicy (pygopagus) „...gdy się poruszały, to jedna szła do przodu, a druga do tyłu". Na szczęście te upośledzone istoty miały przybranego syna o imieniu Iko, który zaradził sytuacji: „...Kiedy spały w nocy, wziął bambus i oderwał od niego kawałek, a powstała krawędź była ostrzejszą niż jakikolwiek nóż. Następnie starannie odciął jedną od drugiej, kiedy obie spały mocno, nie czując bólu, a rano wstały już dwie oddzielne kobiety". Brodski był przekonany, że legendy te opisują istniejące naprawdę bliźnięta nierozdzielone.

Przedstawione dowody w postaci figurek, jak również starożytne mity sugerują, że przypadki urodzeń bliźniąt nierozdzielonych naprawdę miały miejsce na różnych wyspach Polinezji, w tym również na Rapa Nui. Przypadki te musiały zdarzać się stosunkowo często, być może dlatego, że te izolowane cywilizacje zmuszały do zawierania małżeństw pomiędzy osobnikami bardzo blisko spokrewnionymi z sobą. Istnieją również dowody na to, że bliźnięta takie mogły być uznawane za bóstwa. Należy mieć nadzieję, że pewnego dnia archeologowie odkryją ludzki szkielet z dwoma czaszkami lub wspólną miednicą i tym samym potwierdzą obecność bliźniąt nierozdzielonych na tych wspaniałych wyspach.

prof. dr hab. Witold Malinowski

THE END?

Koniec jednego jest zwykle początkiem następnego. To niekończący się ciąg zdarzeń. Nie można jednak pominąć opcji matematycznej, jaką jest ciąg nieskończony. Jeśli każdej liczbie naturalnej przyporządkujemy liczbę, to mówimy, że określiliśmy ciąg nieskończony. Ciągi nieskończone nazywamy krótko ciągami i oznaczamy: a0, a1, a2, . . . , b1, b2, b3, . . . , {an}n∈N lub {an : n ∈ N}. Liczb jest nieskończona liczba, zatem i ciąg nie ma końca, zarówno rosnący, jak i malejący.

Koniec może być pesymistyczny i optymistyczny, jak ten. Mama zainfekowana wirusem COVID-19 zachorowała na ciężką postać SARS. To był 30. tydzień ciąży. Wydobyto dziecko, wcześniaka, który trafił na oddział intensywnej terapii, na respirator. W tym czasie mama była również wentylowana z pomocą respiratora, ale nieskutecznie. Zaszła potrzeba zastosowania urządzenia zastępującego płuca i serce ECMO (extracorporeal membrane oxygenation). To bardzo zaawansowana technologia polegająca na wyprowadzeniu krwi poza ustrój człowieka, jej oczyszczeniu, wzbogaceniu w tlen, glikozę etc. Wszystko się udało, przeżyli oboje, a stało się to na Dolnym Śląsku. Miał nastąpić koniec życia

Jacek Rudnicki: Space for two

obojga, a nie nastąpił, stał się kontynuacją dalszego. Gdyby nie wysiłki pokoleń wielu lekarzy, inżynierów, którzy stworzyli respiratory, sztuczne płuco-serce, monitory funkcji życiowych, pompy infuzyjne, procedury farmakologiczne w intensywnej terapii, dla tych dwojga byłby to koniec życia. Tak się nie stało. Dawno temu zmieniony został końcowy efekt tego zdarzenia. Historia nie tylko nas uczy, ale jest obecna w naszym życiu. Tworzymy historię przyszłości. Nie wiemy tylko, czy przyszłość jest nieskończona.

Oczywiście, myślimy o końcu naszego życia, mniej eufemistycznie - o śmierci. W tekście piosenki o Johnie Lennonie napisałem: „Ty nie możesz do nas przyjść, ale my do Ciebie przecież tak", co zmienia pojęcie końca na ciąg zdarzeń poza jego końcem. W innej piosence o prof. Edwardzie Dresherze i jego żonie Zuli: „Nocą się kładli, w sypialni od frontu i snuli plany od lata do lata. Niepostrzeżenie się postarzeli i po cichutku we Wszechświecie zniknęli".

W obu tych tekstach nie ma słowa śmierć, ponieważ nie wypełnia ono jej znaczenia. Gdyby udało nam się zrozumieć istotę naszej inteligencji, pochodzenia, niematerialnej części naszego istnienia, może moglibyśmy rozpocząć podróż w innych światach i innych przestrzeniach, jak to z uporem próbujemy robić. Wzruszająca jest myśl o ludziach, którzy doprowadzili do budowy ISS (International Space Station) oraz tych, którzy przygotowują budowę habitatu na Księżycu. Najgłębsze uczucia wzbudzają osoby decydujące się na podróż na Marsa, w jedną stronę. Decydują się na to, ponieważ chcą poznać świat pozaludzki, pozaziemski, za horyzontem końca.

Postępy medycyny wydłużają nam życie, wiek to tylko liczba, cecha ilościowa. Życie należy wypełnić treścią. Z latami większość uczy się łagodności, spokoju. Wyzwoleni od pracy, kredytów, obowiązków, rozpoczynają kolejne życie, według własnych oczekiwań. Rozwijają się, ale czy nadążają? Otóż często nie nadążają - za rozwojem technologii, organizacji życia, pojęć, filozofii i sztuki. Dla wielu z nich komputer i smartfon nie są możliwe do zastosowania, podobnie wizyta w wirtualnej bibliotece, muzeum czy urzędzie, filozofia modernizmu, posthumanizmu nie do zaakceptowania, jazz to hałas, malarstwo abstrakcyjne to niezrozumiałe uproszczenie. W takiej sytuacji można myśleć o końcu, zanim on nastąpił.

Ale może nieco optymistyczniej, nawet humorystycznie; „Nasza babcia od wielu lat uprawia jogging, jest w tym coraz lepsza, biega coraz szybciej i dalej, do tego stopnia, że nie wiemy, gdzie teraz jest". Proszę sobie wyobrazić, że ta sytuacja dotyczy filozofii, emocji, zmysłów, intelektu, twórczości. Staruszkowie mogą być niewyobrażalnie zaawansowani, być może opuścili terytoria, na których doznali upokorzeń i porażek, a rozwinęli te, do których są najlepiej uzdolnieni.

Definicja końca ma zwykle charakter ilościowy, coś się kończy lub coś trwa bez końca. Można do końca dodać jakikolwiek przymiotnik, co nadaje mu charakter jakościowy. Filozoficzne myślenie o końcu ma charakter refleksyjny, ale też estetyzujemy, wartościujemy, antycypujemy. To ostatnie dotarło do mnie, gdy bliska mi osoba z nieuleczalną chorobą zapytała mnie, czy mógłbym coś poradzić w kwestii zakończenia życia „na własnych warunkach". To jedna z postaw antycypacji końca. Inna to wyścig z czasem polegający na intensywnej pracy, zanim koniec nadejdzie.

Wiele osób w historii ludzi poświęciło życie swoje, aby ratować inne, zdecydowali się na koniec fizycznej egzystencji, aby poznać sens istnienia i dotknąć nieistnienia. Przykładem poświęcenia jest Prometeusz. Z gliny i łez ulepił człowieka, który jednak nie mógł poradzić sobie na ziemi, było mu trudno. Chcąc poprawić ludzki los, zakradł się na Olimp i wbrew zakazom bogów skradł stamtąd ogień. To zesłało na niego gniew i boską zemstę. Został przykuty do skały, sęp wyszarpuje mu wątrobę, do dzisiaj. Kara nigdy się nie kończy, bo codziennie wątroba odrasta. Jak widać, bogowie poradzili sobie z medycyną regeneracyjną i fenomenem końca, czyniąc mękę Prometeusza bez końca.

„Nie rozważaj tego, nie jest dobrze wiedzieć,
Jaki mnie, a jaki tobie koniec zgotowali bogowie".
Horacy: Do Leukonoe

Jacek Rudnicki

WSPOMNIENIE
PROF. DR HAB. N. MED.
ZDZISŁAWA KORNACEWICZ-JACH
1950 - 2020

Zdzisława Kornacewicz urodziła się w 15 kwietnia 1950 r. w Słupsku. Liceum ogólnokształcące ukończyła w Koszalinie. Zawsze wykazywała zainteresowanie naukami ścisłymi, ale zdecydowała się na studia medyczne w Pomorskiej Akademii Medycznej, które rozpoczęła w 1968 r. Na ostatnim roku studiów wyszła za mąż za młodego asystenta z Kliniki Laryngologii dr. Krzysztofa Jacha, z którym była do końca „na dobre i na złe".

Po stażu podyplomowym w 1975 r. została asystentem w Klinice Chorób Wewnętrznych PAM w szpitalu PSK nr 2 na Pomorzanach. Kiedy w 1978 r. z dużej kliniki internistycznej wydzielono Klinikę Kardiologii, dr Kornacewicz-Jach była tuż przed doktoratem, który obroniła w 1979 r. Była to eksperymentalna praca z zakresu kardiologii inwazyjnej - badanie hemodynamiki serca w eksperymentalnym zawale serca u psów. Wymagające wiele wysiłku i determinacji badania przeprowadzała wspólnie z kolegą z kliniki dr. Wiesławem Sprogisem, który w swoim doktoracie badał inwazyjnie serce po eksperymentalnym zatorze płucnym, także u psów. Promotorem obu doktoratów był doc. Stanisław Mroziński, ówczesny kierownik Kliniki Kardiologii, który swoim entuzjazmem badacza inspirował młodych lekarzy do trudnych wyzwań. Prace powstałe w wyniku tych badań doświadczalnych były przyjęte na Światowy Zjazd Anestezjologów w Paryżu. Dzięki temu w 1981 r. dr n. med. Zdzisława Kornacewicz-Jach uzyskała stypendium rządu francuskiego w College de Médecine des Hôpitaux de Paris. Zainteresowanie kardiologią inwazyjną doprowadziło Ją do pracowni hemodynamicznej. Tam nauczyła się wykonywać koronarografie, cewnikowanie serca i badania elektrofizjologiczne. W czasie dwuletniego pobytu w Paryżu miała okazję poznać i nawet asystować przy jednych z pierwszych we Francji zabiegów angioplastyki wieńcowej, które wykonywał twórca tej metody dr Andreas Grüntzig. Wtedy, jak opowiadała później, ugruntowały się Jej dążenia zawodowe i rozpoczęły konsekwentne działania, aby te nowoczesne metody stosować w Polsce, w Szczecinie.

Zespół Kliniki Kardiologii - 2010 r.

Po powrocie do kraju tworzyła w klinice kardiologię inwazyjną i elektrofizjologię serca. Kardiologia interwencyjna stała się Jej największą pasją zawodową. Z tej pasji była znana i podziwiana w całej Polsce. Była jedną z pierwszych i nielicznych kobiet aktywnie pracujących w tej trudnej dziedzinie. Można powiedzieć, że była Damą kardiologii interwencyjnej w najlepszym tego słowa znaczeniu, bo ciężko pracującą przy stole zabiegowym. Była niewątpliwym prekursorem i promotorem zabiegowej diagnostyki i leczenia choroby wieńcowej i w ogóle nowoczesnej kardiologii w naszym regionie. Z wybitnym i cenionym na świecie kardiologiem prof. Hubertem Seggewissem z Niemiec przeprowadziła w Szczecinie w 1997 r. pierwsze w Polsce i jedne z pierwszych w Europie zabiegi ablacji alkoholowej - innowacyjne leczenie kardiomiopatii przerostowej.

Miała wizję i szerokie spojrzenie na medycynę. Inspirowała swoich współpracowników do badań naukowych, do rozwoju bardziej szczegółowych dziedzin kardiologii, jak echokardiografia, elektrofizjologia i elektroterapia czy prewencja kardiologiczna. Tutaj zawsze było „zielone światło". Obecnie

mówi się głośno o prewencji kardiologicznej. Pani Profesor zauważyła ten problem ponad 30 lat temu i co więcej, z pasją nie mniejszą jak dla kardiologii interwencyjnej, działała w tym zakresie. Była razem z prof. Markiem Naruszewiczem założycielem Polskiego Towarzystwa Badań nad Miażdżycą i programu prewencji kardiologicznej „Szczecin 2000".

Pierwsza w Polsce opracowała szczegółową symptomatologię zespołu wypadania płatka zastawki dwudzielnej, przyczyniając się do uściślenia kryteriów rozpoznania tego zespołu, co było tematem Jej pracy habilitacyjnej obronionej w 1987 r. W 1996 r. uzyskała tytuł naukowy profesora.

Profesor Zdzisława Kornacewicz-Jach była autorem lub współautorem 140 prac i siedmiu monografii naukowych, współredaktorem dwóch wydań monografii „Choroby serca u kobiet", a także popularyzatorem wiedzy kardiologicznej, między innymi współtworząc audycje w Radiu Szczecin. Była członkiem rad naukowych czasopism „Kardiologia Polska", „Czynniki Ryzyka", „Folia Cardiologica". Wypromowała 19 doktorów nauk medycznych i była opiekunem siedmiu habilitacji.

W latach 2002-2005 była prorektorem ds. klinicznych naszej uczelni. Dzięki Jej inicjatywie i staraniom Pomorska Akademia Medyczna wzbogaciła swoją bazę kliniczną o szpital w Policach.

Aktywnie działała w Polskim Towarzystwie Kardiologicznym zarówno lokalnie, jak i na poziomie krajowym, pracując w Zarządzie Głównym PTK. Organizowała liczne konferencje szkoleniowe, a w 1999 r. przewodniczyła organizacji Ogólnopolskiego Kongresu PTK w Szczecinie. Była współtwórcą i aktywnym członkiem Sekcji Chorób Serca u Kobiet oraz dwukrotnie jej przewodniczącą.

Całe swoje życie zawodowe związała z jednym szpitalem - Samodzielnym Publicznym Szpitalem Klinicznym nr 2 PUM w Szczecinie - od 1975 r. do przejścia na emeryturę w roku 2018. Od 1992 r. nieprzerwanie aż do końca swej pracy w szpitalu na Pomorzanach była kierownikiem Kliniki Kardiologii. Jako szef była wymagająca, ale najwięcej wymagała od siebie. Przez wiele lat wspólnej pracy nie pamiętam, żeby kiedykolwiek skarżyła się na zmęczenie. Zawsze powtarzała, że nie można się poddawać, trzeba uparcie dążyć do obranego celu. Zawsze była pełna energii i entuzjazmu, szczególnie do wprowadzania innowacji, które służyły naszym pacjentom.

Profesor Zdzisława Kornacewicz-Jach zmarła nagle dnia 23 czerwca 2020 r. W czasie uroczystości pogrzebowej na Cmentarzu Centralnym w Szczecinie żegnali Panią Profesor: rodzina, rektor PUM, przyjaciele, koledzy i współpracownicy z Kliniki Kardiologii i innych jednostek uczelni i SPSK-2, przedstawiciele władz Szczecina oraz przedstawiciele Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego z innych miast Polski.

Jarosław Kaźmierczak
Zdjęcie archiwum Kliniki

WSPOMNIENIE PROF. DR HAB. N. MED. CEZARY FRYZE

1930 – 2020

Profesor urodził się 13 marca 1930 r. w Kowlu. Był absolwentem Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie, w 1955 r. uzyskał tytuł lekarza na Wydziale Lekarskim naszej uczelni. Związał się z nią na całe życie, zafascynowany funkcją ludzkiego mózgu. W Klinice Neurologii PAM przeszedł kolejne szczeble kariery zawodowej i naukowej. Był uczniem prof. Michała Jaremy, wywodzącego się ze szkoły krakowskiej. Tytuł specjalisty w dziedzinie neurologii uzyskał w 1962 r. Stopień doktora nauk medycznych otrzymał rok wcześniej na podstawie rozprawy zatytułowanej „Zaburzenia czynności pęcherza moczowego u chorych na stwardnienie rozsiane w świetle badań cystosfinkterometrycznych". Profesor poświęcił się przede wszystkim diagnostyce i leczeniu padaczki. Utworzył w Klinice Neurologii Pracownię Elektroencefalografii, którą kierował do czasu przejścia na emeryturę. W 1973 r. przedstawił pracę „Diagnostyka kliniczna i bioelektryczna ogniska padaczkowego z wyłączeniem ogniska w pła-

cie skroniowym". Była ona podstawą nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego. Tytuł profesora uzyskał w 1985 r. Wielokrotnie był recenzentem w postępowaniu o nadanie tytułu profesora, w rozprawach habilitacyjnych i przewodach doktorskich.

Profesor Cezary Fryze wiele czasu poświęcił organizacji nauki i dydaktyki na naszej uczelni. W latach 1987 – 1991 był zastępcą, a następnie dyrektorem Instytutu Neurologiczno-Psychiatrycznego PAM. W latach 1984-1987 pełnił funkcję prorektora do spraw dydaktyki, a w latach 1987 – 1990 prorektora do spraw nauki. W roku 1979 powierzono Profesorowi funkcję kierownika Kliniki Neurologii - pełnił ją do roku 2000. Przez kilka kadencji był członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Neurologicznego. W 1984 r. był przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego XII Zjazdu Polskiego Towarzystwa Neurologicznego. Za swoją aktywność w nauce i pracy organizacyjnej był wielokrotnie odznaczany.

Profesor Cezary Fryze był doskonałym klinicystą i dydaktykiem, swoją aktywnością dawał najlepszy przykład młodszym kolegom. Wykształcił świetnych neurologów i epileptologów. W wielu z nas zasiał emocje naukowe. Efektem działalności naukowej, inspirowanej przez Profesora, był szereg doktoratów oraz kilka habilitacji. Profesor był współtwórcą zachodniopomorskiej szkoły neurologicznej i twórcą szkoły epileptologicznej w naszym regionie. Roztaczał wokół siebie ciepłą, życzliwą atmosferę, prowokował do działania, podpowiadał, nigdy nie zniechęcał. Był obdarzony błyskotliwym, najwyższej próby humorem. Czerpaliśmy z działania Naszego Profesora garściami to, co najlepsze.

Do czasu, kiedy pozwalało zdrowie, Profesor uwielbiał wędrówki po polskich górach, imponował nam znajomością różnych szlaków i ciekawych miejsc. Kochał literaturę. Profesor znajdował wsparcie w ukochanej żonie Barbarze, był całym sercem oddany wnukowi. Żona otoczyła Go szczególną opieką w trudnym czasie ostatnich lat życia. Profesor zmarł 27 października 2020 r.

Mieliśmy olbrzymie szczęście spotkać Mistrza, wspaniałego przez swoją skromność, obdarzonego wielkim szacunkiem do ludzkiego życia i cierpienia. Jesteśmy dumni, że zostaliśmy Jego uczniami. Dobry Profesor pozostał w sercu każdego z nas. Ufamy, że będzie nadal czuwał nad nami, podpowiadał dobre rozwiązania, patrząc na nas z góry.

Przemysław Nowacki

ZŁOTO DLA WIOŚLAREK PUM!

W dniach 2-3 października 2020 r. w Bydgoszczy na torze wioślarskim Brdyujście odbyły się Akademickie Mistrzostwa Polski w wioślarstwie.

Studentki naszej uczelni stanęły na najwyższym stopniu podium w kategorii ósemek. Warto wspomnieć, że nasza osada już po raz piąty staje na podium. W 2016 r. zdobyła złoto, w 2017 - złoto, w 2018 - srebro, w 2019 srebro i w tym roku złoto.

Przedstartowa gorączka udzieliła się całej osadzie już podczas pakowania sprzętu. Podróż autokarem i trening przed startem tylko pogłębił stres. Sterniczka pierwszy raz sterowała w torze wioślarskim podczas silnego wiatru, „zaliczyła" kilka uderzeń o boje ograniczające tor.

Podczas finału pogoda nie sprzyjała, ponieważ silny wiatr nie pomaga w wiosłowaniu i sprawia, że sternik ma naprawdę duży kłopot z utrzymaniem kursu łodzi. Dziewczyny od startu narzuciły bardzo wysokie tempo i zdecydowanie wyszły na prowadzenie. Sterowanie przebiegało bez problemów, doświadczenie i doskonała technika wiosłowania pozwoliły

utrzymać przewagę do końca przy głośnym dopingu publiczności.Na mecie radości nie było końca.

W ósemce wiosłowały: Marta Mostek – biotechnologia, Miszela Kałachurska - lekarski, Anna Ślusarczyk - lekarski, Barbara Ufnalska – lekarski, Julia Siemińska - fizjoterapia, Krzysztofa Kwiek - lekarski, Adrianna Różańska - pielęgniarstwo, Aleksandra Koman - lekarski oraz sterniczka Gabriela Furtak - lekarski.

Gratulacje dla naszych pań!!!

Jan Jelec
Zdjęcie Piotr Lisowski

ZDROWIE POD KONTROLĄ

Zdrowie pod Kontrolą to coroczna akcja organizowana przez Projekt Stały ds. Zdrowia Publicznego (SCOPH) IFMSA--Poland Oddział Szczecin. Jak całe życie społeczne, także ta inicjatywa została przearanżowana w formę internetową. 17 października o godz. 17 na fanpagu IFMSA-Poland Oddział Szczecin odbyła się transmisja webinaru zorganizowanego przez nasz zespół. Prelegentem był fantastyczny wykładowca prof. Kazimierz Ciechanowski, kierownik Kliniki Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych SPSK-2 PUM w Szczecinie. Nazwa webinaru „Co łączy jajko, siłę i nerki?" nawiązywała do tematyki, która obejmowała zagadnienia dotyczące białek i aminokwasów w diecie osób zdrowych, sportowców oraz pacjentów nefrologicznych. Wydarzenie cieszyło się ogromną popularnością, a samo nagranie ma już ponad 800 wyświetleń!

Wiktoria Hoppe, V rok, lekarski

MEDYCY DLA AFRYKI

Istnieje wiele form okazywania wsparcia krajom afrykańskim, którym pomimo znacznego postępu na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat, brakuje wystarczającej ilości środków, wykwalifikowanych osób czy zaplecza medycznego, mogącego w każdej chwili zadbać o ich zdrowie. Właśnie to ostatnie było tematem czwartej edycji konferencji "Medycy dla Afryki", która odbyła się 7 listopada 2020 r.

"Medycy dla Afryki" jest projektem działającym w ramach Międzynarodowego Stowarzyszenia Studentów Medycyny IFMSA-Poland. Jest to największa w Polsce organizacja zrzeszająca studentów medycyny i młodych lekarzy. Konferencje "Medycy dla Afryki" w Szczecinie są organizowane od 2015 r.

Wyjątkowo w tym okresie spotkanie z prelegentami, ze względu na obecną sytuację epidemiczną, odbyło się online. Nie przeszkodziło to w zrealizowaniu celów projektu, jakim jest przedstawienie wszystkim zainteresowanym misjami i wolontariatem problemów systemu ochrony zdrowia w krajach afrykańskich. Bez wątpienia dzięki wysłuchaniu doświadczeń medyków, którzy w swojej historii mają kilka bądź więcej wizyt w Afryce, osobom chcącym zaangażować się w wolontariat na tym kontynencie będzie łatwiej takie przedsięwzięcie zorganizować.

Jednym z tematów wziętych na tapetę była Kenia, która ze względów lokalnych stała się nam bardzo bliska. Można by rzec, że była to przełomowa misja medyczna z Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, ponieważ została zainaugurowana przez dr hab. Elżbietę Petriczko wraz z dr Moniką Rychert. Na przełomie października i listopada 2019 r. dr Petriczko m.in wraz z lek. Moniką Rychert i lek. Martyną Narożniak udały się do tego kraju, aby w prowincji Meru zająć się tymi, którzy obecnie potrzebowali pomocy. Panie doktor zostawiły po sobie nie tylko zdrowszych pacjentów, ale również podstawowe środki opatrunkowe oraz farmaceutyki, które udało się zebrać przed wyjazdem m.in. za pośrednictwem ogromnego odzewu w mediach społecznościowych od osób postronnych, chcących w jakikolwiek sposób dołożyć swoją cegiełkę do pomocy dla Kenii. Podczas konferencji przenieśliśmy się do Ghany z Katarzyną Wojtysiak zajmującą się projektem "Ratownicy dla Afryki". Pani Wojtysiak opowiedziała o przeprowadzonym szkoleniu z podstawowej diagnostyki i podstaw

medycyny ratunkowej dla ochotników pogotowia ratunkowego w Ghanie.

Z Ghany i Kenii ruszyliśmy do Republiki Południowej Afryki, gdzie z Jackiem Jaroszem - wiceprezesem Fundacji Redemptoris Missio, dowiedzieliśmy się, jak widzi RPA, dosłownie i w przenośni. Pan Jarosz wprowadził nas w zagadnienia ślepoty rzecznej i zaćmy, która przede wszystkim zbiera żniwa w tym kraju. Jednakże misja ta była tylko przykładem sposobu planowania pomocy, aby była ona efektywna i owocowała również wtedy, gdy wolontariusze wyjadą z danego miejsca.

O problemach ocznych mówił też dr Dariusz Tuleja, autor projektu „Dar dla oczu" Fundacji Dzieci Afryki. W swojej prelekcji pokazał nam wielobarwność Afryki na malowniczych fotografiach zrobionych podczas misji, które odbył m.in. w Ghanie, Ugandzie, Tasmanii i Kamerunie.

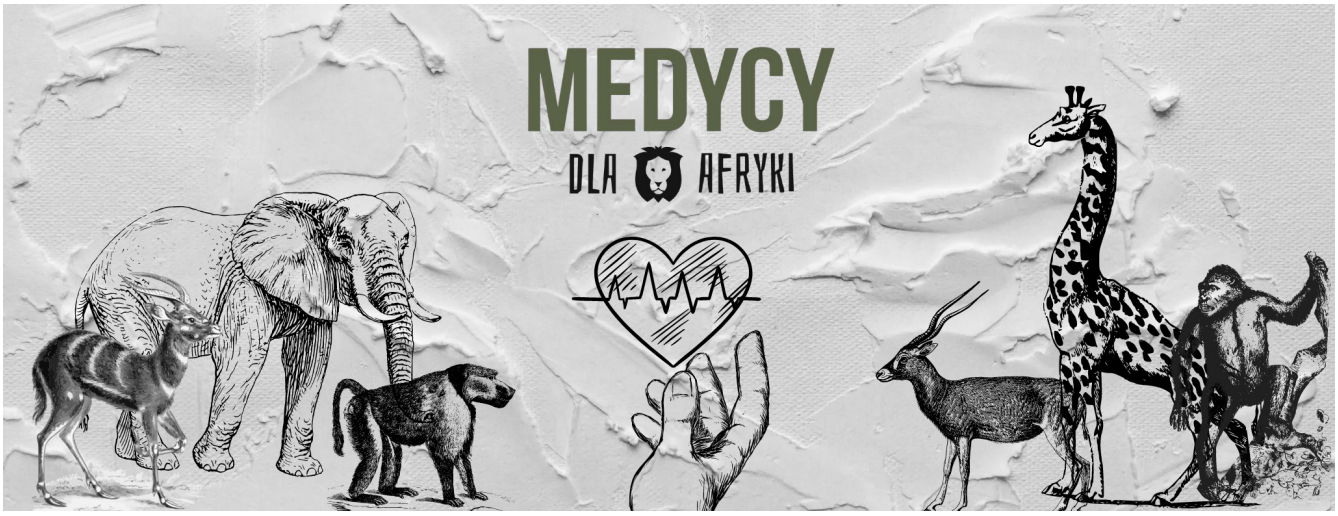
"Czy można przygotować się do problemów na misji?" - tak brzmiał tytuł prelekcji ks. Tomasza Łukaszuka SDB z Salezjańskiej Fundacji Misyjnej Don Bosco. Język, kultura, a nawet coś tak prozaicznego, jak nawyki żywieniowe tubylców - ksiądz przybliżył nam, jak on rozwiązywał te problemy na Madagaskarze w czasie swojego ośmioletniego pobytu w placówce misyjnej, dając przy okazji minikurs języka malgaskiego.

Dopełnieniem afrykańskiej części naszej konferencji był występ Katarzyny Urban z Polskiej Fundacji dla Afryki, która opowiedziała o projektach działających pod szyldem ich fundacji, m.in. o polskim szpitalu na Madagaskarze i jak wygląda leczenie pacjenta, gdy misjonarze opuszczają dany teren. Pokazała nam również kuluary działalności Fundacji, tzn. jak z myśli o budowaniu studni może powstać źródło życia na pustkowiu oddalonym od nas o kilkanaście tysięcy kilometrów. Innymi słowy, jak wygląda proces realizacji projektów i na jakiej zasadzie inwestycje są dobierane. COVID-19 na pewno był wyzwaniem nie tylko dla nas przy organizacji konferencji, ale również zmienił oblicze działalności fundacji poprzez hamowanie transportów humanitarnych, o czym można było dowiedzieć się z prelekcji Katarzyny Urban.

W tym roku Medycy dla Afryki spotkali się również z problemami Ameryki Południowej dzięki dr stomatolog Patrycji Chowańskiej, która odbyła misje w Tanzanii i Wenezueli, gdzie w czasie konferencji aktualnie przebywała. Było to niezwykle pouczające posłuchać, jakie są problemy na jednym i drugim kontynencie. Począwszy od uwarunkowań przyrodniczych, skończywszy na specyfice chorób występujących typowo na danym terenie. Kropką nad i była awaria prądu spowodowana porą deszczową w wenezuelskiej wiosce Punto Fijo, która zmusiła nas do małej przerwy technicznej, ale również dała posmak problemów obecnych w trakcie misji.

Zatem czwartą edycję konferencji można uznać za zakończoną. Wydarzenie to nie tylko pokazuje nam koloryt świata, ale też uświadamia, że rzeczy, których nie doceniamy i bierzemy za pewnik, w innej szerokości geograficznej decydują o przetrwaniu. Łatwo jest się zgodzić, że obecna pandemia w pewnym stopniu stoi na przeszkodzie w poruszaniu się między kontynentami. Jednak po konferencji "Medycy dla Afryki" wszyscy możemy być pewni co do jednego - dzięki alternatywnej formie wciąż można otwarcie rozmawiać, a także dyskutować i słuchać o problemach Afryki, to z kolei może być iskierką do kolejnych pomysłów, w jaki sposób okazać pomoc Afrykańczykom - a to już bez wątpienia połowa sukcesu.

Maria Kucharska, VI rok, lekarski
Adrianna Ćwiertnia, V rok, lekarski

NAKRĘĆ SIĘ NA POMAGANIE, CZYLI PO CO ZBIERAĆ PLASTIKOWE NAKRĘTKI

W ostatnich latach coraz częściej możemy zobaczyć w miejscach publicznych porozstawiane pudełka na kolorowe, plastikowe nakrętki. Celem tych akcji jest pomoc potrzebującym – pokrycie kosztów zakupu wózków inwalidzkich czy wsparcie leczenia. Jednak jak to się dzieje, że z pozoru niepotrzebny kawałek plastiku ma tak wielką moc?

Nakrętki są wykonane z plastiku PP – surowiec ten jest jednym z najbezpieczniejszych dla naszego zdrowia plastików i dzięki temu mogą być one ponownie wykorzystane. Natomiast butelki po napojach są produkowane z plastiku PET – jest on teoretycznie bezpieczny, w końcu został dopuszczony jego kontakt z żywnością – jednak udowodniono, że psucie się cieczy długo zalegających w butelkach może wpłynąć negatywnie na proces recyklingu, a proces ich obróbki jest dużo trudniejszy i droższy.

Ponadto zbieranie małych nakrętek jest wygodniejsze i łatwiejsze. Po oddaniu ich do miejsc, gdzie są zbierane – zostają przewiezione do firm skupujących, gdzie przekształcane są w granulat, z którego powstają nie tylko nowe nakrętki, ale również worki na śmieci, wiaderka, doniczki, łopaty, długopisy czy meble. A i tak ostatecznie muszą one zostać oddzielone od butelek, bo są wykonane z innego materiału – więc lepiej zrobić to już w domu – dzięki temu taką butelkę będzie można łatwiej zgnieść, co spowoduje spadek objętości odpadów, więc tańsze ich przechowywanie i transport. Te czynności przyczynią się do ochrony środowiska - ograniczona zostanie liczba plastiku wyrzucana na łono natury – takie butelki mogą rozkładać się ponad 500 lat! Mniej tworzyw sztucznych zostanie wyrzuconych do oceanów, gdzie obecnie trafia 8 mln ton plastiku każdego roku (według naukowców do 2050 r. to właśnie plastik będzie dominującym „gatunkiem" i pożywieniem dla ryb w oceanach).

We wszystkich zbiórkach nakrętek najważniejsze jest, aby pamiętać, że ich siła tkwi w ilości. Firmy, które prowadzą skup, oferują ceny w przedziale 0,40-0,70zł/1kg (skupują każdy rodzaj nakrętek z tworzyw sztucznych, bez względu na ich kolor czy kształt – np. po napojach, produktach spożywczych, kosmetykach czy butelkach z chemią gospodarczą, po szamponach, płynach do płukania). Poza nakrętkami warto zbierać elementy dodatkowe, które łączą ją z butelką. Elementy te są wykonane z tego samego materiału, dzięki czemu nadają się do wytworzenia produktu wtórnego.

Siła naszej pomocy innym tkwi w ilości zbierających. Im więcej osób chętnych do zbierania, tym więcej nakrętek – co wiąże się z większym zyskiem i większą skalą pomocy.

Nakręć się na pomaganie, nas to nic nie kosztuje, a innym może uratować życie i polepszyć środowisko, w którym żyjemy. Razem z nami zbieraj, segreguj, chroń – zmieniaj świat!

Zobacz:

https://butelkomaty.pl/aktualnosci/zbieranie-nakretek/

http://prostemiasta.pl/rodzaje-plastiku/

https://www.green-projects.pl/zanieczyszczenie-plastikiem-globalny-problem/

Anna Jędrasiak, II rok, lekarski

BRAK POSZANOWANIA PRAW CZŁOWIEKA – PISZMY LISTY!

W czasach, w których co chwilę dowiadujemy się o nowych odkryciach w dziedzinie medycyny, przeróżnych nowinkach technologicznych, do których mamy swobodny dostęp, nie musimy się martwić o podstawowe prawa człowieka, nie zdajemy sobie sprawy, że wielu ludzi na świecie o takie prawa

walczy. Nie każdy uświadamia sobie, że w dzisiejszych czasach jesteśmy w stanie w prosty sposób pomóc takim osobom za pomocą zaledwie kilku kliknięć na komputerze bądź kartki i długopisu.

Obecnie istnieje wiele organizacji, które walczą z brakiem poszanowania praw człowieka na świecie. Organizacja Narodów Zjednoczonych, która powstała w 1945 r., wprowadziła w 1948 r. Powszechną Deklarację Praw Człowieka. Jej głównym przesłaniem jest zapewnienie każdemu człowiekowi praw, takich jak: prawo do życia, równości, wolności wyrażania swoich poglądów, ubiegania się o azyl w przypadku prześladowania i wiele innych, z których każdy człowiek powinien móc swobodnie korzystać.

Kolejną taką organizacją jest Amnesty International, najbardziej znana z organizowania Maratonu Pisania Listów. Ideą tego przedsięwzięcia jest pisanie listu do organu władzy w danym państwie, który przyczynia się do ograniczania praw człowieka. Działacze AI wyszukują najbardziej potrzebujących ludzi, którzy za głoszenie swoich poglądów są represjonowani, karani więzieniem, a nawet śmiercią. Takich przykładów jest, niestety, wiele, można je spotkać na całym świecie. Khaled Drareni, dziennikarz z Algierii, walcząc o lepszy byt w swoim kraju, relacjonował protesty, w których domagano się poszanowania podstawowych praw, został skazany na karę więzienia. German Rukuki został aresztowany w swoim domu i przewieziony do więzienia, uznano go za winnego wielu fikcyjnych zarzutów, wypomniano mu również działalność w organizacji pozarządowej (ACAT- Burundi) walczącej o zniesienie tortur. Organizacja ta została rozwiązana z powodu rzekomego niszczenia wizerunku kraju, a Germana skazano na 32 lata więzienia.

Co roku, mniej więcej 10 grudnia nagłaśniana jest akcja pisania listów dla kilku osób, które odbywają kary za działania znajdujące się w obowiązujących na całym świecie normach prawnych. Celem pisania takich listów jest wpłynięcie na organ władzy, aby zmienił swoją decyzję, wymuszenie respektowania przez niego obowiązujących na świecie praw. W dobie pandemii za pośrednictwem strony internetowej organizacji każda osoba mająca dostęp do internetu jest w stanie podpisać taki list, petycję bez wychodzenia z domu, maksymalizując w ten sposób przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w czasach epidemii. Każda taka podpisana petycja zwiększa szansę tych ludzi na odzyskanie swoich praw i wolności, takie działania mają ogromną siłę sprawczą. Za pomocą takich listów w Sudanie udało się uchylić wyrok śmierci na piętnastolatku, w Iranie został obniżony wyrok kary więzienia z 16 lat do pięciu lat i sześciu miesięcy dla Yasaman Aryani – kobiety, która wyrażała sprzeciw wobec uchwalenia dyskryminujących przepisów o przymusowym zakrywaniu głowy.

Takie przykłady ukazują, jak niewiele musimy zrobić, aby przyczynić się do pomocy drugiemu człowiekowi, a idąca za tym satysfakcja, świadomość, że jest się w stanie w realny sposób komuś pomóc, to największa zapłata za okazanie cząstki człowieczeństwa. To jedna z prostszych możliwości czynnego udziału w walce o poszanowanie praw każdego z nas. Jeśli chcesz mieć w tym większy udział, poszukaj lokalnych organizacji o takim zakresie działania, propaguj, zachęcaj do działalności na rzecz walki o prawa człowieka, pokazuj ludziom prawa, jakie posiadają, a nie są tego świadomi.

Prawa człowieka opierają się na tym, że każda jednostka posiada własną autonomię, do której żadna władza nie ma dostępu, oraz prawo do domagania się od państwa ochrony tej autonomii. Sądy to miejsca, gdzie rozstrzyga się o prawach człowieka, zatem to instytucje, które powinny być opoką, jeżeli chodzi o ocenianie przestrzegania prawa przez organy władzy. W przypadku konfliktu obywatela z państwem orzekającymi instytucjami są: Rada Praw Człowieka przy ONZ i Europejski Trybunał Praw Człowieka. Jest zatem wiele możliwości, aby walczyć o prawa człowieka.

„Niesprawiedliwość gdziekolwiek jest zagrożeniem dla sprawiedliwości wszędzie" – Martin Luther King. Sentencja ta tylko utwierdza nas w przekonaniu, że działalność na rzecz ochrony praw człowieka to po części nasz obowiązek i forma ochrony naszych, dotychczasowo bezpiecznych praw.

Zobacz:

amnesty.org.pl

Alicja Chmielewska: Prawa człowieka we współczesnym świecie

https://www.unic.un.org.pl/dokumenty/deklaracja.php

Wiktor Czaja, II rok, lekarski

MOVEMBER – AKCJA "Z JAJEM" DLA ZDROWIA MĘŻCZYZN!

Dzięki internetowi, pomimo panującej pandemii, miało miejsce niesamowite przedsięwzięcie dotyczące, jak co roku, męskiego zdrowia - Wąsopad! Niestety, już nie podczas akcji profilaktycznych, jednak w nowej odsłonie online jako Movemberowe Webinaria!

Trwały one od 19 listopada ub. r. aż do końca miesiąca. Dotyczyły, oczywiście, raka jąder, ale nie tylko! Poruszone zostały kwestie seksualności mężczyzn, żywienia onkologicznego, a także gruczołu krokowego i leczenia hormonoterapią zastępczą związaną z nowotworem stercza. Wszystkie webinary prowadzone były przez specjalistów w danej dziedzinie oraz wielu lekarzy aktywnie działających w mediach społecznościowych, jak doktorekradzi (Łukasz Durajski) czy chirurgpawel (Paweł Kabata).

*Jakub Szczyrsk*i, IV rok, lekarski

AKCJE PARLAMENTU STUDENTÓW W 2020 R.

Dwie akcje (wspólne) oddawania krwi w ramach pomocy dr. Markowi Zienkiewiczowi, anestezjologowi z SPSK-2

W dniach 2 i 29 grudnia 2020 r. zostały zorganizowane akcje oddawania krwi w mobilnym punkcie oddawania krwi Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Szczecinie. Ambulans dwukrotnie przyjechał na teren Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 w Szczecinie. Krew oddało blisko 60 osób.

Charytatywny koncert online „Gwiazdyświecądalej"(akcja wspólna)

#GwiazdyŚwiecąDalej" to hasło koncertu charytatywnego online, którego premiera live odbyła się 9 maja 2020 r. Młodzi artyści z całej Polski, wyłonieni z ponad setki castingowych zgłoszeń, zagrali i zaśpiewali dla każdego w ich własnym domu. Podczas czterech występów udział wzięli również nasi niesamowicie uzdolnieni studenci PUM. Celem zbiórki, utworzonej równolegle do promocji oraz podczas trwania samego koncertu, był zakup pomp infuzyjnych dla Oddziału Chirurgii Onkologicznej w Zachodniopomorskim Centrum Onkologii. Uzbierana kwota opiewała na prawie 6 tys. zł.

Marzenia utkane z Gwiazd

#GwiazdyŚwiecąDalej

Aktywizacja podopiecznych Klubu Radosnego Seniora

W trakcie roku 2020 studenci PUM podjęli się aktywizacji i promocji zdrowego stylu życia wśród

podopiecznych Klubu Radosnego Seniora przy ul. Żelaznej w Szczecinie. W sposób prosty i rzetelny zostały omówione tematy higieny osobistej, codziennej aktywności fizycznej, profilaktyki i regularnych badań. Czas nauki urozmaicały luźne rozmowy oraz historie podopiecznych hospicjum. Obie strony wiele wyniosły z tych cyklicznych spotkań.

Wolontariat w SPSK-1, SPSK-2 oraz w Hospicjum dla Dzieci i Dorosłych w Tanowie, w który zaangażowanych jest blisko 100 studentów

Od października niemal 100 studentów, a także pracownicy PUM włączyli się w wolontariat na rzecz walki z pandemią. Przedstawiciele naszej społeczności akademickiej wspierali szpitale kliniczne PUM, a także Hospicjum dla Dzieci i Dorosłych w Tanowie, które z powodu braków kadrowych szczególnie potrzebowało pomocy. Tego samego dnia, kiedy otrzymaliśmy telefon z hospicjum, tj. 28 października 2020 r., sześcioro studentów ratownictwa medycznego było już na miejscu. Następnie na naszą prośbę odpowiedziało ponad 30 studentów, później regularnie odbywających wolontariat w Tanowie.

Świąteczna zbiórka na rzecz Hospicjum Dzieci i Dorosłych w Tanowie

Studenci I i III roku kierunku lekarskiego wspólnymi siłami zorganizowali świąteczną zbiórkę na rzecz Hospicjum Dzieci i Dorosłych w Tanowie. Finalnie do placówki zostały przekazane ozdoby świąteczne, żywność, napoje, a także 50 kartek z życzeniami dla podopiecznych i pracowników hospicjum. Łączną wartość darowizny przekazanej 23 grudnia 2020 r. szacuje się na około 1600 zł.

Studencka Strefa Relaksu z inauguracyjnym grillem na terenie przy hali sportowej PUM

Po wielu rozmowach z władzami uczelni udało się pozyskać środki na stworzenie strefy relaksu dla studentów PUM. Znalazła ona swoje miejsce tuż za boiskiem przy hali sportowej PUM. Znajduje się w niej ponad 70 europalet i cztery szpule, stanowią one ławy oraz stoły, z których przez cały rok mogą korzystać nasi studenci. Inauguracyjnym grillem na początku października ub. r. zostało zaakcentowane oficjalne otwarcie Studenckiej Strefy Relaksu. Dziękujemy wszystkim zaangażowanym za pomoc w postaniu tego cudownego miejsca, którego wszystkim brakowało, bo warto zaznaczyć – od początku do końca strefa została stworzona przez studentów i absolwentów Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie.

Damian Durys
I rok, lekarski
IV rok, fizjoterapia
Zdjęcia: Damian Durys, Aleksandra Mazur-Woroniecka
Grafika Kamila Sobczyk

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO

2020/2021

Zdjęcia Foto Everest Igor Skawiński

POMORSKI · UNIWERSYTET · MEDYCZNY
W SZCZECINIE